

UN DIARI DE PAISATGES

EL PAÍS QUE TENIM

**Un ARA
especial**

Avui analitzem en un dossier de 10 pàgines bons i mals exemples de gestió paisatgística, i convertim tot el diari en un catàleg de paisatges de Catalunya

**a
r
a**
ara.cat

DIUMENGE
15 DE MARÇ DEL 2015

NÚMERO 1555

2,50 EUROS

les claus del dia

pareumàquines

ÀLEX GUTIÉRREZ (@ALEXGUTIERREZM)

De Varufakis a 'Varufucker', gentilesa de l'Abc'

Només li ha faltat canviar l'aspre paper de premsa pel *couché*, a l'Abc, amb el seu reportatge de portada sobre la vida del ministre d'Economia, Iannis Varufakis. Fonamentalment, el diari es dedica a refregar-li per la cara que un esqueranós com ell gaudeixi d'un benestar que, en aparença, hauria d'estar reservat a les altes nissagues. "Així viu el populisme", titulen, mentre se'l veu abraçat a la seva dona, que recorda la Kylie Minogue. La parella és a la terrassa de casa (el diari ho titlla de "pis burgès"), amb l'Acròpolis al fons. A dins, un titolet resa "Marxista amb illa", però resulta que només hi té una casa, no pas tot l'illot, com si fos Marlon Brando. A l'article hi ha més literatura rosa que periodisme i les dades cedeixen el pas als adjectius humits, com si fos una olímpica estrella del rock: "El comparen amb Bruce Willis", "Els viatgers [d'un vol] reconeixen la seva silueta atlètica i el crani afaitat", "La seva dona pensava que s'havia casat amb un intel·lectual i ara es veu als braços d'un nou heroi grec", etcètera. Només els falta rebatejar-lo de Varufakis a *Varufucker*. Però anem al moll de l'os: el "niu d'amor" –així el defineix l'Abc– on viuen i del qual no precisen el valor perquè el lector pugui jutjar-ne objectivament el presumpte pecat de burgesitat. ¿Suggereix el diari que la coherència obliga els marxistes a renunciar a un pis amb vistes i marcar-se en un soterrani humit? Resulta que el pis ni tan sols és seu, sinó de "l'adinerada família de la seva dona" com es diu de passada al text. Aleshores, ¿què li retreuen exactament? Que hagi gosat deixar la púrria, el lumpen i les ravaleres en favor d'una dona de casa bona? ¿No és això una defensa sorprenentment desacomplexada, per part del diari, del sistema de castes?

El director de l'Observatori del Paisatge, entitat que celebra el 10è aniversari, ha liderat la catalogació de fins a 135 tipologies de paisatge. Una llista que ens retrata, ens descriu i ens dona elements per a la reflexió.

lescaresdeldia

EXHAUSTIU

Joan Nogué

El director de l'Observatori del Paisatge, entitat que celebra el 10è aniversari, ha liderat la catalogació de fins a 135 tipologies de paisatge. Una llista que ens retrata, ens descriu i ens dona elements per a la reflexió.

DETINGUT

Joan Pau Miquel

La intervenció de la Banca Privada d'Andorra, a instàncies dels Estats Units, ja s'ha cobrat la primera detenció, i de pes. Miquel era fins dimecres –la cúpula va ser destituïda– conseller delegat i director de l'entitat.

AMENAÇAT

B. Netanyahu

Dimarts hi ha eleccions a Israel i les enquestes apunten a una derrota de l'actual primer ministre paradoxal: l'extrema dreta l'ha abandonat per tot, i això afavoreix un govern de centreesquerra favorable al doble estat.

LÍDER

Leo Messi

De sempre hi ha hagut cracs que fora de casa s'amaguen pel fred, per l'hostilitat o per la duresa del rival. No és el cas de Messi. Al contrari. Ahir a Eibar va oferir 2 gols, 3 jugades de pítet i 3 punts. I sense angoixes d'ego.

vist alttwitter

Mònica Sabata (@MonicaSabata)

Directora de la càtedra Josep Termes

"El procés català va millor quan hi ha il·lusió al carrer i responsabilitat i unitat entre partits polítics. No s'hi val a badar!"

Xavier Fina (@XavierFina)

Consultor i professor de polítiques culturals

"Els fulls de ruta com a manuals d'autoajuda"

Joaquim Nadal (@quimnadal)

Exconseller de Política Territorial i Obres Públiques (PSC)

"Situat el termòmetre de la política catalana en la suma CiU/ERC és un error històric de més de trenta anys. Abans suma desigual, ara empat!"

Joan Carles Calbet (@jccalbet)

Economista

"L'única manera d'obtenir majories qualificades es concentrar, sumar. Si no, estem abocats a una situació ingovernable políticament parlant"

María del Vigo (@mdelvigo)

Periodista

"Esperanza Aguirre fent campanya en la manifestació contra el dret a l'avortament. Liberal de tota la vida"

Andrea Sidranes (@AndreaSidranes)

Estudiant d'infermeria

"Em sembla perfecte que hi hagi gent contra l'avortament, el que em sembla penós és que es posi en entredit el dret a poder decidir"

José Carlos Díez (@josecdiez)

Economista

"¿Syriza ha provocat fuga de dipòsits, recessió i més desocupació i es dedica a reportatges frívols que els debiliten la negociació?"

Rosa María Artal (@rosamariaartal)

Escriptora i periodista

"@josecdiez els patriotes forrats per la política de saqueig i submissió dels conservadors i socialistes grecs. Syriza porta mes i mig"

Miquel Rosselló (@miquelrossello)

Periodista

"Alguns creuen que ser d'esquerres significa viure en un caixer i menjar entrepans de xòped"

Alberto (@albertin46)

Tuitaire

"@miquelrossello i altres que ser de dretes significa estar forrat de pasta i portar polos Lacoste"

Gemma García (@gemagemma)

Corresponsal de TVE al Marroc

"Llavors... vam deixar de portar rellotge perquè miràvem l'hora al mòbil i deixarem d'usar el mòbil perquè parlarem pel rellotge"

Tomàs Molina (@TomasMolinaB)

Meteoròleg

"Plou a llevant, un sol que enamora a ponent, neva al nord i bufa fort al sud! No direu que no tenim un país petit però eixerit!"

IAQUÍ

CARLES CAPDEVILA

DIRECTOR

El goig de fer petits plans i complir-los

EM FA RIURE la gent que diu "Jo sóc així i no canviaré". Sobretot els que ho diuen amb una solemnitat ridícula. Perquè n'hi ha que te'ls mires i penses que els aniria la mar de bé, canviar, que tenen poc marge d'error en el canvi. Vaja, que milloraran segur. Vés a saber d'on treuen l'arrogància, qui els ha enganyat. Canviar és l'única oportunitat de millorar, i això a tots ens convé. A vegades són els mateixos que et diuen "Jo les coses les dic així, tal com vénen", confonent aquesta espontaneïtat banal i sense filtres amb la sinceritat, que porta una mica més de feina. I a sobre se senten especials pel fet tan trist de no pensar abans de parlar. Ser sincer és una virtut, ser bocamoll no ho és tant.

M'he fet un tip de canviar i sé que canviaré molt, tant si em ve de gust com si no, que això va d'anar-te adaptant a les circumstàncies i possibilitats i reaccionar al que ens passa. Però hi ha una part de l'esperit "jo sóc així" amb la qual em sento del tot identificat. És la idea de fer les coses a la teva manera. El *my way* cantat per Sinatra. L'estil propi. Tenir la il·lusió que controles una part de la vida, que a vegades fas petits plans i es compleixen. Que comences a saber què et fa feliç i que ja tens clar què no voldràs tornar a provar. És una llibertat personal i intransferible que t'apuja l'autoestima, t'hi reconeixes. Repeteix accions que t'han fet sentir bé. Són actes privats, capricis individuals, regals que ens fem, exercicis de personalitat que et refermen sense negar ningú. Són aquests moments feliços que et confirmen que et coneixes i que saps com premiar-te. I tenen molt a veure a reconèixer i estimar els nostres paisatges personals i vitals. Compartir-los i cuidar-los.

director@ara.cat
Twitter: @carlescapde

Xifres del diari de paisatges
El diari especial d'avui sobre tipologies de paisatge de Catalunya inclou 44 fotos, un dossier de 10 pàgines i 13 articles i 2 il·lustracions específics

a

L'EDITORIAL

Quin paisatge tenim? Quin país volem?

El diari d'avui està dedicat a analitzar la rica, diversa i a vegades contradictòria realitat paisatgística de Catalunya, i la manera com la gestionem. La feina meritòria d'institucions com l'Observatori del Paisatge, creat fa deu anys i dependent de la conselleria de Territori i Sostenibilitat, d'estudiosos del món universitari, d'activistes de la societat civil i d'empresaris conscients de la necessària interacció amb el paisatge, ha donat fruits, però no pot amagar, tanmateix, greus llacunes. Si volem fer del paisatge un actiu econòmic, cultural i democràtic, encara ens queda un llarg camí per recórrer. Cal molta pedagogia política i cívica. D'entrada, per fer entendre que rere el concepte de paisatge no hi ha només la caduca idea d'una postal maquillada, d'un paratge idíl·lic, sinó la riquesa de la diversitat d'un patrimoni comú, construït entre tots i que a tots ens pertany. Per paisatge hem d'entendre el resultat de la interacció entre la realitat natural i l'acció humana històrica i present, amb l'objectiu de crear un marc de convivència i benestar. El paisatge sovint el sentim com a propi, ens apel·la individualment, físicament, però alhora sabem que és de tots, independentment de qui n'és propietari des del punt de vista legal i de qui n'és gestor des del terreny públic. Precisament aquesta línia d'ambigüitat és un dels seus grans valors com a bé comú.

No s'hi val a mirar el paisatge a vista d'ocell: cal aterrar-hi i gestionar-lo democràticament

Quin país tenim, des del punt de vista paisatgístic? I quin país volem? Tenim una Catalunya que en els dos últims segles ha experimentat un intens procés de canvi a remolc de la industrialització, la millora de les comunicacions, la concentració urbana a la franja litoral i prelitoral i l'augment poblacional. Tot plegat ha generat noves realitats, no sempre ben resoltes: paisatges industrials, de nusos de comunicacions, d'urbanitzacions disperses, de creixements urbans mal planificats, d'una costa sobreexplotada turísticament... Alhora, però, s'han produït moviments proteccionistes que han permès blindar àmplies zones naturals i rurals arreu del territori, i ha augmentat la massa boscosa, que suposa més de la meitat dels 32.108 km² del país, i que tanmateix no ha rebut, en general, una gestió adequada. Aquestes ambivalències han marcat l'últim tram del segle XX, de la Transició ençà. El segle XXI, amb la perspectiva de repensar el país, és una oportunitat per concebre la diversitat paisatgística com una oportunitat de progrés social i econòmic. No s'hi val a seguir mirant el paisatge a vista d'ocell, cal aterrar a la realitat, arriscar-se a prendre decisions i fer-ho de manera transparent, aprofundint en la qualitat democràtica. Sabent que la seva gestió integral no està renyida, ni de bon tros, amb el desenvolupament. Al contrari: és un valor en alça que dona identitat, crea riquesa i genera benestar.

dietarivv
VICENÇ VILLATORO

15 DE MARÇ

S'havien disparat totes les alarmes i el sobiranisme ho ha entès

Ho anaven dient totes les enquestes. I la del CEO: l'independentisme perd suport i la suma de CiU i ERC deixa de ser majoria absoluta del Parlament. L'alarma és evident. Si les forces sobiranistes es dediquen prioritàriament a veure qui és més que l'altre, hi perden tots. Si dediquen més esforços a disputar-se l'electorat sobiranista que a fer-lo créixer, n'acaben perdent. Des de fa uns mesos estàvem en aquesta dinàmica. I anàvem lentament cap al desastre. Per fortuna, els partits i les entitats sobiranistes han llegit bé les dades i han reaccionat. La signatura d'un full de ruta compartit és sobretot una manera de dir als electors que en això no ens barallarem. La baralla castiga els qui es barallen. Repartir-se el pastís a bufetades fa més petit el pastís. S'ha entès i s'ha reaccionat. Si no s'hagués fet, anava pel pedregar. Sabem que barallar-se sobre el camí cap a la independència retalla les expectatives de tots els qui participen en la baralla. I barallar-se amb agror sobre altres temes quin efecte té? Fa uns mesos alguna cosa es va trencar. S'ha començat a recompondre. Bona notícia. Després de les municipals veurem si ho estem fent prou i si encara hi som a temps.

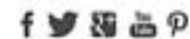
Com serà la casa del futur?
Depèn de com siguis tu,
va dir l'assessor personal.

Solvía.cat

Un assessor personal avui.
La nostra manera de pensar en la teva casa de demà.

Informa-te'n trucant al 902 333 131
o a les oficines
del grup Banc Sabadell.

Solvía **B S**
Immobilària

Paisatges Quin país tenim?

Paisatges litorals naturals
Hi ha diversos sectors del litoral català que, o bé per la seva orografia, o bé perquè s'han protegit, tenen una presència humana limitada. La imatge és de la cala Trons, a Lloret de Mar. XAVIER HITJA

Catalunya en 135 paisatges

Més enllà del tòpic, la diversitat del país és una realitat codificada, i una oportunitat de benestar

IGNASI ARAGAY
BARCELONA

El tòpic és, en aquest cas, una realitat codificada. Gràcies al lideratge d'una institució que ara compleix deu anys, l'Observatori del Paisatge, dirigit per Joan Nogué i amb seu a Olot, avui disposem de 135 paisatges catalogats. S'han concebut a partir del Conveni Europeu del Paisatge, aprovat fa tres lustres, i la llei catalana del paisatge, de fa una dècada. Una catalogació que, a més, conviu amb la filosofia, com remarca Nogué, de fer aflorar els "paisatges quotidians" que cada dia veiem en sortir de casa. Ja no tan sols es pensa en paisatges naturals. Les tipologies de paisatge urbà o periurbà segurament ens conformen més com som: perquè els tenim més a tocar i perquè, paradoxalment, mai els havíem pensat com a tals.

La gestió del territori ha esdevingut, sobretot en països amb una alta ocupació, una qüestió política de primer ordre. Al enfocament tradicional de xoc entre les visions ecològica i economicista, s'hi ha afegit els últims anys el concepte integrador i holístic de *paisatge*.

Natura i humanització

I què ens diu, aquest concepte, respecte de Catalunya? Quin país hem construït en la simbiosi entre natura i humanització? Tot i que els paisatges forestals ocupen més del 50% de la superfície, un percentatge molt superior a la mitjana europea, els vivim poc. El procés de despoblació de la muntanya ha sigut fort. De fet, la gran majoria de catalans viuen en entorns urbans i treballen en els serveis i en la indústria, que, per exemple, ha generat el seu propi paisatge: a Catalunya hi ha més de 2.000 polígons industrials, concentrats als principals eixos de comunicació, i

un creixent nombre de grans àrees comercials aïllades.

La indústria ha agafat el relleu a l'agricultura en l'últim segle com a motor de canvi paisatgístic, tot i que sectors com l'olivera o la vinya mantenen el seu dinamisme. Fins més enllà de la meitat del segle XX, molts obrers van viure en colònies industrials, avui abandonades o reconvertides. En canvi, l'ideal republicà de la casa i l'hortet, emplatat després de l'estil de vida nord-americà, ha fet néixer una altra realitat paisatgística: les 2.300 urbanitzacions avui existents, de qualitats molt diverses, on viuen 600.000 persones (l'Hospitalet, segona ciutat del país, té 250.000 habitants).

Barris residencials fantasmes a causa de la crisi, la irrupció de molins de vent per generar energia i de línies d'alta tensió, o l'ocupació extensiva del litoral a remolc del turisme des de fa mig segle llarg també han transformat l'entorn, no

L'altra cara
Hi ha 2.300 urbanitzacions i més de 2.000 polígons industrials

sempre amb una adaptació fàcil a les realitats preexistents. I, en canvi, des de l'acció cívica i política s'ha protegit legalment una part important del territori: gairebé un terç. A més d'entorns naturals, s'han recuperat paisatges lligats a la memòria com centres històrics urbans o indrets espirituals, com és el cas de Montserrat i Poblet, passant pels camps de la Batalla de l'Ebre o per tot l'univers de la pedra seca (la Wikipedia té registrades més d'11.000 cabanes, vestigis d'un passat no tan llunyà).

Catalunya, país mediterrani i corredor de comunicació mil·lenari, amb un extens litoral (580 km), i amb processos d'urbanització intensius i extensius a la costa i les planes, té en el seu paisatge un gran potencial de riquesa i benestar si, com remaquen els experts, es gestiona aprofundint en la participació democràtica i fent-ne un actiu alhora econòmic, cultural, educatiu i de salut: un bé comú. —

Les postals emmarquen els paisatges, les xarxes socials els etiqueten i els mòbils els geolocalitzen. Però, on comença i acaba un paisatge? I de qui són els paisatges que tan fàcilment ens dediquem a identificar?

Els paisatges tenen dues virtuts que els fan molt especials. Siguin lletjos o bonics, urbans o rurals, immensos o molt reduïts, tots els paisatges tenen dues característiques. Una és que els paisatges combinen el singular i el plural, gairebé fins al límit del que permet la gramàtica. Un paisatge pot ser meu i pot ser nostre,

al mateix temps i de maneres diferents. Tot paisatge habitat implica relacions de pertinença col·lectives i alhora radicalment singulars, perquè la manera com cadascú de nosaltres pertany i dóna sentit a un determinat paisatge segur que no coincideix del tot amb aquells amb qui el comparteix. En aquest cas, doncs, tenim un plural que no suma sinó que complica o multiplica els sentits de cada indret viscut.

El paisatge com a bé comú

MARINA GARCÉS
FILÒSOFA

La segona virtut és que els paisatges són continus i discontinus alhora. Podem identificar determinades unitats de paisatge, i distingir un paisatge de l'altre. I al mateix temps, no podríem fer un tall nítid entre els uns i els altres, perquè en conjunt no són un puzzle de peces retallades, sinó una trama de relacions viscudes. Els paisatges admeten diferències, però no s'adapten a les fronteres ni als títols de propietat.

Aquestes dues virtuts, que posen en qüestió la gramàtica del singular i el plural, la metafísica del tot i la part i fins i tot la geopolítica i la llei de la propietat privada, fan dels paisatges un bé comú d'especial d'importància. No són només un conjunt de recursos naturals i culturals que s'hagin de conservar més o menys per preservar la vida d'un lloc i les seves essències. Aquesta és una idea romàntica del paisatge ja superada. Els paisatges són conjunts de relacions vives que expressen el que en cada lloc i en cada temps hem viscut i serem capaços de viure-hi. ■

Parc Natural d'Aigüestortes des del port de Perves

XAVIER BERTRAL

És evident que els efectes de la mala planificació i l'incompliment de les normes per a la protecció del paisatge perjudiquen la qualitat ecològica dels ambients. La pèrdua geogràfica, és a dir, la pèrdua dels vincles virtuoses amb la base natural i amb l'acumulació secular de paisatges heretats, té efectes negatius en la percepció dels habitants.

El triomf de la indiferència cap a la memòria territorial empobreix l'experiència existencial de les persones, que d'aquesta ma-

nera acaben vivint en llocs privats de sentit, i, al mateix temps, fa que es dissolgui el patrimoni històric i ambiental i el bé no monetari de les relacions socials.

És important entendre la relació que hi ha entre la degradació ambiental i la difusió dels estats depressius, que estan vinculats a les sensacions de profund malestar que sorgeixen dels tipus cada vegada més complexos d'agressi-

El paisatge i la salut

FRANCESCO VALLERANI
UNIVERSITAT CA'FOSCARI
VENÈCIA

ons ambientals, així com del malbaratament del bé comú que es perpetra per negligència i egoisme. Quan els llocs pateixen lesions, la comunitat veu alterada la relació vital que permet el reconeixement identitari. Perdre el lloc vol dir patir un atac en els ordres de referència més bàsics i banals.

Aquest *trauma geogràfic* es tradueix en un *trauma psicològic*,

un dany rellevant que penalitza encara més la serenitat existencial i les relacions socials. La depressió provinent del trauma paisatgístic augmenta la vulnerabilitat psicològica de l'individu i amplifica la percepció dels factors de risc.

Fins i tot en els casos en què aquest procés no condueix a l'estructuració de formes de mal-estar patològic, comporta una pesada càrrega d'ansietat i de dificultat en relació amb els problemes habituals de la vida quotidiana. ■

Barcelona des de la plaça Francesc Macià

XAVIER BERTRAL

El turistes són, abans que res, caçadors de paisatges. Els qui freqüenten les ciutats de la Ruta de la Seda o els volcans de Costa Rica, però també els turistes de les platges de la Costa Brava o els *resorts* del Carib. Els paisatges són les formes que pren la relació entre els individus i els llocs, i és precisament aquesta iteració el que busca el turisme. És paisatge Iguacú i Aigüestortes, però també Lloret de Mar o Las Vegas.

En el joc de pèndol entre paisatge i turisme, ens hem mogut sempre en dos extrems oposats. D'una banda, hem pensat que quan entra

el turisme per la porta surt el paisatge per la finestra, que els dos termes són antònims, que només hi ha paisatge si no hi ha turisme. Altres vegades, hem creat paisatges tancats en una campana de vidre, representacions pessebristes d'espais idealitzats, pensant-nos que són aquests els paisatges del nou turisme. Avui sabem que els paisatges són dinàmics, que es pot intervenir en els espais si sabem llegir-los de forma acurada, i que

JOSÉ ANTONIO DONAIRE
PROFESSOR DE TURISME DE LA UDG

les societats sempre han modificat el medi. Avui sabem que paisatge no vol dir escenografia ni representació.

En aquest nou escenari, el nou turisme es planteja interrogants nous en la seva relació amb el paisatge. Primer, com es creen els paisatges turístics. El turisme crea les seves formes particulars de relació amb el medi i hem d'aprendre a dissenyar aquesta intervenció amb la sensibilitat que requerei-

xen els llocs. Segon, com es llegeixen els paisatges turístics. Turistes diferents veuen paisatges diferents, perquè al capdavall el paisatge és la forma com es percep l'espai visitat. I, tercer, com connectem els paisatges amb les identitats, ara que la societat mòbil i nòmada qüestiona els principis clàssics de societats immòbils en espais identitaris.

I l'Observatori del Paisatge, que ha esdevingut un referent europeu en l'anàlisi dels paisatges, és un excel·lent laboratori per donar resposta als nous interrogants del turisme contemporani. ■

Paisatges Quin país tenim?

Cuina, gustos, tècniques i paisatges mediterranis

CARME RUSCALLEDA
CUINERA

De ben petita, sense conèixer encara la frase que s'atribueix a Josep Pla "La cuina d'un país és el seu paisatge posat a la cassola", ja havia descobert que diferents paisatges, llunyans per a mi en aquell moment d'infància, com la Selva i el Maresme, expressaven a taula una considerable diferència que es reflectia, per exemple, en un arròs a la cassola, un rostit o, fins i tot, una senzilla sopa de pa.

La vida m'ha portat a viure la meua professió de manera estretament relacionada amb la cultura culinària del meu entorn. Continuo treballant sense deixar de buscar inspiracions del món mariner, hortícola o carni que m'envolta. M'agrada que la cuina que oferim transmeti naturalesa, frescor, estacionalitat i complexitats amb els productors, no només del mar, de l'horta i de la muntanya, sinó també amb els elaboradors de vins, alcohol, formatges, embotits i pans. Tots ells sumen qualitat i originalitat al nostre discurs gastronòmic.

La cultura viatgera, tan arrelada avui dia, i amb tanta informació accessible, fa que cerquem precisament les diferències culturals dels gustos dels paisatges del món. Els catalans som hereus d'una tradició culinària que ve de lluny, amb receptes inspirades en el paisatge i, si els cuiners s'ho proposen, la cuina continua sent la postal amable i gustosa que ens motiva un viatge a qualsevol punt del país.

Els pobles que habitem prop de la Mediterrània la vivim i la sentim com el pont de mar blava que ens presenta al món, com una cultura plena de valors infinitament atractius que ens permeten encarar la vida amb plaer, sensualitat i salut. Procurem defensar-los, gaudir-ne i mostrar-los al món.

Paisatges dels aiguamolls
El delta de l'Ebre configura un paisatge molt singular, originat per l'aportació de sediments del riu, pel contacte amb el mar i per l'acció transformadora dels humans al llarg del temps. És Parc Natural des del 1983. PERE TORDERA

Democràcia i paisatge: una relació cada cop més rellevant

PERE SALA
OBSERVATORI DEL PAISATGE

La relació entre democràcia i paisatge és cada cop més evident i rellevant. És en els espais de la vida quotidiana on la pràctica democràtica pren cos i forma. El paisatge ha deixat de ser una postal, una imatge estàtica, per esdevenir el marc incloent en el qual les persones viuen i conviuen. Avui la ciutadania vol deixar de ser un espectador passiu de les transformacions del seu entorn més immediat per convertir-se en un actor protagonista en la presa de decisions. Dit d'una altra manera, la ciutadania vol ser responsable del futur del territori on viu.

En alguns països, aquesta creixent exigència de radicalitat democràtica no només ajuda a construir projectes més col·lectius i compartits, sinó que està contribuint a reduir l'abisme existent entre la societat i les estructures polítiques convencionals. Estan naixent noves formes de govern del paisatge, entès com un element essencial de la qualitat de vida, com un bé comú, a més d'expressió de la diversitat territorial i col·lectiva. Tenim dret al paisatge.

En un moment de desafiaments globals i incerteses socials, aflora cada cop més la necessitat d'una discussió a fons sobre el paper del paisatge en les societats contemporànies. El món afronta avui realitats polièdriques, reptes cada cop més interconnectats, difícils d'abordar des de les mirades sectorials que tradicionalment hem anat construint. No es pot, per tant, gestionar i ordenar el paisatge sense processos democràtics que garanteixin la interacció entre actors i ciutadans, i en aquests processos el món local està guanyant un protagonisme indiscutible.

Literatura i paisatge: el món a través de la cultura

Una cultura potent com la nostra per força té efectes col·laterals. Des del romanticisme ha anat omplint el territori de pintura, remors musicals, trosos d'estàtues i diluvis de lletra que han donat un Pirineu verdaguera, una Mallorca rusiñoliana, un passeig de Gràcia carnerià, un Ebre de Moncada, una València estellesiana, una Costa Brava banyada per un mar de tinta...

Quan a *Navegació d'estiu* Josep Pla, ell tan fi, arriba a Blanes, no es veu amb cor de dir-ne res. Allò és territori Ruyra. "És inútil! -es queixa-. No podria escriure'n ni una rat-

lla personal sense arriscar el ridícul. [Ruyra] esgotà la matèria d'aquest paisatge, l'arrasà."

La paisatgització és inevitable perquè veiem el món a través de la cultura. Un territori hauria de ser transparent per mantenir-se verge, i seria un erm. Potser en literatura encara ens aprofitarem del desconeixement mundial del nostre idioma. Fet i fet, la relació extrema dels

TONI SALA
ESCRITOR

escriptors catalans amb el paisatge en el pas del segle XIX al XX s'explica per la falta de tradició i d'acadèmia de l'idioma, de manera que escrivien sobre el paisatge amb el paisatge mateix, com qui escriu amb un arbre, un tros de gleva o un oriünd.

La paisatgització que fa l'art d'un territori s'hauria d'administrar discretament per evitar que s'hi posés a sobre com un vestit mal ajustat o

estrafolari. No hi ha res tan contaminant i molest com les ulleres que t'encasten en alguns llocs amb fragments d'obra escrita. Un escriptor no és un guia turístic. El seu producte no és ni vi ni un plat típic. Un artista no és un depredador encara que ho sembli, i hauria evitat tocar un lloc si hagués sabut que això serviria per fomentar-hi el turisme i alterar-lo.

Potser entitats com la xarxa Espais Escrits, tan important per a la divulgació dels nostres autors, tinguin en els pròxims anys molt a dir per evitar que caiguem en la saturació o la deixalleria.

 Premi Ramon Llull

RESTAURANT
TROUSSEAU
DE JEFERS

XAVIER
BOSCH
Algú com tu

 Premi Ramon Llull

Una novel·la sobre la força perdurable de l'amor

www.grup62.cat

[Facebook.com/Grup62](https://www.facebook.com/Grup62)

[@Grup62](https://twitter.com/Grup62)

 Planeta

Paisatges Quin país tenim?

El Conveni Europeu del Paisatge, que va suposar un important pas endavant, ha posat en primer pla les qüestions de la sensibilització i de l'educació en relació al paisatge. Aquest document, del qual aquest any celebrem quinze anys d'existència, en efecte atribueix a la població un rol important a l'hora de definir les polítiques de salvaguarda, gestió i planificació del paisatge.

Per aquest motiu, entre les mesures específiques que proposa, a l'article 6 esmenta en concret la necessitat de difondre una consciència "del valor dels paisatges, del seu rol i

Educar en el paisatge per promoure una ciutadania activa

de la seva transformació", i de posar en marxa itineraris formatius que donin resposta a aquesta necessitat en tots els nivells educatius. D'acord.

Però des del meu punt de vista, no n'hi ha prou fent que aquestes accions de sensibilització i educació *ensenyin* el paisatge, plantejant només continguts provinents dels coneixedors experts. Cal, més aviat, fer madurar la capacitat de lle-

BENEDETTA
CASTIGLIONI
UNIVERSITAT
DE PÀDUA

gir-lo a través d'accions de *landscape literacy*, és a dir, d'alfabetització, que permetin reconèixer les característiques de cada paisatge (no tan sols les que són excepcionals), els valors necessàriament plurals de què és portador, i els factors i els processos que l'han modificat i que el continuen modificant.

A l'escola es poden desenvolupar itineraris didàctics per a totes

les edats a partir de metodologies adaptades a les diverses situacions i als diversos nivells. La lectura del paisatge implica moltes disciplines i, partint de la consciència dels paisatges pròxims, dona instruments per obrir-se als paisatges de tot el món, a les seves diferències i a les cultures que els donen forma.

Aquesta lectura, doncs, pot fer néixer una reflexió crítica sobre el paisatge que desitgem per al futur i fer madurar un comportament responsable per a una ciutadania activa en la construcció sostenible del territori. —

Carretera de Girona a Sant Gregori

RUTH MARIOT

S'explica del pintor renaixentista Piero di Cosimo que un dia, mentre caminava pel carrer acompanyat dels seus deixebles, va aturar-se en sec extasiat per l'impacte estètic que li produïa la contemplació d'una escopinada sangonosa que un tuberculós anònim havia deixat estampada sobre una paret. Meravellat per la riquesa cromàtica de la mucositat, va adreçar-se als companys i va dir-los: "Mireu, això és la pintura". Van haver de passar uns quants segles abans que l'observació de l'artista italià no permetés a la nostra soci-

etat aprendre a gaudir de l'absurditat d'unes taques de color abstractes. A veure-hi un paisatge com van fer els pintors simbolistes. Sovint es diu que l'art és més real que la vida, que el quid de l'art configura més realitat que no pas la que proporcionen els estàndards realistes. Perquè, com una rata, l'art s'ho menja tot i converteix els detritus que devora en femta regeneradora. Recordo les hores tristes de la postguerra, quan

Art i paisatge humà

ANTONI
LLENA
ARTISTA

les parets escrostonades de les cases, la brutícia dels carrers, la manca de color dels vestits feien quasi insuportable la contemplació del paisatge urbà. Així va ser fins que els films neorealistes i els pintors de l'informalisme van ensenyar-nos a apreciar, per mitjà de la denúncia, que aquell element formal que consideràvem lleig amagava un potencial estètic sense fons. N'hi ha prou de sortir al carrer per observar com

la moda ens vesteix. Robes fabricades amb rebrecs, destenyides, foradares, esfilagarsades. Tot allò que en unes altres èpoques ens deprimia avui ens conforta. La gosadia dels artistes i la digestió cultural de les seves obres ens permet trobar confort en l'estètica de pobre. Cap obra d'art no certifica el que diu: i, tanmateix, sempre diu. Adorno afirmava que totes les arts comparteixen una característica enigmàtica comuna: "Dir una cosa que s'entén i que tanmateix no s'entén". O que potser amb el temps s'entendrà, ni que sigui de forma esbiaixada. —

Cardona des del castell

FRANCESC MELCIONI

El preàmbul del Conveni Europeu del Paisatge diu que el paisatge constitueix un recurs favorable per a l'activitat econòmica. Un paisatge de qualitat és un actiu econòmic. Mirem-ho amb exemples. Agafem el cas de la producció de brandi. La seva qualitat i gust reflecteixen en quina mesura la bóta hi ha interaccionat modificant-ne la composició química i el gust. Fins i tot el lloc on envelleix el brandi influeix en el producte, li aporta valor. És fàcil, doncs, identificar al llarg del procés un conjunt de vincles directes amb el paisatge. A més, la

producció es dona en un paisatge construït, i els edificis on es produeix i s'emmagatzema reflecteixen la personalitat del paisatge en els plans material, de les tradicions i de la simple necessitat d'adaptar-se a condicions locals. Si el lector s'imagina un cert brandi li vindrà al cap la imatge d'un cert paisatge. Els estudis demostren que això passa a la majoria de clients. No és estrany que la publicitat d'aquest tipus de productes

Paisatge i empresa

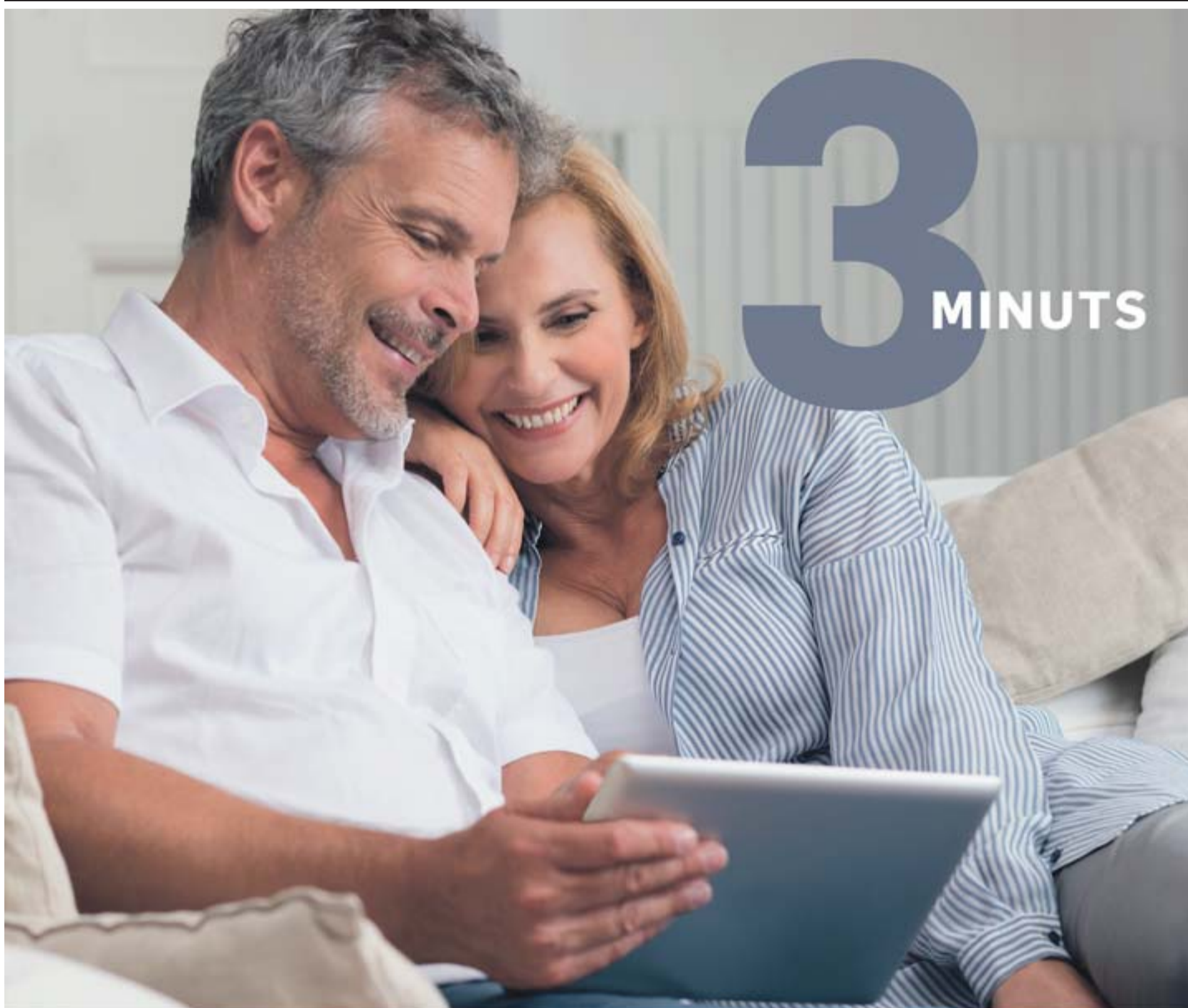
DIRK
GOTZMANN
DIRECTOR
DEL
CIVILSCAPE

exploti aquest vincle. És obvi, per tant, que els paisatges són claus a l'hora d'atribuir qualitat i valor als productes (no només al brandi).

Un altre exemple: hi ha estudis que demostren que els treballadors, sobretot del tercer sector, demanen cada cop més una certa qualitat del paisatge abans d'agafar una feina. I aquest requeriment no només afecta l'elecció de la zona on viuran, també inclou l'entorn del lloc de feina. L'activi-

tat econòmic que depèn d'un factor creatiu es beneficia amb la qualitat del paisatge. No ha de sorprendre'ns que fins i tot actors econòmics internacionals comencin a tenir en compte la qualitat del paisatge a l'hora de decidir on ubiquen les seves delegacions.

El paisatge ha esdevingut un factor diferencial per atraure empleats. Un bon paisatge ajuda a crear llocs de treball, no només en el turisme i l'entreteniment, que estan creixent a Europa: també la nova economia considera el paisatge un recurs essencial. —

ÉS EL QUE TRIGARÀS A CANVIAR EL TEU SUBMINISTRAMENT ELÈCTRIC, SENSE
TALLS DE LLUM, I GAUDINT DE FINS A UN 11% D'ESTALVI.

DÓNA'T D'ALTA ARA A www.factorenergia.cat I PARTICIPA EN EL SORTEIG
SETMANAL DE **6000 €**

www.factorenergia.cat

 factorenergia
Per fi hi ha una altra llum

Paisatges Quin país tenim?

FERRAN FORNÉ

Holanda, França i Suïssa, els miralls en la cura del paisatge

Grenoble, la capital francesa dels Alps, ha prohibit la publicitat al carrer per defensar la seva identitat

Anàlisi

ALBERT SOLÉ
BARCELONA

Tot i el gran esforç que fan organismes com l'Observatori del Paisatge de Catalunya, la gran diversitat paisatgística del nostre país no sempre va acompanyada d'una cultura política que ajudi a preservar-la en condicions. En aquests casos, el millor que podem fer és fer un cop d'ull als nostres veïns europeus per veure que fan ells bé que ens agradaria importar cap a Catalunya. Holanda, sobretot, però també França i Suïssa, són alguns dels països de referència.

Estratègies nacionals

Municipis, províncies i governs coordinats en la mateixa línia

Quan un país es marca una estratègia nacional de polítiques de paisatge i la trasllada a tots els estrats de l'administració fins a arribar al nivell local, aquest és un exemple d'èxit. Això passa a Holanda, Suïssa, França, i també a Alemanya, tot i que en aquest últim cas, amb un concepte massa rígid des del govern central, que concedeix poc marge

per a les especificitats de les regions. Els suïssos, per exemple, amb la seva tradició descentralitzadora, sí que donen molta llibertat als municipis. En general, l'ideal són els plans nacionals que s'han elaborat en coordinació amb cada regió, i amb la implicació directa de la ciutadania i les associacions vinculades al territori. A Holanda tenen plans de qualitat del paisatge associats als planejaments municipals que defineixen els criteris paisatgístics per fer noves construccions o rehabilitacions, i compten amb un coordinador del paisatge que vetlla pel seu compliment.

Associacionisme

La societat civil organitzada que té cura del seu paisatge local

Holanda, igual que Catalunya, es caracteritza per un associacionisme molt arrelat que el fa fort com a país. En matèria de paisatge, a principis del segle XX van començar els primers moviments conservacionistes holandesos, que en l'actualitat continuen sent claus en les polítiques paisatgístiques. Per exemple, hi ha una associació ciutadana amb 700.000 membres (Landschapsbeheer Nederland) que té cura del manteniment del paisatge de 100.000 hectàrees.

Loteria

El Regne Unit i Holanda financen projectes amb els beneficis dels sortejos

Finançament

L'1% de cada obra a França en infraestructures és per al paisatge

Si preguntem a qualsevol ciutadà si vol que es conservi el paisatge dirà que sí, però la qüestió és com i qui ho paga. La resposta es troba en les decisions polítiques. A França, el promotor de qualsevol infraestructura viària –sigui l'estat o una empresa privada– ha de destinar l'1% del pressupost de l'obra a finançar projectes de millora i protecció del paisatge de la zona per on passa la via. A Holanda i al Regne Unit, en canvi, han optat per la via de la loteria nacional, que destina una part dels beneficis a subvencionar aquestes iniciatives locals de protecció.

Manual de bones pràctiques

Valònia té guies per als promotors amb recomanacions

La regió de Valònia a Bèlgica és un exemple dels manuals de bones pràctiques en matèria paisatgística. Allà elaboren unes guies anomenades *Construire le paysage de demain* que inclouen recomanacions molt detallades de com s'han de fer les noves construccions perquè s'adeqüin al paisatge i reforcin la qualitat del paratge. A França tenen uns documents molt similars que van dirigits als promotors i als ciutadans en

general, tot i que també per a la mateixa administració. Aquestes guies no són d'obligat compliment, però ajuden a orientar perquè les noves edificacions segueixin uns criteris paisatgístics mínims de la zona.

Grenoble

Des de l'1 de gener han desaparegut els anuncis

Més enllà de la sensibilitat més o menys gran de cada estat amb el seu paisatge, hi ha iniciatives locals que tenen molt de mèrit. Grenoble, capital del departament francès de l'Isère, però coneguda per ser la capital dels Alps (150.000 habitants), va sucumbir, com quasi totes les ciutats, a la pressió de les tanques de publicitat al carrer. El candidat a l'alcaldia d'Els Verds, Eric Piolle, va prometre retirar tota la publicitat de l'espai públic si guanyava. Podia semblar un brindis al sol, però va guanyar, i des de l'1 de gener ha complert la seva promesa. A Grenoble ja no hi ha cap gran tanca de 2 metres d'alçada i 8 d'amplada que anunciï l'últim cotxe d'Audi. Ara només es veuen els edificis *nets*, i al final del carrer, els Alps imponents. El que han perdut en ingressos per la publicitat, segur que ho recuperaran amb el turisme que vulgui visitar la ciutat sense anuncis. —

PREINSCRIPCIÓ ESCOLAR

*Hola,
Escola!*

PREINSCRIPCIÓ ESCOLAR 2015-2016

La preinscripció
comença el
10 de març

Més informació a
gencat.cat/preinscripcio

Llars d'infants

Consulteu-ho a l'ajuntament

Segon cicle d'educació infantil, primària i secundària obligatòria

Del 10 al 17 de març

Paisatges Quin país tenim?

La Cerdanya, el paisatge que impera per sobre d'estats i províncies

L'hospital de Puigcerdà i l'escorxador d'Ur són equipaments transfronterers pensats segons la lògica d'una vall àmplia i contínua, i no a partir de les ratlles administratives que surten als mapes

Crònica

ANTONI BASSAS
LLÍVIA

Jean-Louis Demelin, l'alcalde de Font-romeu, es mira el panorama des de la terrassa de l'Ajuntament de Llívia, pensa la resposta durant un segon, i contesta: "És molt fàcil: la neu és al costat francès, i l'agricultura és al costat català. La Cerdanya és això".

"Oï que no saps quan has deixat Barcelona i has entrat a l'Hospitalet de Llobregat? Doncs aquí, igual. La frontera no existeix", afirma Ramon Moliner, l'alcalde d'Alp i president del Consell Comarcal de la Cerdanya.

Si en algun racó de món el paisatge ha aconseguit una victòria sobre aquestes màquines de segmentar els cervells humans que són les fronte-

res polítiques, aquest paisatge és el de la Cerdanya. Cal admetre que la victòria és parcial: l'alcalde de Font-romeu entén el català però amb prou feines el parla. Ho transcriu tal com em va explicar la història, amb un somriure resignat de "*c'est la vie*" (i així podran maleir el Tractat dels Pirineus del 1659, *comme il faut*): "Quan jo era petit, els meus pares, que parlaven català, van dir-me: «Parla en francès sempre, perquè quan vingui gent de París no et diguin *paysan* [pagès]». Els meus pares no em varen voler trasmetre el català. Prop de Font-romeu hi ha una escola amb un rètol que diu «Si-gueu nets, parlem en francès». Ho van fer tot perquè no arribéssim a parlar català". Se'n van sortir força.

Ara, en canvi, els nens de Font-romeu estudien el català i bé que els va, perquè la banda francesa s'ha omplert de catalans que van a esquiar o a fer senderisme pels camins dels llacs. Per no parlar dels

Exemple
"Oï que no saps quan deixes Barcelona i ets a l'Hospitalet? Aquí, igual", diu l'alcalde d'Alp

anys noranta i de començaments de segle XXI, en què els catalans se n'anaven a fer una casa al costat francès perquè els preus del terreny i fins i tot les hipoteques eren més avantatjoses que a la banda espanyola, on s'inflava la bombolla immobiliària. "En aquells anys, construir-se una casa a la Cerdanya francesa era com de segona categoria. Ara tant li fot. El mercat ha igualat els preus", explica Moliner.

D'on són els vius i els morts?

Victòria parcial de la geografia sobre la història, sí. La Cerdanya és un laboratori transfronterer, i la ratlla mai no marxa del tot. A Puigcerdà, el govern francès i la Generalitat de Catalunya hi van comprar una gran goma d'esborrar: un hospital d'ús compartit, l'Hospital de Cerdanya. Però un nen de pares francesos que neix en aquest hospital, d'on és? Paperassa per al consolat. ¿I els malalts que hi moren? Per fer els dos

quilòmetres que els separen de la frontera i poder ser enterrats a França, cal segellar el taüt, com si els estiguessin enviant a fer un llarg viatge... terrenal. ¿Demaranan el passaport a les vaques, quan obrin a Ur l'escorxador transfronterer?

Els senyors de Barcelona

La Cerdanya, a banda i banda, tira cap a Barcelona. Juli Boada, regidor de Medi Ambient, Agricultura, Comerç i Turisme de l'Ajuntament de Llívia, somriu quan li pregunto si tenen més poder els ajuntaments catalans que els de la contrapart francesa: "Sovint ens diuen que París és molt lluny i que se senten abandonats. S'estimarien més dependre de la Generalitat i ens envegen el Consell Comarcal".

Però la Cerdanya, a banda i banda, també tira cap a Brussel·les, perquè la legislació comunitària els ha permès constituir-se en "agrupació europea de cooperació territorial",

Amplitud i lluminositat
El paisatge transfronterer de la Cerdanya, vigilat pels cims i serres pirinencs, el formen el mosaic agrícola i forestal de la closa cerdana, el riu Segre i un patrimoni arquitectònic de masos i antics pobles puntejats per urbanitzacions. FERRAN FORNÉ

que facilita acordar campanyes conjuntes de promoció turística i temes de sanitat o d'energies renovables (especialment interessant per a l'explotació de la biomassa).

“Som el que som pel nostre entorn natural”, afirma Moliner. “És veritat que el túnel del Cadí va canviar la dinàmica de la comarca, perquè arribar aquí no era fàcil i s'hi venia per passar-hi molts dies, però sempre hem sigut una destinació turística i els padrins estaven acostumats a tractar amb el que abans en dèiem «els senyors de Barcelona»”. “Hi ha moltes famílies que es guanyen la vida amb els turismes, però no han deixat de ser pagesos”.

La inevitable cita de Steiner

Joan Nogué és el director de l'Observatori del Paisatge de Catalunya, i catedràtic de geografia humana de la Universitat de Girona. Ha pujat a la Cerdanya abillat amb una americana i una gorra de llana que li donen un aire britànic. Però l'emoció als ulls és llatina. “Què és un paisatge? És el que veus i el que sents. És el que et provoca el que veus, que poden ser emocions o records. O rebuig”. Es mira el panorama en silenci, disposat a revertir l'afirmació del premi Goncourt, Julien Gracq: “Tantes mans per transformar aquest món i tan poques mirades per contemplar-lo”. M'estén una invitació a compartir la mirada: “La Cerdanya no és el lloc més castigat per la bogeria col·lectiva que vàrem

viure. Si em preguntes per què aquest paisatge és excepcional, salta a la vista. La Cerdanya és l'exemple més clar de paisatge europeu, d'allò que George Steiner va escriure de la seva idea d'Europa: som un continent que es pot caminar, fet a escala humana”.

A Catalunya hi ha 135 paisatges

En el seu treball *Paisatge, territori i societat civil*, que va obtenir el premi Octubre d'assaig del 2010, No-

gué constata com afecta al paisatge aquest gran descobriment dels nostres temps: com més es globalitza el món, més necessitat tenim d'afirmar la nostra identitat. I a efectes d'identitat, el paisatge resulta tan potent com la llengua mateixa. D'on som? “Milions d'usuaris de telèfon mòbil pregunten per la localització del seu interlocutor just quan aquest respon a la trucada. «On ets?» expressa una mena de necessitat existencial de localitzar

Detalls

Reflexions tot veient la vall cerdana

Una capa de pintura

A la Cerdanya també hi ha episodis de lletjor paisatgística, sobretot a les entrades i sortides dels pobles. L'Observatori del Paisatge recorda que una capa de pintura ben trobada i petits retocs formals (uns plafons, la contenció en els anuncis) poden fer, i fan, miracles.

El trinxat

El trinxat és una estrella gastronòmica de la Cerdanya, però també pot voler dir *cruixit, esquenaromput, rebentat, malmès, rendit, prostrat, abaltit, anorreat o anihilat*. La Cerdanya és un espai trinxat en quatre: Espanya, França, Girona i Lleida.

Un palimpsest

Un palimpsest és un document antic reutilitzat. Sovint, al pergami s'hi veuen rengleres escrites en segles diferents. Un paisatge és un palimpsest, un pergami on es veuen les marques que l'activitat humana hi ha anat deixant. I algunes rengleres són ben desgraciades.

Els Pirineus catalans

França va crear el 2004 el Parc Natural dels Pirineus Catalans, “gràcies a les seves riqueses i a la fragilitat del seu territori”. El conformen el Capcir (“el petit Canadà”), el Conflent (dominat pel Canigó, “muntanya sagrada dels catalans”) i “la Cerdagne et la Cerdanya”.

Mireu el vídeo a AraTV

l'altra persona en l'espai geogràfic”, escriu Moliner.

Nogué desplega el mapa elaborat per l'Observatori del Paisatge, que ha distingit 135 espais paisatgístics diferents. Aquest, explica, té el nom de “vall cerdana”. “El paisatge no hi entén, de límits administratius, i per això el Conveni Europeu del Paisatge va ser com una revolució. Té sentit allà on hi ha una frontera estatal, però si hi ha una frontera excepcional és aquesta”.

Juli Boada somriu quan recorda el dia que catalans i francesos van reunir-se, i cadascú hi va anar amb els seus mapes: “Els de la banda espanyola tenien color fins a la frontera. Després tot blanc, amb una taqueta de color que era Llúvia. Els mapes dels francesos eren al revés: tot de color amb una taca blanca al mig: era Llúvia. Ens vàrem mirar tots i ens vàrem dir que allò no podia ser”.

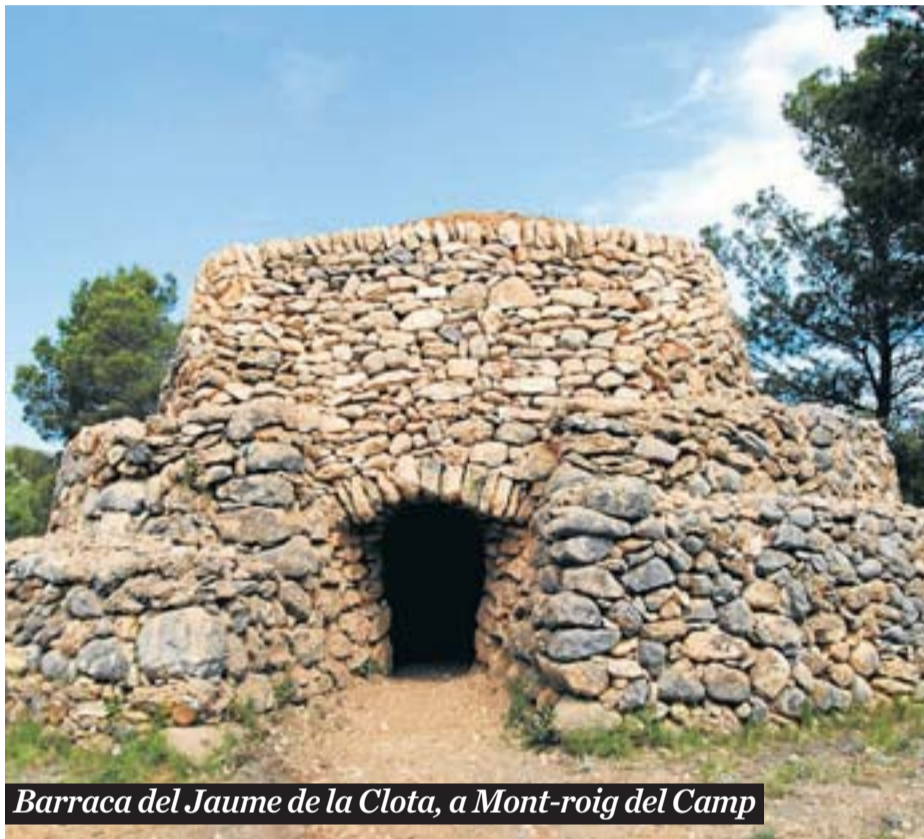
El sol de començaments de març cau generós sobre els prats que es desperten, encara mig adormits per la neu recent que acaba de fondre's. Hi troten alguns cavalls. És entre setmana i ningú passeja per Rigolisa, on Ruiz Zafón hi situava un dels capítols d'*El joc de l'àngel*. L'hospital transfronterer, d'elegant rusticitat, de país pròsper, contingut i avançat, es retalla sobre la neu de Pimorent, que cap esquiador no solca. I un enamorat del paisatge del pla de Barcelona es perdria pel Camí dels Enamorats. ■

Paisatges Quin país tenim?

Idees que donen valor al que tenim

Iniciatives com la Wikipedra, que recopila les barraques de pedra seca típiques de Catalunya, i experiències petites com els Boscos de Pastura del Lluçanès per evitar incendis demostren que sabem cuidar el que és nostre

ALBERT SOLÉ * BARCELONA

Barraca del Jaume de la Clota, a Mont-roig del Camp

OBSERVATORI DEL PAISATGE

El Lluçanès

PERE TORDERA

La Wikipedra té indexades després de quatre anys més d'11.000 barraques de pedra seca, unes construccions característiques de l'arc mediterrani

El 30 d'octubre el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* va publicar la declaració de bé cultural d'interès nacional (BCIN) de cinc barraques de pedra seca de Mont-roig del Camp, és a dir, que s'integren a les zones d'interès etnològic i se'n delimita l'entorn de protecció. Les barraques o cabanes de pedra seca són les construccions escampades arreu de Catalunya, i en general de tot l'arc mediterrani, fetes amb els materials més bàsics destinades a servir d'aixopluc al pagès o el pastor i guardar-hi les eines, entre molts altres usos. Aquestes cinc barraques de Mont-roig del Camp formen part de la llista de més d'11.000 cabanes inventariades a la web Wikipedra, que recopila gran part d'aquestes construccions del nostre país. Aquesta web és una iniciativa de l'Observatori del Paisatge, amb el suport de l'Obra Social de CatalunyaCaixa, que neix de la feina inicial feta pel grup Drac Verd de Sitges.

131 voluntaris de tot Catalunya

Wikipedra va néixer el 2011, i quatre anys després ja ha superat les 10.000 barraques, identificades en un mapa, amb la seva fotografia i descrites fins al més petit detall. I tot gràcies a la tasca desinteressada de 131 voluntaris d'arreu del país apassionats per aquest tipus de construccions tan característiques del nostre paisatge rural. Aquests voluntaris dediquen el seu temps lliure a localitzar i inventariar aquestes barraques, per després introduir tota la informació a la web, que posteriorment un responsable valida. L'objectiu, a més de contribuir al coneixement i la conservació de les barraques –algunes de les cabanes de la llista estan en mal estat–, també és potenciar-ne el valor turístic, arquitectònic i educatiu.

A 37 de les 41 comarques hi ha com a mínim una barraca de pedra seca identificada, tot i que on se'n concentren més és al Bages (2.332) i a l'Alt Camp (1.690). Hi ha dues poblacions en especial que estan plenes de construccions de pedra seca: Monistrol de Calders (Bages), amb 676 d'identificades, i el Pla de Santa Maria (Alt Camp), amb 561. A més distància hi ha Mediona (Alt Penedès, 263) i la Bisbal del Penedès (Baix Penedès, 218). —

El Lluçanès impulsa els Boscos de Pastura, acords entre ramaders i propietaris per mantenir els boscos nets per evitar incendis i alimentar el bestiar

Cada any quan arriba el primer gran incendi de la temporada, una de les causes principals, més enllà d'una negligència, és el mal estat de conservació dels boscos. Als propietaris, la gran majoria privats, no els surt a compte netejar el sotabosc i aquest és el principal combustible per a les flames. Al Lluçanès, una subcomarca molt boscosa –que vol treure's aviat el prefix–, sembla que han trobat una solució a aquest problema amb la iniciativa Boscos de Pastura, presentada tot just fa un mes. Es tracta de firmar acords entre propietaris de boscos sense animals i ramaders d'altres paratges perquè les seves vaques o ovelles pasturin per aquests boscos sense haver de pagar res i s'alimentin amb producte natural. A canvi, aquest bestiar s'encarrega de mantenir net el sotabosc, conegut com la silvopastura. És una iniciativa impulsada des de l'Associació de Propietaris Forestals del Lluçanès i el Consorci del Lluçanès. Els Boscos de Pastura han començat amb quatre acords firmats entre ramaders i propietaris que sumen unes 200 hectàrees, però ja estan treballant perquè cada cop se'n hi afegixin moltes més. Aquesta associació de propietaris, creada el 2008, agrupa 25 finques i 2.000 hectàrees, que només representen un 10% de tota la superfície boscosa del Lluçanès. Ara mateix és una iniciativa petita, però molt representativa de com es poden fer les coses bé per evitar incendis i mantenir el paisatge autòcton cuidat sense gaires costos, només posant d'acord diferents necessitats.

La Carta del Paisatge del Lluçanès

El mateix dia que es van firmar aquests primers acords, el Consorci va iniciar la redacció de la Carta del Paisatge del Lluçanès, un instrument de concentració d'acords entre els agents públics i privats del territori per promoure estratègies de millora del paisatge. Des del 10 de febrer s'estan celebrant tallers participatius en els diferents municipis per elaborar aquesta Carta del Paisatge, que inclou un calendari per assolir-ne els objectius. Està previst que dissabte que ve es faci un acte públic de signatura de la Carta, que no és només una declaració d'intencions, sinó un compromís real. —

El pati del darrere de la Catalunya idíl·lica

Gairebé en tots els municipis catalans hi ha construccions abandonades víctimes de l'esclat de la bombolla immobiliària, mentre que la 'fugida' de la població rural ha permès un emboscament desordenat

A.S. * BARCELONA

Solar a l'Eixample Esquerre, a Barcelona

XAVIER BERTRAL

Bosc a Caldes de Malavella

DAVID BORRAT

Solars plens de brossa i edificis a mig construir abandonats conviuen amb nosaltres des de l'esclat de la bombolla immobiliària; són els paisatges de la crisi

Tots tenim a pocs quilòmetres de casa nostra un paisatge de la crisi immobiliària. Està present en cada racó del país. Una casa amb les portes i les finestres tapiades, un solar entre dues finques en plena ciutat on fa anys que s'hi acumula brossa i hi creixen les males herbes sense cap ordre, o l'esquelet d'un edifici a mig construir, com si de sobte un ovni hagués abduït els treballadors i tot hagués quedat a mitges. D'exemples n'hi ha molts, però un de ben clar és el de la Bertrand i Serra de Manresa, coneguda popularment com la Fàbrica Nova. Un gran espai d'antigues fàbriques tancades des del 1989 -als anys 50 tenia 3.000 treballadors- en ple centre que l'Ajuntament de la capital del Bages va enderrocar per construir-hi un gran complex amb centres comercials, habitatges i hotels, entre altres. L'esclat de la bombolla immobiliària, però, va aturar el projecte en la fase inicial, és a dir, just després de l'enderrocament. Així, des del 2008 hi ha un solar de 6 hectàrees al cor de Manresa, ara en mans de CaixaBank.

La bombolla immobiliària

L'època de la febre de l'or en què els habitatges multiplicaven per dos el seu preu a un ritme impossible de sostenir va fer molt mal al paisatge. Moltes requalificacions de dubtosa legalitat van trinxar paratges preciosos en nom d'un capitalisme voraç. La pitjor part d'aquest efecte se l'han endut altres parts de l'Estat, però Catalunya no n'ha sigut cap excepció. Un paisatge de crisi no ha d'estar necessàriament abandonat. Una urbanització d'una cinquantena de cases adossades al vessant d'una muntanya en què hi hagi famílies vivint-hi també es pot considerar paisatge de crisi. Joan Nogué, director de l'Observatori del Paisatge, escrivia fa un parell d'anys que la crisi, i una consciència més gran que durant la bombolla s'havien fet moltes barbaritats, havia impulsat un moviment de repoblament de les zones rurals. Les noves tecnologies permeten ara treballar des de casa, i aquesta casa pot ser en qualsevol lloc. Aquests nous valors territorials de la ciutadania que Nogué detectava són els que s'haurien de fer prevaler per evitar caure altre cop en els mateixos errors. —

L'abandonament de les zones rurals, com les del Prepirineu, ha permès el progressiu emboscament i el deteriorament de l'arquitectura i del paisatge autòcton

El progressiu abandonament de la vida rural ha permès a la natura créixer lliurement. En molts casos això s'ha convertit en un problema perquè es converteix en un possible focus d'incendis, però també té efectes en el paisatge. L'activitat humana també és bàsica per mantenir els paratges naturals en més bon estat. La regressió del sector primari, agrícola i ramader, el despoblament dels municipis petits i la falta d'inversió en el manteniment del patrimoni arquitectònic poden malmetre el paisatge per molts anys.

Els boscos i pobles del Prepirineu

Un exemple clar d'aquest progressiu emboscament d'un paisatge rural és la zona del Prepirineu, com passa a les Valls d'Aguilar (Alt Urgell), que comença a Noves de Segre i acaba als Castells, amb els pobles de Taús, la Guàrdia d'Ares, Nyus i España. A mesura que es va entrant a la vall es va notant més l'abandonament, sobretot cap al final, on hi ha Taús i els Castells. Les dinàmiques econòmiques globals i els circuits i punts d'atracció turístics creats al Prepirineu al voltant dels esports d'hivern o l'excursionisme han deixat de banda alguns d'aquests territoris i s'ha reforçat la imatge de despoblament. Una de les demandes habituals dels protectors del paisatge és que cal mantenir la població en aquests petits nuclis i fer que la gent que hi viu vinculi la seva activitat econòmica a la gestió del paisatge. Actualment algunes d'aquestes poblacions estan recuperant la vida, però perquè s'hi obren restaurants i segones residències que no ajuden a recuperar el paisatge autòcton. Les recomanacions passen per incentivar la ramaderia extensiva amb valor afegit, que pugui ser viable econòmicament, i alhora que tinguin un paper determinant en el control de la massa forestal. Els boscos prepirinencs han perdut el seu valor productiu, i recuperar-lo allà on sigui possible seria molt important, i compaginar-ho amb les funcions naturals i socials dels ecosistemes forestals. Les agrupacions de propietaris de boscos que hi ha a Catalunya (que tenen el 90% dels boscos catalans) fa temps que reclamen una estratègia de l'administració decidida en aquesta línia de conservació i aprofitament de les zones forestals abandonades. —

És el moment:

Venem el seu pis
indiscutiblement
al millor preu.

No es conformi amb menys.

Tota la informació dels nostres immobles a l'instant
amb fotos i plànols de distribució

www.grupassa.cat

900 77 55 55

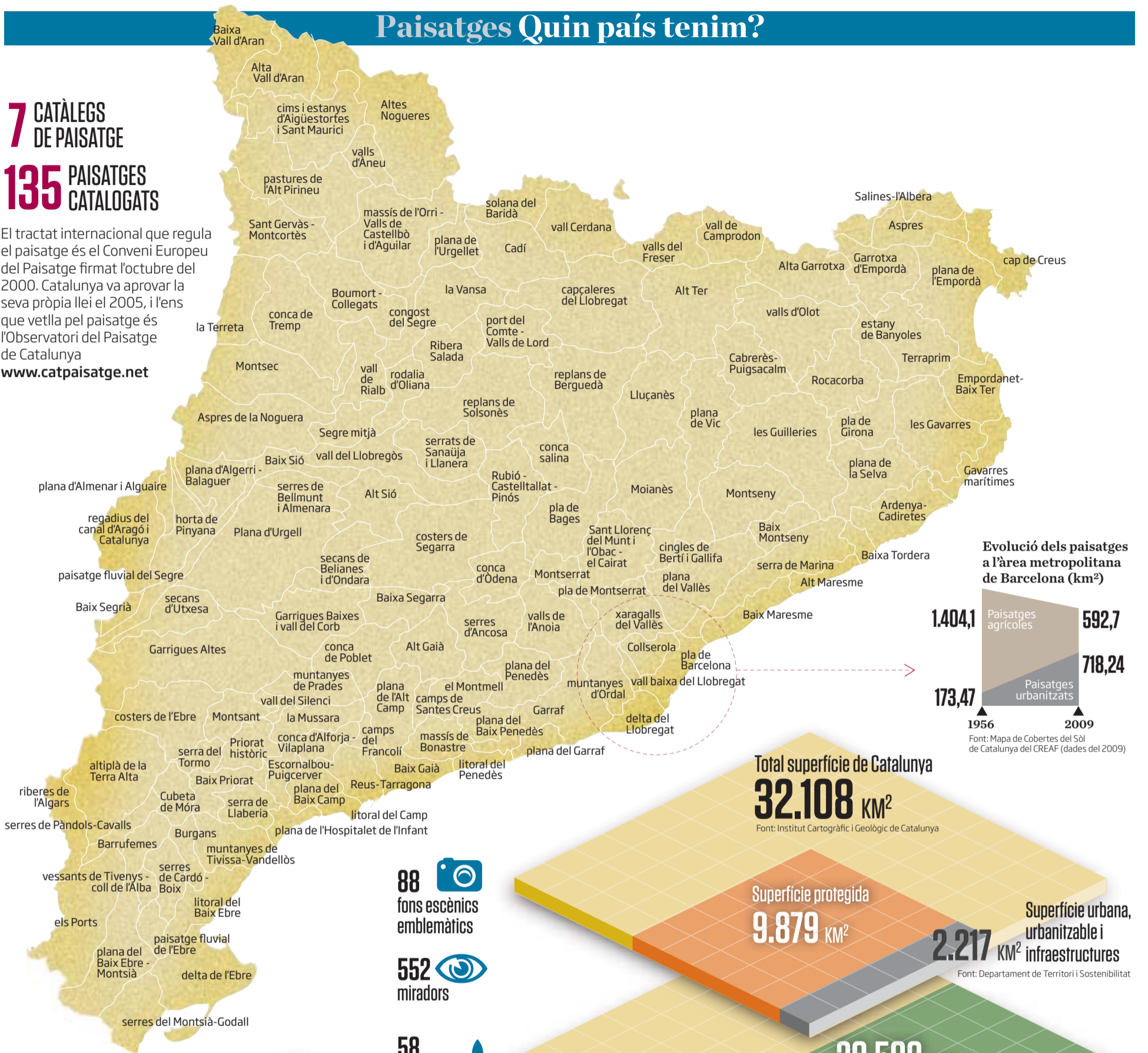
Paisatges Quin país tenim?

7 CATÀLEGS DE PAISATGE

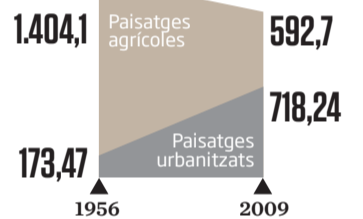
135 PAISATGES CATALOGATS

El tractat internacional que regula el paisatge és el Conveni Europeu del Paisatge firmat l'octubre del 2000. Catalunya va aprovar la seva pròpia llei el 2005, i l'ens que vetlla pel paisatge és l'Observatori del Paisatge de Catalunya

www.catpaisatge.net

Evolució dels paisatges a l'àrea metropolitana de Barcelona (km²)

Font: Mapa de Cobertes del Sòl de Catalunya del CREAF (dades del 2009)

Total superfície de Catalunya

32.108 km²

Font: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

Superfície protegida

9.879 km²

Superfície urbana, urbanitzable i infraestructures

2.217 km²

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat

20.500 km²

Superfície forestal (boscos, bosquines i altra vegetació)

Font: Departament d'Agricultura (Gabinet Tècnic i d'Estudis Sectorials)

434 km²

Superfície cremada en els últims 10 anys (2003-2013)

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat

Paisatges de secà
5.794 km²

Paisatges de regadiu
2.643 km²

1.169 km² d'oliveres

548,42 km² de vinyes

474,79 km² de conreus de fruita dolça

Font: Departament d'Agricultura (Gabinet Tècnic i d'Estudis Sectorials)

Gràfic: Esther Utrilla

88 fons escènics emblemàtics

552 miradors

58 paisatges agrícoles singulars

2.300 urbanitzacions (2007)

1.930 polígons industrials (2011)

Font: Observatori del Paisatge de Catalunya

580 km de litoral

240 km de litoral sense urbanitzar

340 km de litoral urbanitzat

208 km de penya-segats

280 km de platges

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat

Superfície d'embassaments
79,6 km²

Superfície de rius, llacs i llacunes
103,5 km²

Font: Mapa de Cobertes del Sòl de Catalunya del CREAF (dades del 2009)

CAP A LES PLEBISCITÀRIES

Paisatges de la boira

Les planes encerclades per serres, com la plana de Vic, afavoreixen l'aparició de la boira. Aquest fenomen modifica la percepció del paisatge. La boira és un element intangible amb la qual s'han inspirat poetes, pintors i cineastes. PERE TORDERA

Llums d'alarma al sobiranisme

El declivi independentista als sondejos fa renéixer a CDC la idea d'una llista única que ERC rebutja

ROGER MATEOS / MARC COLOMER
BARCELONA

L'embranchida sobiranista, en constant acceleració d'ençà de les riudes de gent per la Diada del 2012, sembla que hagi punxat roda, justament en el tram previ a l'examen del 27-S. Els termòmetres demoscòpics coincideixen a percebre una insòlita frenada en sec –fins i tot una reculada– dels suports a la independència i a les forces que la propugnen. Les cues del 9-N van marcar el punt d'inflexió. Les posteriors escaramusses entre Artur Mas i Oriol Junqueras –pel format d'unes eleccions que havien d'esdevenir el plebiscit que l'Estat veta– van desmobilitzar part dels partidaris de la desconexió. Als quarters generals de CiU i ERC miren de teoritzar com s'ha esquarterat en tan poc temps el potencial acumulat. ¿És redreçable la tendència abans del 27-S? Amb quines receptes?

El 31 d'octubre, en plena efervescència pel 9-N, el CEO publicava un baròmetre en què el sí-sí rebia el suport del 49,4% dels enquestats i el 32,3% s'inclinaven pel no o el sí-no, mentre que la suma de CiU (32-33 escons) i ERC (38-39) superava amb escreix la majoria absoluta i la CUP (8-9) reforçava el bloc independentista. En tan sols quatre mesos els pronòstics han fet un tomb. Segons

l'últim baròmetre, difós divendres, els partidaris del no (48%) superen els del sí (44,1%) i les expectatives de CiU (31-32 diputats) i ERC (30-31) es veuen escapades.

Mesures per aturar la davallada

“La situació és greu. És obvi que cal prendre mesures”, admeten a l'ARA fonts de l'entorn de Mas. La davallada ha fet renéixer dins de CDC la reivindicació d'una llista unitària, una idea repel·lida reiteradament per Junqueras i que va bloquejar l'acord per a les plebiscitàries fins que Mas va accedir a arxivar-la en la cimera del 14 de gener. Llavors, ERC al·legava que per separat sumarien més escons que amb la fórmula Mas. Ara, creixen les veus nacionalistes que branden les últimes enquestes per justificar que només amb una candidatura conjunta i transversal seria possible revertir el declivi.

Què els porta a aquesta conclusió? Primer: consideren que hi ha una bossa d'indecisos entre CiU i ERC que “no dubtaria” a l'hora de votar una llista unitària però que “se'n poden anar cap al no” si veuen que es barallen. “Cal aparcar les picabaralles i reforçar la unitat perquè la gent recuperi la il·lusió”, assenyalen fonts nacionalistes. Segon: estan convençuts que les llistes separades alimenten discussions ideològiques que entelen el debat sobiranista. A Palau defensen “clarificar

Preocupació
“La situació és greu. És obvi que calen mesures”, reflexionen a Palau

Antídote
Claredat, pau en el flanc sobiranista i entusiasme, remei d'ERC al desànim

el projecte” –definir el full de ruta, aclarir qui s'hi suma, explicar els beneficis de l'estat propi– per iniciar la remuntada. Després de les municipals del 24 de maig creuen que serà el moment de prendre decisions.

Els republicans, en canvi, relativitzen l'anàlisi negativa de la democràcia. “El resultat del CEO només es pot malinterpretar des de l'òptica partidista”, reflexionaven a l'ARA fonts de l'entorn de Junqueras i Rovira. Perquè, més enllà del fet que la suma CiU-ERC es desinfla, el cert és que la majoria parlamentària de la suma de CiU, ERC i la CUP es consolida. Alerten que reobrir l'ofensiva per la llista unitària seria una “irresponsabilitat” que tornaria a sembrar la discòrdia entre sobiranistes amb el risc de dinamitar el 27-S a cop de debats “estèrils” que eclipsen els esforços per difondre els beneficis de la independència per convèncer indecisos. Recorden que ERC ha complert la seva part del pacte amb CiU –pressupost i ajornament electoral– i reclamen als nacionalistes que compleixin la seva part –listes diverses–. Perquè la clau no és en la “fusió” CDC-ERC, sinó en la “unitat d'acció” plural. “Cal encomanar entusiasme als indecisos, no limitar el discurs als convençuts”. Claredat, pau en el flanc sobiranista, encomanar entusiasme i omplir de contingut la independència és l'antídote d'ERC contra el desànim. —

Junqueras demana a ICV, Unió i la CUP que se sumin al full de ruta

El president d'ERC, Oriol Junqueras, va convidar ahir Unió, ICV i la CUP a sumar-se a l'acord “de mínims” sobre el full de ruta que divendres van firmar CDC, Reagrupament, ERC, MES, EUiA i les entitats del sobiranisme civil. La proposta, però, no entusiasma ni Unió –la portaveu del partit, Montserrat Surroca, va dir que és “absurd” afegir-s'hi abans de la consulta interna del 14 de juny– ni la CUP, que presentarà dissabte vinent el seu full de ruta. En una entrevista a Catalunya Ràdio, el diputat David Fernández va desaprovar el pacte: “Falta més concreció i menys ambigüitat”. Molt més dures van ser les crítiques de la presidenta del PP a Catalunya, Alicia Sánchez-Camacho, que va assegurar que “el projecte separatista està ja moribund”. Camacho va disparar també contra els tres experts d'ERC que fiscalitzaran el Govern definint-los com la “troica independentista”. Josep Ginesta, un d'aquests experts, va reconèixer que és difícil que les estructures d'estat estiguin a punt abans del 27-S.

ESTRATÈGIA SOCIALISTA

Paisatges de la mobilitat
Les grans infraestructures han millorat la mobilitat, però en algunes ocasions han generat paisatges que interfereixen en la connectivitat territorial i creen zones intersticials sense cap ús. A la foto, el riu Llobregat a l'altura de Sant Feliu. XAVIER BERTRAL

SARA GONZÁLEZ
BARCELONA

El PSC firma no caure més a les municipals

Els 'barons' del partit busquen com mantenir la seva quota de poder revalidant alcaldies metropolitanes

Consigna per al 24-M: resistir. Aquest és l'objectiu que té entre cella i cella el PSC de cara a les pròximes eleccions municipals. En un moment en què el partit que ara lidera Miquel Iceta acumula anys de retrocés en tots els fronts institucionals i en què asseguruen que el sobiranisme comença a baixar, els socialistes aspiren a fer un bon paper allà on tradicionalment han tingut una presència destacada. Especialment en els bastions de l'àrea metropolitana. L'estratègia: reforçar el perfil personal dels alcaldes consolidats per sobre de les sigles, esquivar el debat nacional i delimitar el discurs i les propostes a la realitat municipal.

"El que passi el 24-M és un punt de base sòlid del que tenim. Volem preservar els nostres espais d'influència", explica un dels alcaldes consolidats del partit. Davant del risc que a partir del 27-S el PSC quedi relegat a una posició totalment secundària al Parlament –tal com apunten les enquestes– la prioritat de la formació és assegurar-se almenys les quotes de poder municipal. El partit ha reconegut que ha tingut dificultats per elaborar llistes, especialment als municipis de les comarques d'interior, però són conscients que la batalla important la juguen on ja governen.

El partit del cinturó

La direcció del partit dona per fet que aconseguirà mantenir les alcaldies de les ciutats on els seus barons estan ben consolidats al govern, com ara l'Hospitalet de Llo-

bregat, Cornellà, Santa Coloma de Gramenet, Sabadell, Terrassa, Granollers, Lleida i Tarragona, entre d'altres. Però són conscients que també és important fer un bon paper en grans bastions que van perdre l'any 2011, especialment a la ciutat de Barcelona i en altres com Girona o Badalona.

Per aconseguir-ho, el primer secretari del PSC, Miquel Iceta, ja va marcar fa setmanes que un dels elements clau de la seva campanya serà esquivar el debat nacional. En aquest front hi perden per les dues bandes: els votants més sobiranistes han optat per altres formacions –des d'ERC fins als socialistes escindits agrupats a MES o Avancem– i els unionistes poden veure's seduïts per partits més nous que fan bandera de la regeneració democràtica, com ara Podem o Ciutadans. Tot i això, des del carrer Nicaragua es considera que el fet que el procés sobiranista estigui tocat per les dificultats d'entesa entre els partits que en són partidaris jugarà al seu favor. Confien que el seu votant tradicional difícilment s'atrevirà a apostar per fronts d'esquerres regeneradors com els de Guanyem.

Pronòstic
A Barcelona, Badalona o Girona, feus fins al 2011, ja no compten a guanyar

Candidats
El partit fomentarà el perfil dels alcaldes per sobre de les sigles

Posar l'accent en l'àmbit estrictament municipal és primordial per al PSC. Durant la campanya, i tal com evidenciaran a la convenció municipal que celebren avui a Barcelona, se centraran a fer notar com des dels ajuntaments han hagut de gestionar, amb la crisi i sense l'ajut de la Generalitat i de l'estat espanyol, i reivindicaran el llegat socialista especialment en la prestació de serveis socials a les ciutats. Més enllà d'aquest front, però, des del partit també es

Iceta insta els alcaldes a "tocar de peus a terra"

La plana major municipal del PSC es va reunir ahir a Barcelona per fer públic el document marc que servirà per elaborar els programes electorals de cada municipi. En destaca la idea de "federalisme cap a baix", que posa èmfasi en el pes dels governs locals com a "elements vertebradors" amb autonomia pròpia. "Hem de dir la veritat, resoldre problemes i tocar de peus a terra", va assenyalar el primer secretari del partit, Miquel Iceta, als alcaldes de la formació.

fomenta que els alcaldes presentin projectes propis de cara als pròxims quatre anys que resultin atractius i engrescadors per als ciutadans. Així, doncs, l'alcalde de Lleida, Àngel Ros, fixa com una prioritat "la industrialització" de Lleida mentre que el de Cornellà, Antonio Balmón, aposta per convertir la ciutat "en un gran parc natural".

Cadascú emmarcat en la seva realitat local, però, una de les claus de la campanya socialista serà vendre el perfil de l'alcalde per sobre de les sigles del partit, conscients que més aviat cotitzen a la baixa, segons indiquen els sondejos. "La política municipal està fonamentada en la credibilitat de les persones. Es prima la característica local i la projecció del candidat", explica un dels membres de la cúpula del PSC. Serà habitual, doncs, trobar cartells amb imatges dels alcaldables i sigles reduïdes a la mínima expressió. Es tracta d'una tònica que el partit ja ha aplicat en altres ocasions i que probablement CiU també seguirà en alguns indrets o fins i tot el PP en ciutats com Badalona, on considera que el producte Xavier García Albiol ven més que el nom del partit.

Els primers comicis d'Iceta

Les municipals seran també els primers comicis que afrontarà Iceta com a primer secretari del partit i serà una cita clau no només per intentar revertir la situació frenant almenys la sagnia que ha patit en els últims anys, sinó també per afrontar les eleccions generals amb un projecte federal per a Catalunya que a hores d'ara no remunta. Ni tan sols quan el sobiranisme està en hores baixes. —

HORITZÓ ELECTORAL

Madrid: l'oasi de la dreta es remou per la pressió electoral

El PP, collat per les enquestes, s'enreda en una història de presumptes corrupcions

JOAN RUSIÑOL
MADRID

Per a Esperanza Aguirre la gestió del seu delfí a la Comunitat de Madrid, Ignacio González, ha sigut "legendària". No sembla, però, que aquesta fama reconeguda –segons la definició del diccionari– sigui compartida ni tan sols pel conjunt del PP. Mariano Rajoy, que treu i posa candidats, ha prescindit d'ell per a les eleccions del 24 de maig. La direcció del partit encara no ha explicat als madrilenys per què no confia ara en qui ha sigut el seu president –i probablement no ho farà–, però la decisió ha coincidit amb el retorn als telenotícies del cas de l'àtic de luxe de González a la Costa del Sol. Un escàndol de presumpta corrupció que ha anat agafant un aire de novel·la de suspens, amb intercanvi d'acusacions amb un polèmic comissari de la policia.

La pressió electoral, amb unes enquestes que dibuixen la pèrdua de la majoria absoluta de la dreta després de 20 anys, ha remogut un dels oasis conservadors. Les aigües baixen turbulentes i les esclatxes internes s'han fet evidents.

El polític contra el policia

González ha topat, en un moment clau per al seu futur, amb un cas que el persegueix des de fa temps. Ara s'ha sabut que l'any 2011 es va reunir amb dos comissaris de policia en una cafeteria de la Puerta del Sol per intentar, presumptament, que la situació del seu luxós dúplex d'Estepona (Màlaga) no sortís a la llum. El pis el va comprar l'any 2008 un testaferró –sense ni visitar-lo, segons han publicat alguns mitjans– a través d'una societat ubicada a Delaware, un paradís fiscal. El va llogar al president madrileny i la seva dona, que pagaven 2.000 euros mensuals per anar-hi pocs dies a l'any.

Fa quatre anys la policia va obrir una investigació discreta –que In-

terior qualifica d'il·legal– per esbrinar si darrere d'aquesta estranya operació –¿una compra encoberta per sota de preu del mercat?– hi havia un cobrament de comissions. Ara tot plegat ha derivat en una guerra de retrets i denúncies entre González i el comissari José Manuel Villarejo, un dels policies que es va reunir amb ell el 2011. De Villarejo s'ha sabut –en una batalla que té lloc als grans diaris espanyols– que participa en societats amb 16 milions de capital. El govern espanyol s'ha vist obligat a anunciar que estudiarà aquest patrimoni. A més, Eldiario.es ha publicat que el ministre Jorge Fernández Díaz el va condecorar fa un any per la seva feina investigant polítics catalans.

No és l'únic escàndol que toca de prop el PP que presideix Aguirre. El Partit Socialista de Madrid ja ha demanat que es revisi l'adjudicació de tots els centres concertats de la comunitat i que es "retornin els diners robats", després que el diari *Abc* expliqués que Francisco Granados, exsecretari general dels populars madrilenys, s'emportava entre 900.000 euros i 1,2 milions per cada centre educatiu que posaven en marxa. El suposat entramat, descobert a partir de l'operació Púnica que va acabar amb la seva detenció, l'hauria ideat amb un soci, el constructor David Marjaliza.

Tots aquests casos són un llast per a l'ara candidata a l'Ajuntament de Madrid. Per això, l'estratègia d'Aguirre passa per intentar posar el focus en el debat ideològic amb Podem, subratllant els valors clàssics de la dreta i presentant-se com una víctima més dels seus col·laboradors que poden haver-se enriquit amb diner públic. Divendres, davant la junta directiva del partit, va assegurar que no ha "excusat ni encobert" els corruptes. Sap que l'oasi madrileny ha desaparegut i que el passat pesa molt al PP. ■

Paisatges fluvials naturals
Els paisatges fluvials amb alt valor natural, com és el cas d'aquest a Mont-rebei, al Montsec, s'han convertit en espais agradables que són utilitzats especialment per a activitats esportives. XAVIER HITJA

Susana Díaz avisa el PP que "no sap el que li espera" amb ella de presidenta

O.M.
BARCELONA

La presidenta de la Junta d'Andalusia i candidata a la reelecció, Susana Díaz, va mostrar ahir un to amenaçador respecte al PP, en un míting a Jaén. "M'és igual que m'insultin i diguin que no sé què m'espera. Són ells els que no saben què els espera

amb mi de presidenta en aquests quatre anys", va assenyalar Díaz, en una frase ambigua que suggereix una batalla directa entre una presidència del PSOE a la Junta i una del PP al govern espanyol. Les seves paraules van arribar l'endemà que el secretari general dels socialistes espanyols, Pedro Sánchez, refermés davant Díaz –amb qui no manté una bona sintonia– la intenció de ser el

Resposta
"El PSOE no sap crear ocupació", va dir Rajoy a Andalusia

candidat del PSOE a les generals d'enguany.

Pel que fa al PP, aquests dies compta amb una forta presència de Mariano Rajoy en la campanya andalusa. Al vespre, en un míting a Granada, va advertir que el PSOE i la creació d'ocupació són "dues paraules incompatibles, tal com demostra la història". El president del govern espanyol també va voler deixar clar

que el PP és l'únic canvi "possible" davant de partits "frontissa", en referència a Ciutadans. Els populars volen estendre la idea que el partit d'Albert Rivera pactarà amb els socialistes després dels comicis.

Pablo Iglesias, líder de Podem, també va ser ahir a Andalusia fent costat a la candidata Teresa Rodríguez. "Rajoy vol que guanyin els de sempre", va assegurar Iglesias. ■

FORA DE TEST

TONI SOLER
PERIODISTA

Últim assaig de càntic

Paisatges del secà
Els conreus herbacis de secà són característics de l'interior del país, on configuren paisatges com el dels costers de la Segarra. Els relleus en conques i altiplans afaïçonon un paisatge amb àmplies vistes presidides pels conreus de cereals. SANTI IGLESÍAS

ESPRIU. Com li passava al poeta, em sento cansat d'aquesta envejosa, poruga, ciclòmica pàtria. I no diré, com ell, que m'agradaria anar-me'n nord enllà (on diuen que la gent és noble, culta, etcètera) perquè –malgrat tot– aquí s'hi viu raonablement bé, el clima és benèvol, Barcelona és una ciutat atractiva, el menjar i el paisatge ens acompanyen, i la gent del país m'agrada. No és estrany que aquesta terra de marca (parlo de *marca* en sentit medieval) hagi atret immigrants durant segles i ara, a més, atregui turistes a carretades. En països com el nostre la política és important, però no ho és tot –com se solia dir, resignadament, després del 1714–. No marxem al nord (tret que ens hi obligui l'atur), però ens quedem, això sí, empenyats. El país mai no és el que pensa que hauria de ser. Catalunya, massa sovint, posa a prova la nostra paciència, per la seva

neurosi, pels seus complexos d'inferioritat i de superioritat, que són simultanis; pel seu vol i dol, pel seny i la raixa en permanent curtcircuit, per les ganes de córrer i la incapacitat de caminar, per la resistència a deixar de ser, i la por a ser de forma completa. Aquest irritant país, per dir-ho de manera exacta, no sap si agafar minyona o posar-se a servir.

ATMOSFERA. Això no és fàcil de traduir en termes demoscòpics. La demoscòpia cada cop té més eines per saber què pensa la gent. Però la gent, atabalada amb tanta informació, tanta enquesta, tanta propaganda i tant *trending topic*, cada cop pensa de forma més voluble, més atmosfèrica; per tant, les enquestes tenen un punt de fugacitat creixent. I això sense dir res de les intencions (i els tripijocs) dels que les encarreguen i les potinegen. Estem en una batalla

Inventari
És ara, després de garbellar l'eufòria, quan arriba l'hora de fer balanç

d'estats d'ànim, però el que està en joc no és la nostra malenconia o el nostre optimisme futurs, sinó un sistema de presa de decisions i una estructuració del poder polític i econòmic destinat a ser perdurable. Es produeix, doncs, una desproporció espectacular entre la lleugeresa del debat i la rellevància del que està en joc. Hi ha independentistes matinals i unionistes crepusculars. I a la inversa. Conviccions que haurien de ser granítiques canvien segons les percepcions del que és possible o probable, segons els pronòstics i els mals averanys. Segons la por.

METAMORFOSI. Hem caigut en la temptació publicitària de definir-nos com *un poble alegre i combatiu* i ho hem fiat tot a l'eufòria encomanadissa, fotogrènica; però les primaveres, aïllades, comencen i acaben. Justament és ara, després de garbellar l'eufòria,

quan arriba l'hora de fer balanç. I aquí arriba el més important: el que en queda, de tot plegat, és una autèntica metamorfosi. Des del 2010, en termes polítics, hem avançat unes quantes dècades, qui sap si un segle sencer. L'independentisme és més fort i més plural que mai, té a l'abast el predomini en el món municipal i en el futur Parlament. Però cada dia ens llevem pensant si el suflé puja o baixa. Ens fa trontollar qualsevol amenaça perquè, en el fons, sabem que nosaltres no som un estat i Espanya sí. La qüestió és: ¿seguirem esperant que el capriciós estat d'ànim dels catalans ens sigui propici, o ens dedicarem a fer política? ¿Ho farem bonic, o guanyarem la Copa? ¿Volem un poble alegre i combatiu pels carrers, o un estat propi que esvaeixi les pors i els dubtes, que protegeixi els seus ciutadans? L'assaig de càntic acaba aquí; ara, que tremoli el temple. —

en breu

Crisi nacionalista

Rull descarta el trencament de CiU

El coordinador general de Convergència, Josep Rull, va descartar ahir des dels micròfons de RAC1 el trencament de CiU després de la crisi interna generada per les crítiques d'alcaldes de CDC al líder d'Unió, Josep A. Duran i Lleida. "Les disputes no ajuden el procés", va assenyalar Rull. Demà es reuneix la cúpula de la federació a Barcelona.

Debat intern

IU rebutja per àmplia majoria presentar-se amb Podem a Madrid

IU no confluirà amb Ahora Madrid, la plataforma que agrupa Podem, Guanyem i Equo. En un referèndum intern en què van participar 776 persones, el 89% dels militants hi van votar en contra, mentre que el 9,7% van optar per confluïr. Un d'aquests vots va ser el del candidat d'IU a Madrid, Mauricio Valiente, que divendres ja va avançar que, fos quin fos el resultat, es presentarà a les primàries per encapçalar Ahora Madrid. Agrupar-se o no amb Podem va ser el detonant perquè Tania Sánchez, candidata a presidir la comunitat, abandonés IU.

Assemblea

Procés Constituent insta a "confluïr" el 27-S

Procés Constituent (PC), liderat per Arcadi Oliveres i Teresa Forcadès, aposta per "construir una candidatura de confluència" per al 27-S amb forces a favor d'obrir un procés constituent a Catalunya i d'aplicar un pla de rescat ciutadà. Així ho va aprovar ahir la segona assemblea del partit. La CUP també és partidària d'un front d'esquerres el 27-S.

Nova esquerra

Colau, triada candidata amb el 91% dels vots

Ada Colau ja és oficialment la candidata de Barcelona en Comú (BCo-mú), on conflueixen Guanyem, Podem, Procés Constituent, ICV i Equo. L'equip de 15 persones que lidera Colau, l'única candidatura que es presentava, va rebre el 91,7% dels suports a les primàries obertes que es van celebrar la setmana passada. Hi van participar 4.583 persones.

ESTATS UNITS

Obama desconcerta l'Amèrica Llatina: diàleg amb Cuba, duresa amb Veneçuela

Les sancions contra Maduro entelen la millora de la influència dels EUA a la regió pel desgel cubà

Entrades urbanes
Els polígons industrials i les grans superfícies comercials en els accessos a les poblacions ja són un element característic de molts paisatges periurbans. L'accés a Sant Andreu de la Barca és un bon exemple d'aquest fenomen. OBSERVATORI DEL PAISATGE

NÚRIA FERRAGUTCASAS
WASHINGTON

Pastanagues per a Cuba, bastons per a Veneçuela. Barack Obama ha desconcertat els països llatinoamericans amb una doble estratègia diplomàtica. Les recents sancions aprovades pel president nord-americà contra el govern veneçolà de Nicolas Maduro han entelat la millora de la influència dels Estats Units a la regió gràcies a l'anunci del restabliment de les relacions amb Cuba.

Durant els últims anys, Washington ha perdut pes a l'Amèrica Llatina. Alguns països s'han desplaçat cap a l'esquerra i s'han creat noves organitzacions regionals que exclouen els Estats Units, com la Unasur o l'ALBA. Mentrestant, països com la Xina, Rússia i l'Iran han anat ocupant l'espai que han deixat els nord-americans.

La desvinculació dels EUA amb l'hemisferi sud s'explica, en part, per la situació geopolítica actual i dels últims anys. "Hi ha parts del món, com per exemple el Pròxim Orient, amb problemes més grans, que han requerit l'atenció dels Estats Units", explica Harold Trinkunas, analista de temes llatinoamericans del laboratori d'idees Brookings. Trinkunas recorda que du-

rant l'última dècada la regió no tan sols s'ha mantingut estable sinó que ha experimentat grans millores econòmiques i s'hi han reduït els índexs de pobresa.

El desgel amb Cuba

Poc després de ser elegit president, Obama va prometre una nova relació amb els països llatinoamericans per recuperar la influència dels Estats Units. Però la carpeta cubana complicava aquest objectiu.

L'inici del desgel de les relacions entre Washington i Cuba, el desembre passat, va suposar una oportunitat per al govern d'Obama per millorar el seu lideratge a la regió. La decisió de l'inquilí de la Casa Blanca va ser celebrada per gairebé tots els líders llatinoamericans. En el seu discurs, Obama va reconèixer que la política d'embargament dels EUA contra Cuba no havia funcionat i que calia provar una altra via, la via del diàleg.

La pròxima Cimera de les Amèriques, que se celebrarà aquest abril a Panamá, consagrarà aquesta nova etapa entre dos vells enemics històrics. Però la trobada serà menys dolça del que el president Obama s'esperava. "Serà una cimera més àcida", diu Trinkunas.

La seva decisió de declarar Veneçuela "una amenaça per a la segu-

Trobada
El desgel cubà i Veneçuela centraran la Cimera de les Amèriques a Panamá

Influència
Rússia i la Xina han ocupat l'espai deixat pels EUA els últims anys

retat nacional" ha rebut crítiques de líders llatinoamericans com el president de Bolívia, Evo Morales.

"Serà una llàstima. Alguns líders faran un xou i la cimera serà menys productiva", lamenta el professor de la Universitat Internacional de Florida Eduardo Gamarra. Tot i així, per a Trinkunas, els Estats Units en poden treure alguns fruits, ja que han fet passos importants en tres esculls que debilitaven la influència dels EUA entre els països llatinoamericans: Cuba, la immigració i l'anomenada guerra contra la droga. "Obama no tan sols ha iniciat el diàleg amb Cuba, sinó que també ha fet alguns canvis en el sistema migratori i ha canviat la dura política contra les drogues del seu país", afirma.

Contra el govern de Maduro

Tant Gamarra com Trinkunas creuen que les sancions contra Veneçuela reforçaran a curt termini el president Maduro. Des de la Casa Blanca s'insisteix que les mesures -que inclouen la congelació d'actius d'alguns funcionaris i la revocació dels seus visats- no són un càstig al poble veneçolà, sinó que posen sobre la taula els "abusos" del govern veneçolà contra la seva oposició.

Trinkunas creu que Obama també busca així silenciar algunes crítiques pel desgel cubà. ■

Preguntes a Eduardo Gamarra
PROFESSOR DE LA UNIVERSITAT DE FLORIDA

"El desgel cubà no vol dir que Obama hagi de ser dòcil amb Maduro"

● **Què opina de les sancions dels EUA contra Veneçuela? ¿Són contradictòries amb el desgel cubà?**

Un cas i l'altre s'han de separar. A Cuba, Obama ha decidit provar una estratègia diferent després de gairebé sis dècades d'un bloqueig econòmic que no ha funcionat. Però això no vol dir que ara hagi de ser dòcil amb Veneçuela, un país que té una profunda crisi política i que ha violat els drets humans.

● **¿Aquestes sancions afecten la influència dels EUA a la regió?**

Sí, i és una llàstima que coincideixin amb el desgel cubà. Els EUA no tenen la influència a la regió que tenien als anys 50. En part perquè han dirigit l'atenció cap a altres àrees del món amb problemes més grans.

● **¿Reforça Maduro el fet que Obama consideri Veneçuela una amenaça?** Maduro aprofitarà les sancions per alimentar la seva idea d'una conspiració dels Estats Units per enderrocar la revolució chavista.

PRÒXIM ORIENT

Paisatges de l'olivera
Generen una sensació d'harmonia per la presència de la pedra seca (murs, marges...) i pel contrast dels colors (verd fosc de l'anvers de la fulla, verd gris i platejat del revers de la fulla, gris de l'escorça i el color del terreny). Oliveres a Arbeca. S. MIRET / ACN

ANNA GARCIA
JERUSALEM

Israel es prepara per a un escenari sense Netanyahu

Les enquestes castiguen l'actual primer ministre i els partits petits aspiren a ser la clau del pròxim govern

Israel podria fer un gir cap a l'esquerra si dimarts es confirmen les últimes enquestes que posicionen l'aliança de centreesquerra, la Unió Sionista d'Isaac Herzog i Tzipi Livni, com la primera força política del país, amb entre 24 i 26 diputats. La seguiria, amb quatre escons menys, la dreta del Likud, del primer ministre, Benjamin Netanyahu. El mateix Netanyahu –que dos anys després de les últimes legislatives aspira al seu tercer mandat consecutiu, el quart si se suma el que va exercir entre el 1996 i el 1999– alertava dijous del “perill de perdre el govern” i animava els seus seguidors que anessin a votar.

Però qui acabarà governant no serà qui obtingui més vots en una Knesset (Parlament) fragmentada, sinó la formació que aconseguixi més suport per formar una coalició de govern que li doni els 61 escons necessaris per obtenir majoria absoluta. Els partits petits seran, doncs, els que tindran la clau del pròxim govern.

Unió Sionista

Un home sense carisma que pot acabar governant

A Isaac Herzog, de 54 anys, el presenten com l'altra cara de Netanyahu, sense carisma però que ha fet una bona gestió, sobretot per la seva aliança amb la centrista Tzipi Livni, cap negociadora en les últimes converses amb els palestins. Herzog està a favor dels dos estats i es mostra preocupat pels greus problemes socioeconòmics dels

seus ciutadans. Ha promès liderar només la meitat de la legislatura; l'altra recauria en Livni.

Col·lapse del Likud? La popularitat de Netanyahu de l'estiu s'ha esfumat

L'analista Motti Morell preveu un possible “col·lapse del Likud” per les filtracions que diuen que Netanyahu va fer concessions al president palestí Mahmud Abbas durant unes reunions secretes i perquè es va desdir del seu discurs a la universitat de Bar-Ilan, el 2009, en què mostrava el seu suport a “un estat palestí desmilitaritzat que reconegui l'estat jueu”. Morell destaca també els atacs “innecessaris” de Netanyahu a organitzacions de treballadors, tenint present “que els votants tradicionals del Likud són les classes més populars”, preocupats per la seguretat però també per l'economia. Lluny queda la popularitat de Netanyahu durant la Guerra de Gaza, l'estiu passat.

Llista Unida

Els partits àrabs emergeixen com a tercera força política

Les enquestes donen entre 13 i 15 escons a la Llista Unida que, per pri-

Relleu
La feblesa del Likud podria donar el poder a l'aliança de centreesquerra

Traïció
Els votants no veuen bé que Netanyahu hagi fet concessions a Abbas

mera vegada, aplega tres partits àrabs i un que agrupa jueus i àrabs. Defensen la solució dels dos estats, així com la igualtat i la justícia per a tots els ciutadans israelians, inclosa la minoria àrab, el 20% d'Israel. La Llista Unida podria permetre a Herzog-Livni formar govern –la millor manera, diuen, de bloquejar Netanyahu– però no es plantegen entrar en una futura coalició amb ells. Animem els àrabs amb ciutadania israeliana –els que no van deixar casa seva el 1948– que vagin a votar. En les últimes eleccions ho van fer el 57%, davant del 68% de participació dels jueus israelians.

Yair Lapid

L'estrella que perd brillantor cau en les enquestes

L'exministre de Finances, el centrista Yair Lapid, del partit Yesh Atid i nascut políticament arran de la massiva protesta social del 2011, va ser la gran revelació de les passades eleccions, però ara cau en les enquestes i dels 19 escons aconseguits fa un parell d'anys podria passar a 12. “La gent està enfadada amb Lapid, diuen que no va complir amb el seu programa de millores socials”, diu Motti Morell. L'periodis-

ta –destituït per Netanyahu al desembre– es defensa dient que en tan sols dos anys no ha tingut temps de desenvolupar les seves promeses. En aquest sentit, un informe revela que mentre els salaris s'han mantingut estables des del 2005, el preu de l'habitatge s'ha incrementat un 50% els últims anys.

L'extrema dreta Entre l'estabilitat i la desaparició

L'actual ministre d'Economia, Naf-tali Bennett, líder de Casa Jueva, disputa el quart lloc al centrista Yair Lapid. Bennett –erigit en representant dels interessos dels colons, 350.000 a Cisjordània i 300.000 a Jerusalem Est– està en contra d'un estat palestí, com el líder de Yisrael Beitenu, Avigdor Lieberman, que per bloquejar l'entrada a la Knesset dels grups minoritaris va impulsar una llei que elevava el topall electoral del 2% al 3,25% actual, un moviment que pot ocasionar que el seu propi partit desaparegui del pròxim arc parlamentari.

Els ultraortodoxos Tornaran a tenir veu en la política israeliana?

Als sefardites de Shas i als asquenazites del Judaisme Unit de la Torà els ha sortit enguany un altre oponent polític en el mapa ultraortodox: Eli Yishai, exdirigent de Shas fins fa quatre dies i ara líder de Yahad. Caldrà veure si els partits religiosos tornen a tenir veu en la nova coalició governamental, la millor manera de defensar el finançament al seu particular sistema educatiu i l'exempció del servei militar dels seus estudiants eters. ■

GUERRA A L'EST

ANA LÁZARO
KÍEV

Crimea: la victòria de Putin dóna pas a una desconnexió implacable

Un any després de l'annexió per part de Moscou, Kíev no renuncia a recuperar el control de la península

Ara fa un any la vida de Rustem Skibin va canviar radicalment. Va deixar Crimea per començar una nova vida a Kíev, la capital ucraïnesa. No volia viure sota la dominació de Rússia. "Va ser una decisió conscient. Sabia que havia de fer-ho si volia protegir el nostre patrimoni cultural. I també si volia continuar treballant en llibertat", explica. Skibin és ceramista i amb ell es va emportar una col·lecció d'art tàrtar que inclou peces de més de mil anys d'antiguitat. Ara organitza exposicions i ha muntat un taller d'artesanaria on ven les seves peces. Però el procés ha sigut dur i no només en termes econòmics. "Va ser molt difícil a nivell emocional. Ets aquí i et sents profundament sol. Després penses en els que s'han quedat allà, i tens por per ells", recorda.

Rustem Skibin és una de les 20.000 persones que han optat per deixar Crimea després que Rússia va annexionar la península el 18 de març de l'any passat. Ell va formar part del primer grup de desplaçats, però el degoteig continua. "La gent viu amb por. S'han creat les condicions per fer marxar tots els que no estan d'acord amb les noves autoritats. Qualsevol referència a Ucraïna pot desencadenar un escorcoll o l'obertura d'un procés judicial", explica Tamila Taixeva, coordinadora de l'organització SOS Crimea. Circulen llistes de llibres prohibits i les autoritats locals han aprovat una llei per controlar la "propaganda" a internet i així protegir el territori dels "extremistes". Els mitjans de comunicació local s'auto-censuren. I les organitzacions de drets humans denuncien casos de segrestos i assassinats. La Crimean Human Rights Field Mission ha denunciat la desaparició de 9 persones i la mort de tres més. Totes en circumstàncies sospitoses.

La pressió sobre el poble tàrtar

Una de les comunitats que està sota pressió és la dels tàrtars, la població originària de la península, que ja va patir la deportació en el temps de la Unió Soviètica. Un dels seus líders, Mustafà Dzhemilev, viu a Kíev perquè té prohibida l'entrada a la península per les seves posicions "extremistes". Però convida els membres de la seva comunitat a resistir. "Només el fet de quedar-se,

Paisatges de la tríada mediterrània
El blat, la vinya i l'olivera són els tres productes agraris bàsics de la dieta mediterrània. A Catalunya hi afegim el conreu de l'ametller. A l'altiplà de la Terra Alta, entre Bot i Gandesa, hi apreciem aquest mosaic agrícola. OBSERVATORI DEL PAISATGE

de no marxar, ja fa enfadar Moscou", explica. Creu que el president rus, Vladímir Putin, tenia preparada l'annexió de Crimea des de feia molt de temps. "Quan va veure que la seva intervenció a Geòrgia només provocava algunes gesticulacions a les capitals occidentals, la seva gana va augmentar", comenta.

El mateix Putin ha anat descobrint el seu joc. Primer va passar de negar qualsevol implicació russa a reconèixer que Moscou hi havia intervingut per garantir la celebració del referèndum. Finalment, la setmana passada va admetre que va donar l'ordre d'actuar en el moment de la caiguda de l'expressió ucraïnès, Víktor Ianukóvitx. "Hem de començar a treballar per reintegrar Crimea en el territori rus", va dir als seus col·laboradors la nit del 22 al 23 de febrer de l'any passat. I només quatre dies després els primers "soldats no identificats" ocupaven el Parlament de Crimea i s'iniciava el procés per celebrar un referèndum que es va saldar amb un vot massiu a favor de la independència. Encara avui, i segons un sondeig realitzat per Gfk-Ukraine, el 82% de la població local dóna suport a l'annexió.

Procés inaturable

Des de llavors, els ponts entre Ucraïna i Crimea s'han anat trencant. Kíev ha suspès les comunicacions i ja no s'hi pot viatjar ni en avió ni en tren, només en vehicle particular. Els bancs ucraïnesos tanquen i els clients tenen molts problemes per recuperar els seus estalvis. Molts dels que van marxar han perdut els seus negocis: han tancat botigues, empreses i només ara comencen a haver-hi les condicions legals per poder vendre les propietats. Tatiana Chevrolet, representant de productes de bellesa, va perdre el seu mercat "i tots el estocs de productes que els clients mai van pagar, perquè no podien o perquè es van aprofitar del caos". Els que han optat per quedar-se a Crimea han hagut d'adoptar la nacionalitat russa, perquè en cas contrari no poden accedir ni a l'educació, ni als hospitals ni a les pensions.

Malgrat les dificultats, però, Ucraïna no renuncia encara a recuperar la península. El president, Petró Poroixenko, va declarar aquesta setmana: "No serà ni ràpid ni fàcil. Però estic segur que serà així. I junts tornarem a construir una nova Crimea".

Cronologia

Les dates clau d'un conflicte que sembla inacabable

22-02-2014

El Parlament ucraïnès aprova la destitució de Ianukóvitx

El mateix dia que el president d'Ucraïna, Víktor Ianukóvitx, titllava la revolució de Maidan de cop d'estat i es negava a deixar el càrrec, el Parlament ucraïnès aprovava la seva destitució per "haver abandonat les seves funcions constitucionals" i convocava eleccions.

16-03-2014

Crimea celebra un referèndum per annexionar-se a Rússia

Després del desplegament progressiu de tropes russes a Crimea es convoca un referèndum per annexionar la península a Rússia. El sí guanya amb el 96,8% dels suports i la república autònoma passa a formar part del país veí només dos dies més tard.

25-05-2014

L'empresari Petró Poroixenko guanya les eleccions a Ucraïna

Més de 36 milions d'ucraïnesos van ser cridats a votar a les eleccions presidencials del seu país, que busquen donar legitimitat al canvi institucional sorgit de Maidan. L'empresari Petró Poroixenko, conegut com el Rei de la Xocolata i proeuropeu declarat, va guanyar amb el 54,7% dels vots, molt per davant de la seva principal rival i exprimera ministra, Iúlia Timóixenko. Poroixenko va ser investit el 7 de juny.

12-02-2015

Ucraïna i Rússia firmen els acords de pau de Minsk II

Després d'una primera trobada el setembre del 2014 per intentar posar fi al conflicte, Putin, Poroixenko, Merkel i Hollande tornen a Minsk i firmen un acord de pau que inclou des de l'alto el foc a la descentralització d'Ucraïna. Actualment encara hi ha enfrontaments.

COL·LEGI PUREZA DE MARÍA

Sant Cugat DEL VALLÈS

Ed. Infantil, Primària, ESO: Concertats
Batxillerat i Cicles Formació Grau Mitja, privats sense bonificació.

Matricula oberta de batxillerat i cicles formatius

NOVETAT

**Cicles formatius
de grau mitjà:
Farmàcia
i parafarmàcia,
Informàtica i xarxes,
Administratiu**

www.pmaria-santcugat.org · santcugat@purezademaria.com ·
C/ Mercè Vilaret, 21 (al costat de TVE) 93 674 22 50

PROJECTES SOCIALS

Paisatges d'horta

El Parc Agrari del Baix Llobregat es considera un dels millors exemples de gestió intel·ligent dels recursos de l'àrea metropolitana de Barcelona, amb un autèntic rebost alimentari enmig d'infraestructures de tota mena. XAVIER BERTRAL

NEREIDA CARRILLO
BARCELONA

El Hicham cargola i es carrega la mànegua a l'espatlla, mentre el Bachir transporta l'aixada. Seguits pels seus companys, enfilen el camí cap a l'hort social impulsat per l'Ajuntament de Premià de Dalt. El conreen onze persones, la majoria peons d'obra foragitats del món laboral per la crisi. Mentre busquen feina, els enciam i les bledes que han plantat els permeten portar un plat a taula, i la rutina i la responsabilitat de la terra els amorteixen el cop de l'atur, segons explica Núria Riera, coordinadora de Serveis Socials al municipi.

Com a Premià, molts altres pobles catalans aposten per l'agricultura social. El conreu de la terra per ajudar persones en risc d'exclusió ja és un fenomen emergent. Així ho defineix una recerca feta l'any passat per investigadors de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i la fundació Cedricat, que n'identifica un centenar d'experiències al país.

Llaurar-se un nou futur

El Bachir rega les patates mentre el Hicham assenyala el planter de tomàquets, carbassons i pebrots que faran créixer a la primavera. "Abans buscava feina avorrit i deprimet. Ara penso en l'hort", explica aquest marroquí que fa dos anys que està a l'atur. Al seu costat, el Carlos, extreballador de la construcció que fa quatre anys que no té feina, també aprecia com l'hort l'ajuda a superar la frustració. "Tens un horari, una rutina. Em relaxa", comenta, men-

L'hort i l'aixada: noves eines per recuperar les víctimes de la crisi

Més de 2.200 persones en risc d'exclusió participen en projectes d'agricultura social i aprenen un nou ofici

tre renya amistosament un company que li mulla els peus.

Els pagesos de l'hort social de Premià perceben la renda mínima d'inserció o altres subsidis. Quan a l'estiu acabin el curs d'agricultura ecològica, somien a transformar aquest projecte ocupacional en una activitat productiva. El seu model és l'hort social que fa tres anys que funciona a Llinars del Vallès, gestionat per la cooperativa Tarpuna. Allà, una seixantena de persones han après a conrear fruites i verdures de manera ecològica i ara una desena planegen constituir-se en associació i vendre els seus productes en fires i mercats. És la llavor d'una nova vida professional.

"La terra és el nostre passat, però ara també serà el nostre futur", afirma Antonio Pérez, de 59 anys, extreballador de l'hostaleria i un dels impulsors de la futura associació. "Advoco pel dret universal a una

Emergent A Catalunya hi ha un centenar d'iniciatives d'agricultura social

parcel·la, perquè tothom es pugui produir el seu propi aliment", reivindica l'Antonio, mentre gesticula i desperta la Pirata, la gata que manté a ratlla els talps. "Ens ha sortit de Podem", bromeja l'Antònia, que amb 44 anys també busca en la ruralitat una alternativa. "Abans estava de molt mala lluna. Estar a l'atur és molt dur i això és com una teràpia", reconeix.

A més d'aquest projecte, l'enginyer agrònom i director de la cooperativa Tarpuna, Josep Maria Vallès, explica que gestionen horts a Terrassa i Granollers, on conreen la terra persones ateses per Càritas. Els horts socials es multipliquen. En els últims dos anys l'ONG Humana ha aportat ajuts a onze projectes a Catalunya i ara gestiona horts propis a Lliçà d'Amunt i Cornellà, on aturen, discapacitats, toxicòmans en rehabilitació i particulars conreen per a l'autoconsum. "Volíem tota

classe de perfils per fomentar la igualtat", explica Damiana Conde, responsable del projecte. Amb nous projectes a l'horitzó, tant Conde com Vallès perceben un interès creixent per aquest tipus d'horts.

Impuls privat

L'agricultura social s'expandeix i ho fa sobretot de la mà de la iniciativa privada. Ho assenyala l'informe de la fundació Cedricat, que també demana un marc jurídic propi i la creació d'un banc de terres per a un fenomen que ja ocupa més de 2.200 persones en risc d'exclusió i dona feina a 800 treballadors. Daniel Stef, de 53 anys i nascut a Transsilvània, anhela engrossir aquesta llista. La crisi el va empenyer a canviar el formigó i el morter per la terra i l'aixada. Ell serà el president de la futura associació: "Estic content. Encara que arribi cansat cada dia a casa, l'hort em dona una satisfacció que cap altra feina m'ha donat mai".

Molts viuen una comunió màgica amb la terra. Per a Vallès, conrear entronca amb l'instint de tot ésser humà. Però per a molts d'aquests nous pagesos l'hort no és només un retorn als orígens, sinó també una millora de la seva dieta i de l'autoconfiança, i els obre a noves relacions i a un nou ofici. "Per què la societat ens rebutja? –es pregunta el Daniel–. Complir 50 anys no significa que ja no serveixis. Tinc moltes ganes que l'associació tiri endavant per demostrar que encara servim". Vallès els anima, però també matisa: "Que l'agricultura social arribi a donar un sou digne és molt difícil. Però dona esperança".

Guanyar força a les articulacions i reduir la sensació d'estrès

N.C.
BARCELONA

D'un hort ben cuidat no només en germinen fruites i verdures gustoses. La terra també produeix fruits intangibles, com els beneficis físics, psicològics, cognitius i socials per a qui la conrea. Això és el que defensa Punt Eco, una empresa lleidatana que fa tres anys que treballa en l'horticultura terapèutica, una branca de l'agricultura social que defensa el treball al camp per millorar la salut dels malalts. Han fet tallers per a gent gran, malalts d'Alzheimer, de Parkinson i discapacitats, sempre amb la inspiració dels referents mundials de la Gran Bretanya i els Estats Units.

Cada hort s'adapta a les necessitats del col·lectiu. "Per a persones amb Alzheimer, creem recorreguts circulars per evitar l'estrès que provoca arribar a un punt final", explica Marc Olomí, llicenciat en ciències ambientals i membre de Punt Eco. Per als cecs, es dissenya un "hort molt sensorial en olors i textures", en què s'inclouen plantes aromàtiques, com el romaní i la camamilla, que amb la seva fragància guien l'in-

vident per l'hort. L'exposició a la llum solar regula els cicles de la son i la gana, i la feina del camp millora la força i l'elasticitat en músculs i articulacions. A més, el conreu de l'hort estimula la memòria i millora l'autoestima. "La connexió emocional que hi ha amb les plantes es tradueix en la disminució del nivell d'estrès", explica Olomí.

Experiència personal

Aquest jove agricultor assegura que els malalts amb què treballen han notat millores en la seva salut. Explica que les persones que es recuperen després d'un ictus aprecien del camp que els ajuda a recuperar la seva condició física. Els drogodependents en rehabilitació, per la seva banda, valoren les relacions socials amb altres persones que treballen la terra. "Estar amb altres persones en condicions complicades que se'n surten els ajuda moltíssim a relativitzar els seus problemes d'ansietat", afirma Olomí.

Ara Punt Eco, juntament amb l'Institut de Recerca Biomèdica (IRB) de Lleida, investiga els beneficis que conrear un hort pot generar en persones sanes. Un total de 20 persones d'entre 18 i 60 anys participen en la recerca, que té com a objectiu detectar canvis en la dieta, l'estat d'ànim, el nivell de colesterol, els antioxidants i la vitamina D. —

Tipologia
L'horticultura es pot adaptar a les necessitats de cada col·lectiu

Recerca
El repté ara és demostrar que l'hort és positiu per a persones sanes

infiniti.es

Q

THE PREMIUM QUALITY EXPERIENCE

NOVA GAMMA INFINITI AMB CONNECTIVITAT InTouch™ DES DE 26.990 €*

QX50 des de 41.990 €**

QX70 des de 49.990 €***

Q50 2.2d 170 CV
3.5h 364 CV

Q60 CABRIO 3.7 320 CV

Q60 COUPE 3.7 320 CV

Q70 2.2d 170 CV
3.5h 364 CV
3.7 320 CV

QX50 3.0d 238 CV
3.7 320 CV

QX70 3.0d 238 CV
3.7 320 CV
5.0 390 CV

Q50 2.2 Dièsel 170 CV

INFINITI
INSPIRED PERFORMANCE

CENTRO INFINITI BARCELONA Av. Diagonal, 618 · Barcelona · Tel. 933 621 613

Gamma Infiniti consum mixt (l/100 km): des de 4,4 fins a 13,1 / Emissions de CO₂ (g/km): des de 114 fins a 307. Models visualitzats amb equipament opcional.

*Inclòs descompte promocional i aportació del concessionari per a un Infiniti Q50 y Pla Pive del Govern (subjecte a compliment de les condicions del Pla Pive del Govern). Oferta aplicable per a clients particulars que financin a través de Santander Consumer EFC S.A. per un import mínim de 20.000 € a un termini mínim de 48 mesos. Financament subjecte a estudi i aprovació de l'entitat financera. Oferta vàlida per a Península i Balears fins al 31/03/2015.

** Inclòs descompte promocional i aportació del concessionari per a un Infiniti QX50. Oferta aplicable per a clients particulars que financin a través de Santander Consumer EFC S.A. per un import mínim de 30.000 € a un termini mínim de 48 mesos. Financament subjecte a estudi i aprovació de l'entitat financera. Oferta vàlida per a Península i Balears fins al 31/03/2015.

*** Inclòs descompte promocional i aportació del concessionari per a un Infiniti QX70. Oferta aplicable per a clients particulars que financin a través de Santander Consumer EFC S.A. per un import mínim de 40.000 € a un termini mínim de 48 mesos. Financament subjecte a estudi i aprovació de l'entitat financera. Oferta vàlida per a Península i Balears fins al 31/03/2015.

SALUT I JUSTÍCIA

Els antiavortistes desafien Rajoy al centre de Madrid

Aguirre es guanya el vot més tradicional del PP assistint a la Marxa per la Vida

MARIONA FERRER I FORNELLS
MADRID

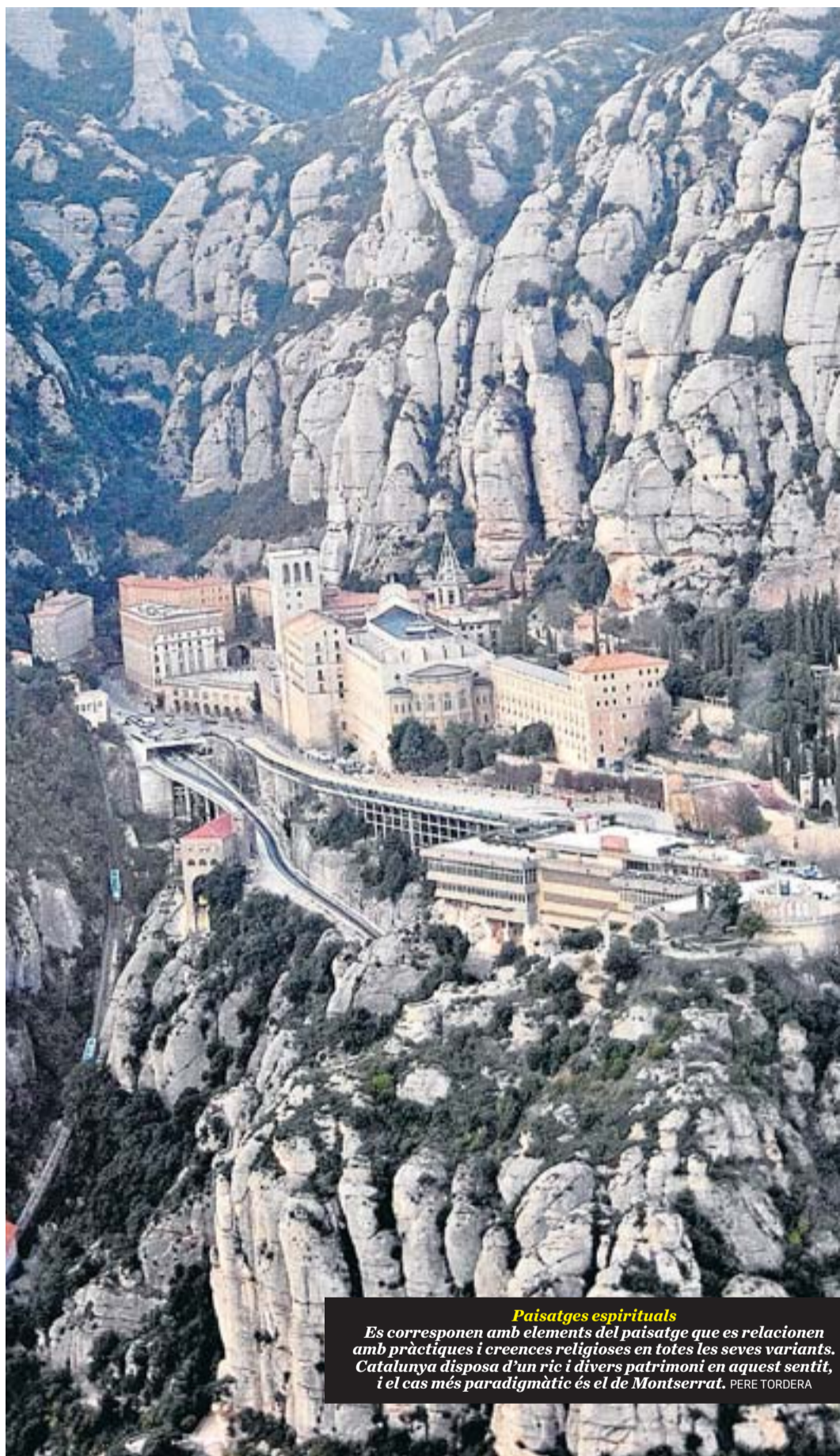
El compte enrere per a les municipals i autonòmiques del maig ja està en marxa, i també la precampaña de cara a les generals del novembre. I ahir el votant tradicional del PP va voler irrompre en aquesta cursa amb una campanya de retrets contra una de les promeses electorals fallides de Mariano Rajoy: la contrareforma de l'avortament. Milers de persones es van manifestar al centre de Madrid sota el lema "Cada vida importa", denunciant la "traïció" i l'"engany" de l'executiu popular, que el setembre passat va decidir fer un pas enrere i retirar l'avantprojecte de llei Gallardón, que va significar la dimissió del llavors ministre de Justícia.

Però la manifestació va comptar amb el suport de la ja candidata oficial del PP a l'alcaldia de la capital espanyola, Esperanza Aguirre, així com també amb l'exministre popular Jaime Mayor Oreja. A uns quants metres de la capçalera de la protesta, la presidenta del PP de Madrid va fer-se un breu bany de masses sense dirigir-se en cap moment als periodistes. "Hi sóc per defensar la vida", va ser l'únic que se li va sentir. Just darrere seu tenia una pancarta en què es llegia el hashtag #yorompoconRajoy. "Fan falta més polítics com ella, els pro vida no estem representats", assenyalava una jove basca. "A Rajoy no el votaré, a Esperanza Aguirre segur que sí", afegia una estudiant de medicina de Madrid que resguardava la capçalera de la protesta amb tot de noies més. "Aquesta mà no votarà Rajoy" o "No més traïcions", es llegia en pancartes.

El que va ser secretari d'estat durant les dues legislatures de José María Aznar i actualment president del Fòrum de la Família, Benigno Blanco, va tancar la manifestació demanant que sempre es voti candidats que estiguin compromesos realment en la defensa de la vida. "L'última paraula de l'avortament no la té Rajoy, la tenen els ciutadans", va assegurar, i va demanar als diputats del PP que votin en contra de la proposició de llei al Congrés perquè per a les menors de 16 i 17 anys sigui imprescindible el consentiment patern per avortar. "Si els diputats i senadors del PP voten aquesta llei estaran convalidant i fent seva la llei del 2010", va advertir. Preveient, però, que Rajoy no té cap intenció de canviar, l'organització va demanar mig minut de silenci per reclamar als magistrats del Tribunal Constitucional que deroguin la llei del PSOE, que fa cinc anys que espera una sentència.

Sense una alternativa clara

Però si ahir va quedar una cosa clara al centre de Madrid, en una protesta festiva, a cavall d'un míting polític i un concert per a famílies nombroses, és la falta d'una alternativa clara de vot al PP. Vox va aprofitar la cita per repartir-hi tot tipus de marxandatge, però no es va veure per enlloc el seu líder, Santiago Abascal. Gemma Ros, presidenta de l'Associació Pro Vida de Girona, assegurava que no votaria el PP, però admetia que no tenia cap alternativa, per ara. Uns 40 gironins es van desplaçar fins a Madrid per a la marxa, la majoria dels quals eren adolescents. Segons l'organització, avui hi hauria un 30% més de joves a Espanya si no existís aquest "holocaust silenciós i consentit".

Paisatges espirituals

Es corresponen amb elements del paisatge que es relacionen amb pràctiques i creences religioses en totes les seves variants. Catalunya disposa d'un ric i divers patrimoni en aquest sentit, i el cas més paradigmàtic és el de Montserrat. PERE TORDERA

en breu

Accident

Mor un copilot en una cursa de vehicles d'època a Mallorca

El copilot d'un dels vehicles participants en la cursa de cotxes clàssics Orisa Mallorca va morir ahir després que el seu cotxe, un Renault Turbo de l'any 1984, s'incendiés. El pilot, en canvi, va poder sortir del vehicle i va ser traslladat, en estat greu, a l'Hospital Universitari Son Espases. L'organització va lamentar el que va qualificar de "terrible accident".

Cultura popular

Calella dona el tret de sortida a un any intens dedicat a la sardana

Calella va agafar ahir el relleu de Barcelona i es va convertir en la Capital de la Sardana 2015. La localitat del Maresme vol ajudar a difondre la popular dansa catalana i ha programat més de 50 activitats, l'estrena de sis noves sardanes, la creació d'una cobla d'alt nivell amb els intèrprets de les millors formacions de Catalunya, produccions de fusió, l'edició d'un doble CD i DVD i una exposició retrospectiva. El conseller de Cultura, Ferran Mascarell, va destacar durant la inauguració "la modernitat" de la sardana.

Campanya forestal

Comença la prohibició de fer foc al bosc a Catalunya

El període de prohibició de fer foc sense autorització als boscos catalans comença avui i es mantindrà fins al 15 d'octubre. La norma diu que no es pot encendre foc als terrenys forestals, tinguin arbrat o no, ni a la franja de 500 metres que els envolta. Tampoc es poden fer focs d'esbarjo ni relacionats amb l'apicultura.

Conscienciació

Èxit d'assistència a la primera desfilada de la diversitat

La primera edició del Barcelona Fashion Day es va celebrar ahir al Centre Cultural del Born amb un ple total. Aquesta és la primera desfilada que protagonitzen models amb diversitat funcional amb l'objectiu de conscienciar les marques que hi ha un públic amb necessitats diferents. L'organitzadora de l'acte, Ana Hernández, el va qualificar d'"èxit total".

2015

XI PREMIS D'EDUCACIÓ EN EL LLEURE

Veredicte

Dotats amb 4.000 euros cadascun

TRAJECTÒRIA

La Capsa dels somnis. 45 anys del Club d'Esplai Bellvitge**Club d'Esplai Bellvitge-Fundesplai**

L'Hospitalet de Llobregat

PREMI A LA MILLOR EXPERIÈNCIA O PROJECTE PRESENTATS QUE ESTIGUI FET
PER JOVES I/O ADREÇAT A JOVES**Campaments Generals 2015. Una experiència brillant!****Acció Escolta de Catalunya**

Guardiola de Berguedà

PROJECTES I EXPERIÈNCIES

Estiu a la Plaça**Associació La Rotllana**

Badalona

La Riborquestra**Associació Riborquestra**

Barcelona

Taller de Teatre**Centre Parroquial Sant Vicenç**

Sabadell

Esplai la Florida. 30 anys treballant per la felicitat dels infants**Associació Club d'Esplai la Florida**

L'Hospitalet de Llobregat

Acte de lliurament

Dilluns, 16 de març de 2015, 19 h

Palau Robert, Barcelona

FINANCES

La BPA: un problema d'estat

La crisi del banc andorrà posa en risc tot el sector i amenaça el finançament del govern del país

Paisatges d'alta muntanya
Els paisatges d'alta muntanya, com el dels cims i estanys d'Aigüestortes i Sant Maurici, són en l'imaginari col·lectiu. Destaquen pels valors naturals i estètics, apreciats per a la pràctica de senderisme i altres esports de muntanya. XAVIER HITJA

MARTA TORT
ANDORRA LA VELLA

La greu denúncia feta pels Estats Units acusant la Banca Privada d'Andorra de blanquejar diners provinents del crim organitzat de Rússia, la Xina, Veneçuela i Mèxic està fent trontollar la tercera entitat bancària del país i de retruc tot el sistema financer andorrà, que representa el 19% del PIB del Principat. L'afer va esclatar dimarts passat i des de llavors el govern andorrà, a través de l'Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF), va decidir primer intervenir l'entitat i posteriorment destituir-ne la cúpula, i ara estudia sortides per evitar-ne la fallida. Es tracta d'una crisi amb unes dimensions sense precedents a Andorra. Salvant totes les distàncies, el 2007 es va haver d'intervenir la gestora de fons Valora, i l'any 1968 es va produir l'única fallida d'un banc a Andorra, Sobanca, que va caure per problemes de liquiditat i van ser la resta de bancs els que, a canvi del monopoli, es van fer càrrec del deute.

Una de les incerteses més grans és a quant ascendiria la sanció que podria interposar el Tresor dels Estats Units a l'entitat, que seria, segons les fonts consultades, el gran obstacle que frenaria qualsevol altre banc d'absorbir BPA, així com un procés de nacionalització. Cal recordar que el Govern d'Andorra té un pressupost anual de només 400 milions d'euros, i que acumula un

deute d'uns 1.000 milions. El 52% d'aquest endeutament el suporten els bancs andorrans (el 2010 la xifra ascendia al 86%), mentre que l'altre 48% es finança a través d'emissions de deute públic. Cada entitat contribueix al finançament del deute del Govern en funció del seu pes en el sector i, en cas que la BPA desaparegués, la resta de bancs podrien assumir sense problemes el seu percentatge de deute. Divendres, l'agència de qualificació Standard & Poor's va rebaixar el ràting d'Andorra de BBB+ a BBB, i va alertar que l'estat

andorrà no seria capaç de proporcionar suport financer a l'entitat intervinguda. S&P també recordava que els bancs andorrans no tenen accés al Banc Central Europeu, excepte si ho fan a través de les seves filials a la zona euro, si aquestes tenen actius de garantia admesos.

Orígens de la Banca Privada

La BPA té els orígens en la Banca Cassany, fundada el 1957, la dècada en la qual es consolida el sector bancari andorrà, que té els inicis als anys 30. La Banca Cassany va passar a

Multa
La gran incertesa és saber a quant puja la sanció del Tresor dels EUA

Magnitud
Els dipòsits de la BPA que estan en risc arriben fins als 1.544 milions

mans de la família Cierco el 1994. Higiní Cierco (1921-2004), fill de catalans que es van establir a Andorra després de la Guerra Civil, va començar la seva activitat empresarial com a corredor de comerç. A part de la banca, també va fer fortuna en el sector del tabac, portant a Andorra la fabricació de tabac Philip Morris, i va desenvolupar negocis en el sector immobiliari i hotelier, amb la creació de la cadena d'hotels Plaza. Amb la seva mort, el seu patrimoni va passar a ser gestionat pels seus fills, Higiní i Ramon Cierco. Malgrat el nom de l'entitat, el banc també ofereix serveis de banca comercial a través de les cinc oficines que té repartides pel territori. Actualment, l'entitat té 556 empleats, el 22% del total de treballadors del sector.

Amb les reformes per sortir de la llista de paradisos fiscals, les entitats financeres van iniciar un procés d'internacionalització per captar noves vies de negoci. En el cas del grup Banca Privada d'Andorra, és present a Suïssa, Luxemburg, Espanya (amb Banco Madrid), Panamà, l'Uruguai i Irlanda.

Segons les dades del 2013, la BPA té dipòsits propis per valor de 1.544 milions d'euros –del total de 10.785 en dipòsits que gestiona la banca andorrana–, i unes reserves de 400 milions d'euros. A més, durant aquest exercici la Banca Privada va ser el primer banc del país en ràtio d'eficiència, i amb uns nivells alts de solvència i liquiditat, que ascendien al 17% i al 80,3% respectivament. ■

Procés obert

La policia deté el conseller delegat de l'entitat per la trama de blanqueig de Gao Ping

La policia andorrana va confirmar ahir que divendres al vespre es va detenir el fins dimecres conseller delegat i director general de la Banca Privada d'Andorra, Joan Pau Miquel, acusat d'un presumpte delictes de blanqueig de capitals.

Es tracta de la primera detenció arran de la crisi de la BPA que va esclatar dimarts, però la policia del país no descarta que n'hi hagi més. Segons va informar el *Diari d'Andorra*, la detenció de Miquel estaria relacionada amb el blanqueig de diners de la xarxa de l'empresari xinès Gao Ping. Fonts pròximes al cas van explicar a l'ARA que es van practicar

escorcolls al domicili de Miquel i també a les oficines centrals de la BPA, a Escaldes-Engordany.

Miquel va ser destituït pel Govern dimarts. Amb ell, van deixar el càrrec la resta de membres del consell. El banquer també formava part del consell d'administració de Banco Madrid, però va dimitir, amb la resta del consell, després que el Banc d'Espanya intervingués l'entitat bancària.

Miquel era director general de l'entitat des de fa més de 20 anys. Era la mà dreta de la família Cierco, propietària de la BPA, i havia sigut el responsable d'impulsar la seva expansió internacional.

Paisatges de l'energia hidroelèctrica
Les preses, element monumental i de gran força presencial i transformadora en el paisatge, tenen una càrrega simbòlica molt potent. Fins al punt que avui en dia algunes deriven cap a la patrimonialització. Susqueda n'és un exemple. DAVID BORRAT

ALBERT MARTÍN VIDAL
BARCELONA

La pista catalana en la guerra Botín-Marín

El fracàs en la compra de CatalunyaCaixa va sumar en la sobtada destitució del primer executiu del Santander

Ana Botín va trigar molt poc a demostrar que era una banquera volcànica a la manera del seu pare. De fet, no va trigar ni tres mesos, el temps que va necessitar per fulminar del càrrec Javier Marín, el conseller delegat que havia format, nomenat i protegit el seu propi pare, el difunt Emilio Botín.

La destitució es va produir el 25 de novembre, només 76 dies després que la presidenta del primer banc espanyol confirmés Marín. I el perfil financer del seu successor, José Antonio Álvarez, va fer pensar que la decisió responia a la voluntat de Botín de preparar-se per a un temps de canvis reguladors i de fer front als aleshores no explicitats problemes de solvència de l'entitat. Ningú va passar per alt tampoc que Botín estava posant al seu costat una persona de la seva total confiança. Segons ha pogut saber l'ARA, darrere de tot plegat hi havia una llarga història de desconfiança mútua i un retret molt explícit: el fracàs a l'hora d'adquirir CatalunyaCaixa, l'antiga segona entitat catalana, que va acabar en mans del BBVA. Aquests van ser els errors de Marín.

La derrota catalana

Un excés de prudència que tanca un mercat molt interessant
Fonts financeres han confirmat a l'ARA que el fracàs del Santander en l'intent d'adquirir CatalunyaCaixa va ser una de les raons que van portar Ana Botín a destituir Marín. CatalunyaCaixa es va vendre per un procés de subhasta en què el BBVA (amb una oferta que molts van considerar molt baixa, que comportaria un pagament d'entre 1.187 i 388

milions) va superar el Santander i CaixaBank. Per al Santander, la derrota és especialment greu perquè està, en paraules dels seus directius, "infrarepresentat" a Catalunya. A més, era l'únic banc que no havia fet cap adquisició durant la crisi.

La importància que dona el banc càntabre al mercat català queda ben clara en el llançament posterior d'un supercompte que remunera a l'1,75% els estalvis dels clients, superior al de qualsevol competidor. El seu impacte ha sigut nul, segons el sector, quan amb CatalunyaCaixa hauria obtingut fins a un 11,5% dels dipòsits.

Quotes de poder

Marín va primar la seva gent per sobre de la d'Ana Botín

En la lluita de trinxeres per les promocions internes en l'organigrama del banc, Javier Marín no va dissimular mai que volia gent de la seva confiança en detriment de persones de l'entorn de la filla d'Emilio Botín. Això es va produir en diversos casos, però el més flagrant és el de Marta Marín, germana del conseller delegat, a qui va situar en el càrrec de directora de multicanalitat i innovació global. Aquesta funció és una de les àrees per les quals Botín té més predilecció i un lloc on hauria apostat

Error Marín va desafiar Ana Botín amb el seu estil de gestió i en els nomenaments

per una persona de la seva confiança. No és casual que Marta Marín fos substituïda del càrrec a inicis d'any.

Enemics al Regne Unit

Una gestió massa centralista del banc respecte a les filials

Marín, segons les fonts consultades, es va caracteritzar per una gestió molt centralitzada del banc i un intervencionisme constant sobre les seves filials. Això va molestar molt especialment la filial del Santander al Regne Unit, dirigida des del 2010

L'antiga caixa serà del BBVA aquest mes

La lentitud amb què s'està gestant la definitiva compra de CatalunyaCaixa ha suscitat dubtes sobre l'operació. La prolongació en el temps del tancament definitiu de la compra es deu a la cèlebre cartera Hèrcules, un conjunt de 44.000 hipoteques que Blackstone va comprar a CatalunyaCaixa en una operació que la CNMV encara ha d'autoritzar. No obstant, tant CatalunyaCaixa com el BBVA com Blackstone s'han mostrat segurs que a finals d'aquest mes es resoldrà la situació.

per Ana Botín. L'ara presidenta mai no va entendre ni acceptar que des de la central del banc s'imposessin coses a les filials en àrees com la comercial, una altra de les especialitats de la filla d'Emilio Botín.

Balanç millorable

Uns resultats que admetien crítica

El rendiment de Marín en els seus menys de dos anys en el càrrec (va ser nomenat el 2013) admetia crítica. Els seus detractors li retreien els resultats de Santander Private Banking i la falta de creixement en mercats com els Estats Units i el Brasil. "Des del punt de vista comercial, Ana Botín pensava que el banc no anava en la direcció correcta", diuen fonts del sector.

No va entendre el nou rol

Marín no va assumir el canvi de rol amb la mort d'Emilio Botín
Javier Marín, que comptava amb la plena confiança d'Emilio Botín i un notable marge de llibertat, va voler seguir portant les regnes del banc amb l'arribada d'Ana Botín a la presidència. Fonts conegudes de la relació entre tots dos expliquen que "ell no es va adonar que ella volia ser una presidenta executiva".

La falta d'àrbitre

L'absència d'Emilio Botín va condemnar Marín

Marín va ser sempre conscient que Ana Botín seria un dia la presidenta, però en els seus càlculs hi havia un factor clau: la presència d'Emilio Botín per fer d'àrbitre i mitjancer entre tots dos. Amb el seu decés, Marín va quedar condemnat. L'antic primer executiu, que no té 49 anys, va pecar d'imprudent. Li queda el consol dels 10,8 milions d'euros que va cobrar per marxar. —

LA SORTIDA DE LA CRISI

La inversió immobiliària en botigues es duplica

Els preus dels locals als principals carrers de Barcelona es disparen per l'alta demanda

DANI SÁNCHEZ UGART
BARCELONA

La recuperació del sector immobiliari s'accelera. A la reactivació del mercat d'oficines, que es va duplicar a Barcelona el 2014, segons un informe de la consultora CBRE, s'hi va sumar l'any passat un creixement gairebé exponencial en la inversió en locals per ubicar-hi botigues, d'acord amb un estudi publicat aquesta setmana per Cushman & Wakefield, que assenyalava un creixement del 117% en comparació amb l'any anterior a tot l'Estat.

En concret, la inversió en locals de botigues a Espanya va pujar als 2.600 milions d'euros, fet que ha convertit l'Estat en líder al sud d'Europa en aquest segment, per davant d'Itàlia, que va incrementar les operacions un 65%, i Portugal, amb un increment del 98%. Al conjunt d'Europa, Espanya se situa en quarta posició pel que fa a la inversió, per darrere del Regne Unit, Alemanya i França. Tot i això, va ser Irlanda qui va liderar els increments a nivell europeu, amb un espectacular increment del volum d'operacions del 714%, seguit de la República Txeca, on van créixer un 407%, i

d'Àustria, amb un increment del 328%. Aquestes dades no van ser suficients per remuntar el conjunt del mercat europeu, que es va mantenir pla, amb una inversió de 15.400 milions l'últim trimestre de l'any.

L'atractiu de Barcelona i altres grans ciutats com Madrid per a les marques va impulsar aquest mercat. De fet, en els últims mesos hi ha hagut diverses operacions destacables en el segment minorista, com la inauguració de la macrobotiga de Desigual a la plaça de Catalunya i l'anunci d'una onada d'obertures de cafeteries Costa Coffee a Barcelona i altres ciutats de tot l'Estat. Aquest interès de les marques per obrir nous establiments fa que els inversors s'animin a comprar locals per llogar-los, però la competència cada cop més ferotge per comprar-los està començant a fer augmentar els preus, i això està arrossegant a la baixa la rendibilitat per als propietaris dels immobles, segons el mateix informe.

En particular, el Portal de l'Àngel continua incrementant el seu atractiu per a les marques i l'any passat va escalar una posició en el rànquing mundial de carrers comercials més cars, passant del lloc 15è al 14è. A més, continua sent el

carrer més car d'Espanya, amb un preu mitjà de 3.249 euros el metre quadrat. El passeig de Gràcia ocupa el tercer lloc de carrers més cars d'Espanya, amb un preu mitjà de 2.700 euros el metre quadrat, per darrere del carrer Serrano de Madrid, on els locals es cotitzen a 2.940 euros el metre quadrat. A més distància se situa el carrer Pelai, també de Barcelona (2.100 euros el metre quadrat), el carrer Portaferrissa (1.860 euros el metre quadrat) i la rambla de Catalunya (1.080 euros el metre quadrat).

Perspectives per a aquest any

De cara al 2015, la consultora espera que el mercat continuï creixent a tot Europa, però alerta que l'escassetat d'espais de qualitat seguirà frenant el mercat. La deflació i els preus continguts del petroli, però, podran fer millorar les condicions del mercat, segons el director europeu d'estratègia d'inversió de la consultora, David Hutchings.

En global, el mercat d'inversió immobiliària va créixer encara més que el minorista. En concret, segons les dades de Cushman & Wakefield ho va fer en un 134,2%, fins als 6.630 milions de dòlars (uns 6.300 milions d'euros, al canvi d'ahir).

TECNOCAMPUS

Curs per construir impressores 3D, l'èxit de l'emprenedor

Xnergic ja té programada una segona edició del curs, que es farà aquest mes de maig

B.V.

Xnergic, el moviment per impulsar les vocacions tecnològiques del TecnoCampus de Mataró, ha portat a terme amb èxit el primer curs per construir una impressora 3D. L'empresa Formbytes, que ha rebut l'assessorament de l'àrea d'emprenedoria del TecnoCampus, ha dissenyat la impressora i ha sigut l'encarregada d'organitzar aquest curs. S'hi ha muntat una impressora 3D de baix cost i de format de sobretaula, pensada tant per a l'ús domèstic com per a l'ús educatiu, i els alumnes -la gran majoria dels quals són majors d'edat- han entès com funciona cadascuna de les parts que la integren.

Després de construir les impressores, els participants van compartir les experiències amb la resta de companys, en un curs que han valorat de manera molt positiva. De fet, ja hi ha un segon curs programat que es durà a terme al mes de maig. Xnergic impulsa així un *fab lab* al TecnoCampus, un espai per a la fabricació digital obert a la ciutadania, per a participants de totes les edats, i en el qual aquest curs d'impressores ha resultat tot un èxit.

Canvi de paradigma

Miquel Lloveras, que és un dels emprenedors de l'empresa Formbytes, explica que aquest maquinari "es considera una de les revolucions tecnològiques més importants dels nostres

temps, ja que està suposant un canvi de paradigma en tots els àmbits". "Però tal com passava amb els ordinadors en els seus inicis, i tot i que està evolucionant de manera exponencial, en part gràcies al moviment *open source*, encara no és una tecnologia accessible, per la dificultat tant en el hardware com en el software", continua explicant Miquel Lloveras.

El projecte Formbytes va arrencar amb la voluntat d'acostar la tecnologia de la impressió 3D a tothom, tal com detalla el ma-

teix Lloveras, que afegeix que "és molt important el paper de la fabricació digital, i en concret el de la impressió 3D, en l'educació i la seva adopció per part del jovent".

Impressora econòmica

"Després d'un període llarg de prototipatge, hem desenvolupat una impressora amb un disseny senzill, i que per preu i usabilitat (és una de les més econòmiques del mercat europeu) pot ser una bona eina per iniciar-se en aquest món". Després de

provar el prototip amb èxit, el projecte Formbytes es va posar en contacte amb el TecnoCampus, des d'on han començat a preparar amb Xnergic els tallers: "A través de l'àrea d'emprenedoria del TecnoCampus i com a empresa de base tecnològica que som, ens han guiat en tots els processos necessaris per a la constitució d'una empresa, tant pel que fa a l'estructura com en relació a una part complexa, com és l'accés a finançament".

COMERÇ EXTERIOR

Puerto Rico s'ofereix com a quasi paradís fiscal

El país vol captar empreses catalanes que vulguin una porta d'entrada als Estats Units

XAVIER GRAU
BARCELONA

A Puerto Rico hi ha empreses catalanes i espanyoles. Però gairebé totes són grans. De catalanes, Abertis o Gas Natural Fenosa serien clars exemples. D'espanyoles, Acciona, Mapfre o el Santander. Però l'illa caribenyca, que té l'estatut únic d'estat lliure associat als Estats Units, vol captar més inversió, entre altres coses per redreçar la seva economia.

Ara Puerto Rico vol atreure petites i mitjanes empreses. Per això els responsables econòmics del govern d'aquest país han fet una gira per Catalunya. S'han reunit a Barcelona amb possibles inversors, per exemple en una trobada organitzada pel despatx Cuatrecasas, o una altra amb empresaris de diversos sectors a l'Hotel Grand Marina.

L'objectiu és captar inversions. L'esquer és l'atractiu impositiu de Puerto Rico, gairebé un paradís fiscal, però que es converteix en la porta d'entrada, potser la del darrere, a un gran mercat com el dels Estats Units. Els impostos a les empreses es limiten a un 4% dels ingressos nets, mentre que les persones físiques que es facin residents poden tributar un 0% fins al 2035. Els avantatges eren fins fa dos anys només per a les empreses manufactureres, però ara també se'n poden beneficiar les empreses de serveis. Una modificació que ja ha portat alguna empresa d'aquí a instal·lar-se a Puerto Rico, com Seeliger y Conde, que l'estiu passat va obrir-hi oficina.

Un altre avantatge important és que la importació de primeres matèries no està gravada si s'utilitza per a l'elaboració del producte acabat a l'illa. Això, en alguns casos, abarateix molt els costos. El secretari de Foment Econòmic de Puer-

to Rico –equivalent local a ministre d'Economia–, Alberto Bacó, ha encapçalat la missió que ha vingut a Barcelona a captar inversions. Bacó resumeix, en una entrevista amb aquest diari, els avantatges que ofereix l'illa, a més dels incentius fiscals: personal preparat i barat, i bones infraestructures.

El secretari s'esforça a explicar que Puerto Rico "és més competitiu que Miami per a les empreses espanyoles", perquè té autonomia fiscal, personal tan preparat o més que el de Florida i "un 60% més barat" i, sobretot, perquè els porto-riquenys, diu, "són biculturals". "Neixen hispans, l'espanyol és la primera llengua, però tots tenen l'anglès com a segona llengua i han crescut en un sistema legal absolutament nord-americà", assegura.

Un bon encaix

Alberto Bacó reconeix que fins ara havien intentat captar inversors només a Madrid i de la mà de grans companyies com Mapfre o el Banco Santander. Però ara volen empreses petites i mitjanes i per això han fet la primera incursió a Barcelona, on abunden.

Qualsevol sector pot ser ben rebut a Puerto Rico, diu, però argumenta que l'illa és molt competitiva en alguns camps molt presents a Catalunya, com el farmacèutic, ja que les deu primeres companyies del món estan instal·lades allà, els serveis de valor afegit, les empreses de material mèdic i científic, el sector agroalimentari –Puerto Rico ja és la porta d'entrada de molts vins espanyols– i el sector hotelier, ja que tot i que és al Carib el turisme només suposa un 6% del PIB. Segons el secretari, farmacèutiques i alimentació tenen l'avantatge que les autoritzacions porto-riquenyes són vàlides als Estats Units. —

Paisatges de la logística
La millora de les vies de comunicació ha originat grans àrees logístiques dedicades a l'emmagatzematge, recepció i enviament de mercaderies de tot tipus. L'exemple més destacat és la Zona Franca de Barcelona. XAVIER BERTRAL

Oportunitat
Volent atreure empreses catalanes de farmàcia, alimentació i hotels

La balança

Una relació molt descompensada

1.164 milions
d'euros sumen les exportacions de Puerto Rico a Espanya

La relació comercial entre Puerto Rico i l'Estat és força desequilibrada. Segons dades del govern de Puerto Rico, les exportacions des de l'illa del Carib cap a Espanya van pujar un 55% l'any passat.

202 milions
és el valor de les exportacions espanyoles a Puerto Rico

L'ICEX –organisme espanyol de comerç exterior– no té dades segregades sobre el comerç amb Puerto Rico. El govern de l'illa diu que el 2104 van importar 202 milions en productes espanyols.

Torna Basket Lover

Segueix-nos a:
facebook.com/EspañaBQEndesa
@E_LigaEndesa
basketlover.es

6.000 €

L'autèntic Basket Lover pot guanyar 6.000€ per fer realitat el seu projecte.

Un jugador de la Lliga Endesa apadrinarà cada història.

Cada setmana obrim el termini per votar-les en la nostra web.

Enguany comptem amb Ana Albadalejo com a presentadora.

Seguim buscant autèntics Basket Lover. Si n'ets un, no t'ho pots perdre. Envia la teva història i vota les que més t'agradin.

T'esperem a basketlover.es

araemprenem

e

@ARAemprenem

Créixer

c

Activistes a la junta d'accionistes

Les empreses dels EUA cada cop reben més pressió dels tradicionalment silenciosos petits inversors per influir en l'estratègia

FA UN PARELL de mesos, un empresari anomenat Harry Wilson es va acostar a la consellera delegada de General Motors, Mary Barra. Li va dir que volia compartir amb ella algunes propostes. Un mes després, tots dos estaven asseguts a la mateixa taula. Wilson li va presentar idees perquè el gegant del motor pagui més dividendes als accionistes i millori la competitivitat. Li va arribar a dir que volia ser membre del consell d'administració de la multinacional nord-americana, fabricant de marques històriques com Cadillac i Chevrolet.

Aquest dilluns passat, Mary Barra es va llevar d'hora. A quarts de nou del matí va mantenir una teleconferència amb inversors i analistes de primer nivell per comunicar-los diversos anuncis d'envergadura. General Motors es gastarà uns 5.000 milions de dòlars per recomprar accions als seus inversors, els donarà dividendes més sucosos i inverti-

rà 9.000 milions de dòlars en projectes de futur més innovadors. I, entre tantes promeses i canvis, què hi tenia a veure el senyor Wilson?

"Estem reafirmant la nostra política de dividendes forts i creixents", va dir la consellera delegada durant la teleconferència. Durant la seva intervenció, Barra també va repetir insistentment que vol "escoltar detingudament els accionistes", "maximitzar la devolució als inversors" i "millorar el preu de les accions". La clau definitiva per respondre a la incògnita va arribar al final de la seva intervenció. La direcció de General Motors havia arribat a un acord amb Harry Wilson, va dir. Satisfet amb el paquet de mesures aprovades, l'empresari retirava la seva proposta de ser membre del consell d'administració.

Harry Wilson, de 43 anys, no és escandalosament ric ni rotundament convincent. Però darrere seu s'amaguen inversors amb fortunes i influèn-

cia. Wilson representa quatre grans fons d'inversió que, en lloc d'injectar diners en arriscades empreses tecnològiques de Silicon Valley, volen enriquir-se comprant accions de companyies consolidades. Pressionen companyies com General Motors perquè es posin les piles i millorin resultats. Són accionistes que ni s'estan de braços plegats ni voten *si* per inèrcia en totes les juntes d'accionistes. Són professionals de la inversió i, als Estats Units, es fan dir *activist hedge funds*.

A mitjans del 2014 uns 400 fons activistes controlaven més de 100.000 milions de dòlars en actius als EUA, segons una recerca del grup McGraw Hill. Això suposa el doble que l'any 2011. La fórmula dels inversors que pressionen va néixer als Estats Units, però es veu cada vegada més en altres països. Unes 344 empreses internacionals van rebre peticions d'accionistes contestataris l'any passat, un 20% més que l'anterior, ha

calculat la firma Activist Insight, que es dedica a analitzar aquesta nova estratègia d'inversió. Al Regne Unit, Itàlia, França i Noruega se'n van presenciar diversos casos el 2014.

L'activisme accionarial ha emergit com una força que cal tenir en compte, explica el professor John Coffee, que investiga el sector des de la Universitat de Colúmbia. "Es tracta d'un model de negoci especialitzat a invertir en empreses amb ineficiències en la gestió", diu. No hi ha sectors immunes ni tàctiques de manual per detectar quins compradors d'accions seran combatius. Tot i això, acostumen a queixar-se per acabar amb suposats excessos de diners en efectiu als comptes corrents de l'empresa. Ells reivindiquen que les companyies han de pagar dividendes més lluïts i, al mateix temps, endeutar-se més.

En resum, volen que les empreses s'arrisquin perquè els accionistes pisin. Volen més diners. En el cas de Ge-

EDMUND HARO

reduïxi les accions a Wall Street per encarir-ne el preu. Un altre, William Ackman, va aconseguir que el fabricant del Botox es fusionés amb una altra empresa. Grans firmes com McDonald's, Time Warner, Heinz, Delphi, Kraft, Motorola i Tiffany han patit als seus propis despatxos la pressió dels activistes, segons un estudi dels professors Marcel Kahan i Edward Rock.

Els investigadors han detectat un punt de mira recurrent: "Els *hedge funds* han creat maldecaps pressionant per introduir canvis en la direcció i en l'estratègia corporativa", diuen. Últimament, qui ha tingut un maldecap és l'equip directiu de Coca-Cola a causa de la veu insistent de David Winters. Winters representa un grup d'inversors i firmes que posseeixen menys d'un 0,1% de les accions de la marca de refrescos. Fa cinc anys que compren títols, però fa uns mesos van detectar una peça que no els quadrava entre els milers de pàgines d'informació financera de la multinacional: unes suposades compensacions multimilionàries per als directius.

En una orquestrada campanya, l'activista Winters ha publicat informes, ha enviat cartes a la direcció i ha passat per les televisions denunciant que, mentre els beneficis de Coca-Cola baixaven, els extrems dels seus responsables pujaven. "No ho fem només en benefici dels nostres clients, sinó també de mestres, electricistes i treballadors que tenen invertits a Coca-Cola els seus estalvis per a la jubilació", es defensava Winters.

NO ÉS EL seu cas, però hi ha activistes que compren accions i no ho fan pas per enriquir-se. Això ho sap Walmart, l'empresa comercial més gran dels Estats Units, amb més de dos milions de treballadors. La cadena d'hipermercats apujarà els salaris dels empleats que cobren menys aquest any. El conseller delegat, Doug McMillon, va dir en un vídeo als treballadors que els volia compensar per la seva feina. El que no va esmentar és que un grup d'activistes religiosos, amb accions de la companyia, feia temps que reivindicava millores salarials.

Per Susana McDermott, portaveu d'aquest grup d'inversors, la pujada de sous a Walmart és resultat de dècades d'insistència. Ella representa el grup Interfaith Center on Corporate Responsibility (ICCR), format per 300 grups d'inversió. Gestionen 100.000 milions de dòlars que, convertits en accions amb dret a vot, donen veu a reivindicacions socials i mediambientals.

La seva primera reivindicació va ser el 1971. Els membres del grup van introduir una proposta en la junta d'accionistes de General Motors: que el gegant del motor es retirés de Sud-àfrica fins que no s'acabés amb l'apartheid al país. Malgrat la reticència inicial de la companyia, la proposta es va acabar aprovant.

Ara, més de quatre dècades després, la consellera delegada de General Motors també escolta les exigències d'alguns accionistes, tot i que amb un objectiu més mundà: l'únic que volen és guanyar més diners. —**Damià S. Bonmatí**

ENTREVISTA

Susana McDermott: "Normalment els activistes no actuen per ètica, sinó perquè volen més diners"

→ PORTAVEU DEL FONS ACTIVISTA INTERFAITH CENTER ON CORPORATE RESPONSIBILITY

Fa un mes els responsables de Wells Fargo, el quart principal banc dels EUA, van mantenir una teleconferència amb representants del grup Interfaith Center on Corporate Responsibility (ICCR). Són una minoria dels accionistes de l'entitat, però aprofiten els seus drets per reivindicar més ètica en les tècniques i protocols que els bancs utilitzen per fer diners. La seva portaveu, Susana McDermott, defuig la idea de l'activisme de megàfon. Ells prefereixen investigar entre els documents de les entitats i reunir-se amb els principals directius.

Vostès van néixer fa dècades, però ara els fons activistes estan creixent molt. Els han copiat la fórmula? Hi ha excepcions, però els *hedge funds* generalment no participen en l'activisme accionarial amb objectius socials o mediambientals com nosaltres fem. La seva màxima és el preu de l'acció.

I quina és la màxima per a vostès? Ja que molts dels nostres membres representen institucions basades en la fe, els nostres inversors tendeixen a centrar-se molt menys en la rendibilitat a curt termini. Estan molt més interessats en la lluita per un canvi positiu i sostenible en les empreses en què participen. Per aquesta raó, demostren la paciència i la perseverança necessàries per a una autèntica incidència com a accionistes.

No són petits inversionistes reivindicatius, però. No. Som una coalició de més de 300 inversors institucionals que representem uns 100.000 milions de dòlars en actius. Entre els nostres membres hi ha organitzacions interreligioses, empreses d'inversió social responsables, sindicats, fons de pensions, fundacions i institucions acadèmiques.

¿Són un fenomen genuïnament dels EUA? En el nostre cas, la majoria dels membres són dels EUA, però també en tenim alguns a Europa i l'Àsia.

¿El sector bancari és ara en el seu punt de mira? La nostra entitat ha estat involucrada en iniciatives en el sector financer durant les més de quatre dècades que fa que treballen. Ja que avui dia aquest sector és el proveïdor d'oxigen per a l'economia global, garan-

tir-hi unes pràctiques ètiques és fonamental per a la construcció d'uns mercats estables de capital internacionals, dels quals tots acabem depenent.

Què han aconseguit últimament? Goldman Sachs, JP Morgan Chase i, més recentment, Bank of America han reconegut públicament que cal avaluar les seves cultures corporatives i els protocols ètics que apliquen amb els clients. Ara repletem a fer-ho Wells Fargo i Citigroup, perquè es comprometin en aquesta transparència. —**D.S.B.**

neral Motors, els activistes pretenen que les accions comprades del gegant del motor siguin molt més lucratives. Aquests fons només posseeixen un 2% del total d'accions, però creuen que la maniobra pot ser molt profitosa i volen influir en la resta de l'accionariat. Prova d'això és que van fitxar un dels homes més preparats per aconseguir-ho.

PERQUÈ HI HA un detall important sobre Harry Wilson: ell havia sigut primer un fitxatge del president Barack Obama per rescatar General Motors quan va fer fallida el 2009. Quan el govern dels Estats Units es va convertir en accionista d'emergència, l'economista Wilson va

Amb només un 2% de les accions, un grup de fons ha forçat General Motors a donar més dividendes

ser qui va liderar la reestructuració del fabricant de vehicles. A canvi de la seva feina, els fons pagaran a Wilson part dels diners que ingressin gràcies a la nova política de dividends de General Motors.

Amb tot, aquestes maniobres tenen el risc de deixar la caixa de les empreses massa eixuta per mantenir el ritme d'inversions o per fer front a imprevistos. Si compensen massa els accionistes, les corporacions reduïxen les inversions en recerca i a les fàbriques. Segons el *Wall Street Journal*, fins i tot hi ha hagut empreses que han acomiadat personal per tenir efectiu per pagar als inversors.

Un dels gurus d'aquesta tècnica d'inversió, Carl Icahn, insisteix a Apple que

"Aquest hivern no deixis que el fred entri a casa teva"

Segona oportunitat!

Tornem a sortejar **30** instal·lacions gratis*

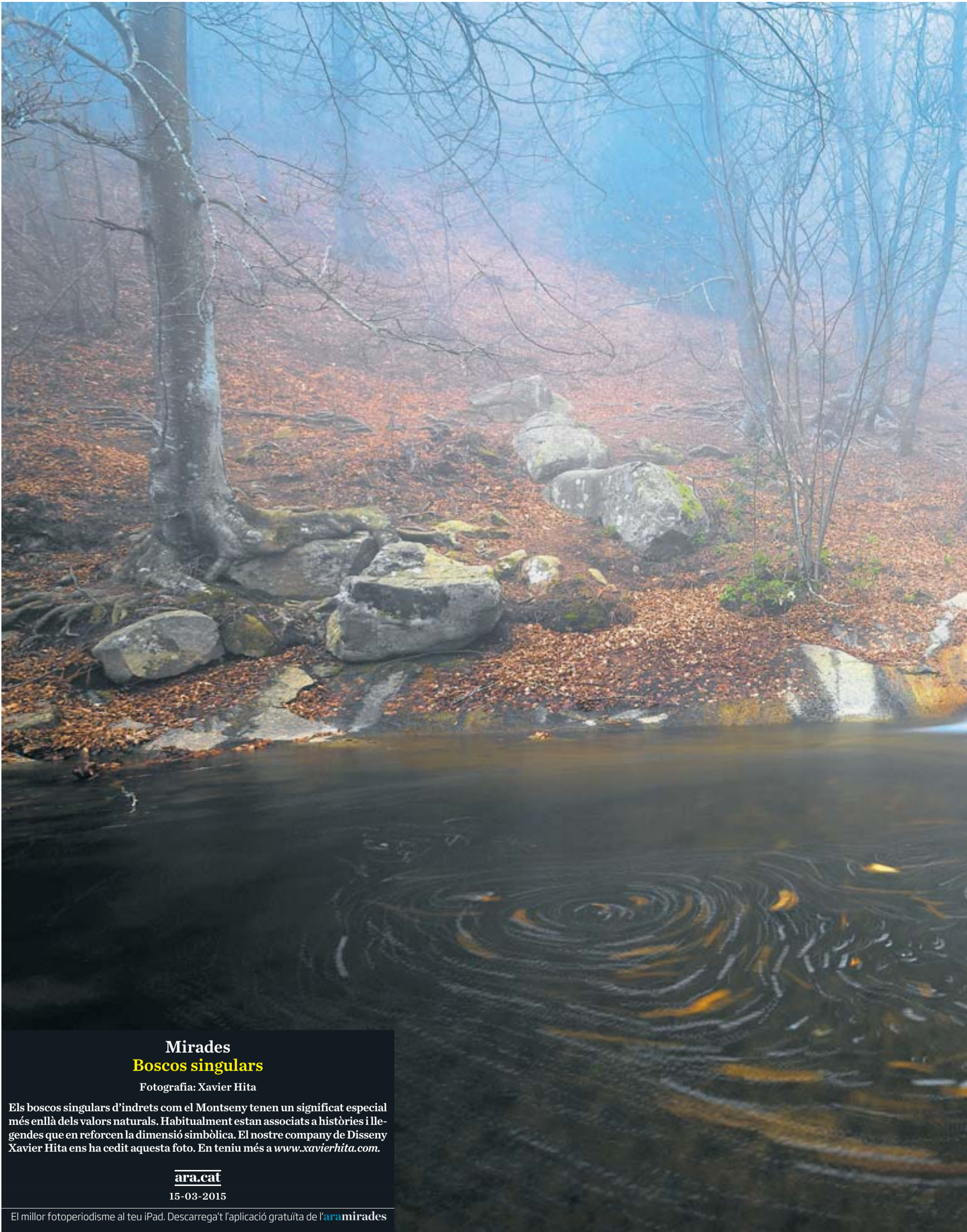
Demana un pressupost abans del 31 de març!

A més, et regalem **100€*** si l'instal·les ara!

Demana'l trucant gratis al **900 333 456** o entra a **gasnaturaldistribucion.com**

*Consulta les condicions de l'oferta al nostre web.

gasNatural Distribución

Mirades Bosc singulars

Fotografia: Xavier Hita

Els boscos singulars d'indrets com el Montseny tenen un significat especial més enllà dels valors naturals. Habitualment estan associats a històries i llegendes que en reforcen la dimensió simbòlica. El nostre company de Disseny Xavier Hita ens ha cedit aquesta foto. En teniu més a www.xavierhita.com.

ara.cat

15-03-2015

El millor fotoperiodisme al teu iPad. Descarrega't l'aplicació gratuïta de l'aramirades

Fotogaleria
a Ara.cat

L'EXECUTIVA AGRESSIVA

L'IVA grec i Habermas

Una vegada, a un amic d'un amic, quan li havien vingut a casa a posar el parquet i li tocava pagar als fusters, li van preguntar allò de... "¿amb IVA o sense IVA?" Diuen que sovint, a Espanya, en un ambient domèstic, es fan aquest tipus de preguntes i un pot escollir si paga un 21% més i compleix les normes o si és dolent i s'estalvia uns calerons.

A Grècia també deu passar (per alguna cosa tots som mediterranis) i per això el govern de Syriza es proposa crear una espècie de *Lliga dels homes extraordinaris*, formada per gent de tota mena, que es dediqui a denunciar aquests petits fraus. La teoria, segons Iannis Varufakis (nou *sex symbol* de l'economia europea), és que només el coneixement que existeix aquesta mena de Policia del Pensament de 1984 farà que el comportament dels grecs canviï a tota velocitat.

La notícia em sembla destacable per moltes coses. En primer lloc, perquè és la gran evolució pràctica d'aquell eslògan del 1977, "*Hacienda somos todos*", inventat per Francisco Fernández Ordóñez (germà de Miguel Ángel Fernández Ordóñez, aka MAFO, exgovernador del Banc d'Espanya en els anys del cataclisme de la banca espanyola).

En segon lloc, perquè m'agradaria saber què dirien Kant i Habermas d'aquesta idea, i de la imatge que em ve al cap d'uns veïns denunciant els altres, tots desconfiat de tots. És com allò de la funció moral del rumor. No diu molt de l'espècie humana, oi?

Sembla raonable que s'intenti que tothom pagui l'IVA. Però alhora desconfio dels justiciers emascarats (quan no sóc jo, esclar) i que gent que ha fet un curset tingui aquest poder de denúncia. Ara que Cuba canvia a poc a poc, ¿incorporem els Comitès de Defensa de la Revolució (CDR) a Europa?

Finalment, una qüestió d'enfocament. Fins i tot sense minipolis al voltant, l'amic del meu amic va pagar l'IVA del parquet, i tot seguit se li va quedar cara d'idiota quan, amb 200 euros menys a la butxaca, va veure el telenotícies.

IDOA VALVERDU

ENERGIA

El porc és l'animal del qual (ara ja) s'aprofita tot

Empreses, escorxadors i universitat s'ajunten per utilitzar el pèl del porc, que fins ara anava a l'abocador, per fer-ne combustible per a biomassa

SEMPRE S'HAVIA DIT que el porc és l'animal del qual s'aprofita tot. Pernil, llom, embotit, galtes, peus, morro, orella... Però el cert és que hi havia una part, el pèl, que gairebé no s'aprofitava. És més, era un cost molt important per als escorxadors, en un país com Catalunya, on se sacrifiquen anualment uns 18 milions de porcs.

La solució al problema ha vingut de la col·laboració de la universitat amb les empreses del sector, agrupades a l'Associació Catalana d'Innovació del Sector Carni del Porc (Innovacc), el clúster del porc, que agrupa 61 empreses i 17 institucions. El pes de la investigació l'han portat l'empresa Bigas Alsina, de Giro-

na, i el centre tecnològic Beta, de la Universitat de Vic, adherit a la xarxa Tecnio. Però hi han participat les principals empreses del sector, a més de la Cambra de Comerç de Girona i la Federació Catalana d'Indústries de la Carn.

El resultat, després d'uns mesos d'investigació, és clar. El pèl del porc i altres residus sòlids no valoritzables del porcí ja tenen sortida com a combustible, que es pot utilitzar en calderes de biomassa. Un substitut més barat i menys contaminant que la utilització de combustibles fòssils com el fuel i el gasoil. I el primer consumidor poden ser els mateixos escorxadors, cosa que suposa la quadratura del cercle, perquè aquestes instal·lacions consumeixen molta escalfor que han de produir a les calderes.

El projecte és una novetat internacional. Fins ara ningú havia trobat la solució al destí del pèl del porc. Fins ara aquest subproducte porcí ha de ser recollit per gestors autoritzats, una obligació que implica un cost bastant elevat, sobretot si es té en compte que a Catalunya n'hi ha molt pocs.

El procediment per convertir aquest residu en combustible és el següent: s'ha d'homogeneïtzar el pèl de porc utilitzant desbast de depuradora (les restes de l'escorxadors que queden a la depuradora com vísceres, purins, fems i altres), a través d'un procés de dues fases d'hidròlisi i assecatge. A la prova pilot s'ha cremat en caldera la combustió de farina de pèl, farina de desbast de depurado-

ra, barreja de les dues farines al 50% i mescla de biomassa -closca d'ametlla- amb les dues farines.

El resultat ha sigut que el poder calorífic del pèl de porc i desbast de depuradora és molt alt, d'entre 4.300 i 4.700 quilocalories per quilo, fins i tot per sobre d'altres combustibles de biomassa, com el pèl-let de fusta, el paper i el cartó. Les proves que s'han fet durant l'últim any han demostrat que aquest nou combustible es pot utilitzar en calderes de biomassa i la combustió no genera problemes de contaminació.

A TALL D'EXEMPLE, l'estudi demostra que la barreja al 50% de pèl i desbast de depuradora proporciona uns 1.000 quilowatts per hora per cada tona de residu. Aquesta producció permet amortitzar en pocs anys la inversió inicial que cal, i que és variable en funció de si s'ha d'adaptar o canviar la caldera. Però per a un escorxadors que sacrifiqui 3.500 porcs al dia, l'estalvi en la compra de combustibles fòssils i en la despesa de la gestió del residu pot arribar a 138.000 euros anuals, i el retorn de la inversió s'aconseguiria entre un i tres anys.

Ara, feta la investigació i la prova a Bigas i Alsina SA, el que s'està fent és estudiar l'adaptació a les altres empreses que han participat en el projecte, segons explica Eudald Casas, gerent d'Innovacc, que diu que alguns escorxadors ja estan començant a preparar les seves instal·lacions. Entre aquestes empreses hi ha Patel, Baucells, Embotits Espina, Monter, Escorxadors Frigorífic d'Osona, FAR Jamón Serrano, Friselve i Argal, entre d'altres.

Segons Eudald Casas, l'estalvi per a les empreses pot ser molt important, no només pel menor consum de combustible, sinó perquè "suposa una reducció de cost molt important", ja que prescindeix de la gestió del pèl com a residu. Fins ara el pèl el recollien els gestors autoritzats per dedicar-lo a compostatge, tot i que és difícil de compostar, o gestionar-lo directament a l'abocador, que encara fa que el cost sigui més elevat. Casas també destaca la facilitat d'amortitzar la inversió inicial. Segons explica, en el cas més negatiu, el d'un escorxadors que hagués de fer de nou les instal·lacions d'hidròlisi i assecatge i hagués de canviar la caldera, l'estalvi energètic li permetria amortitzar la despesa en només tres anys. Però hi ha moltes instal·lacions, diu, que només canviant els cremadors de la caldera ja podrien fer-ho.

Els investigadors han mirat si en el món s'ha fet res similar, però no han trobat res. El pèl del porc, que fa molts anys s'havia utilitzat per fer raspalls, ara no té cap ús.

Per a Catalunya l'aprofitament del pèl del porc és força important, ja que l'estat espanyol n'és el quart productor mundial i Catalunya suposa el 50% de tot l'Estat. Això vol dir que el volum de sacrifici de porcs a Catalunya és dels més elevats del món. Per fer-se una idea de la importància del sector, la facturació agregada de les empreses associades al clúster del porcí va arribar a 2.380 milions d'euros l'any 2013, amb una exportació de 1.055 milions (el 40% del total) i més de 9.700 empleats.—Xavier Grau

L'EXECUTIVA AGRESSIVA

ÉS UNA JOVE EMPRENEDORA

executivaagressiva@gmail.com

factorenergia
Per fi hi ha una altra llum

Petites & Mitjanes

'START-UPS'

Tatuatges a la pell de la ciutat (amb continguts 2.0)

Stree2lab comercialitza calcomanies amb emblemes de Barcelona i explora el negoci de les entrades d'esdeveniments

“ELS GRAFITIS SÓN com tatuatges a la pell de la ciutat”, explica Noèlia Asensi com a resum de la seva idea de negoci. Stree2lab cataloga l'art urbà que decora les parets de Barcelona i el converteix en calcomanies amb contingut digital. “Ens vam adonar que no hi havia cap inventari d'art urbà de Barcelona”, relata la Noèlia, una arquitecta que es va reinventar amb l'esclat de la bombolla immobiliària. Amb Unai González, un estudiant d'enginyeria de gestió de les TIC, va començar a fer inventari dels grafitis de la capital catalana. El següent pas era transformar l'art urbà en tatuatges temporals, amb els turistes com a públic preferent. Així va néixer Captorama i van llançar les *tattoo guides*, petits plànols de Barcelona on hi ha indicats els llocs que inspiren les calcomanies. Els artistes –de moment 13– reben una compensació simbòlica del 10% del preu dels packs, a la venda per internet i en botigues com ara Paella Showroom.

DOJA VALLVERDU

Amb el valor afegit de treballar amb elements de l'espai públic, Stree2lab va ser seleccionada per participar al Mercat d'Idees de Disseny (MID) i al Zinc Shower, esdeveniment d'economia creativa de Madrid. “Si et descarregues l'aplicació Captorama, pots accedir a vídeos sobre els llocs”, detalla Noèlia Asensi.

ELS ESDEVENIMENTS SÓN l'objectiu prioritari de la companyia, encara amb una facturació modesta. La Noèlia i l'Unai negocien a hores d'ara amb diverses empreses perquè utilitzin la tecnologia de Captorama en festivals. “Moltes volen que l'entrada sigui un tatuatge, amb publicitat o amb continguts relacionats amb l'activitat”, indica l'Unai. A més, l'apli recull dades, si els usuaris ho permeten, perquè els organitzadors

dels esdeveniments coneguin el seu públic. Aquesta idea s'ha materialitzat en concerts i al The App Day, una fira de les aplis en la qual van usar les calcomanies interactives per fer trucs de màgia als nens. “Si Captorama funciona tindrem una facturació important”, preveuen.

La il·lusió de l'Unai és desenvolupar també una petita xarxa social d'art urbà. “Quan vagis pel carrer podràs escanejar grafitis i rebre'n informació”, avança. A més, els grafiters podran pujar a la web els seus dissenys per fer-ne tatuatges, sense més intermediaris. Amb la col·laboració d'una artista i d'un expert en posicionament en cercadors i màrqueting, Stree2lab espera agafar embranzida quan comenci la temporada de festivals, a l'estiu. Però no s'adormen: “Encara tenim molta feina per fer”, reconeixen. — **Jordi Velert**

HOSTALERIA

Llaüt-bar: l'última incorporació a la moda dels 'foodtrucks'

Blai Pera, impactat per les caravanes de menjar, ha trobat com costumitzar el concepte a la marinera

BLAI PERA VA estudiar publicitat, però per motius familiars les seves experiències professionals sempre han anat lligades al món del teatre. L'any 2010, però, va marxar sis mesos a Nova York per canviar d'aires i allà va descobrir els *foodtrucks*, les caravanes de menjar ambulants. “Te les trobaves a cada cantonada”, recorda. En tornar a Barcelona el Blai no va poder treure's del cap la idea de muntar el seu propi *foodtruck*. “Era un concepte que encaixava molt bé amb el meu esperit firaire: he recorregut Catalunya de dalt a baix seguint els bolsos de teatre”, explica. L'estiu passat, anant de Pals a Cadaqués, se li va ocórrer finalment una idea original per al *foodtruck*: el faria sobre un llaüt, l'embarcació típica de l'Empordà. Una setmana després, el Blai ja havia comprat un llaüt de segona mà i havia iniciat les reformes, en què va invertir un total de prop de 15.000 euros de la seva butxaca. L'emprenedor va presentar per primer cop el llaüt-bar al desembre a la Shopping Night de Barcelona, i des de llavors ha participat en altres festivals, com el Palo Alto Market i MercAntic, a Sant Cugat. Al llaüt s'hi poden degustar plats inspirats en la cuina empordanesa, com l'entrepà de calamarsons amb sofregit i el sushi amb anxoves de l'Escala. Pera calcula que per fer rendible el negoci ha de vendre entre 280 i 300 tiquets al dia, “depenent de la tarifa que facin pagar per participar en un festival”, diu, i no descarta que el model sigui escalable a altres zones de l'estat en un futur. Pera també ofereix l'opció de llogar el llaüt-bar per a casaments i festes privades. — **Andrea Rodés**

Preu per persona, vàlid per a determinades dates de 2015. Despeses de gestió 0€. Consulta les condicions d'aquestes promocions a la nostra web. Preu subjecte a revisió d'acord amb l'IDLEO 1/2007. Agència de viatges en línia amb el CIBALAT.

RETWEETS

Dormir amb l'enemic

Microsoft està clarament decidida a formalitzar la seva transformació d'empresa de software en proveïdor de dispositius i serveis, i per aconseguir-ho no dubtarà a acollir-se a les plataformes dels seus competidors. Si torno a parlar d'aquestes intencions de Microsoft és perquè Reuters informava aquesta setmana que Cortana, l'assistent virtual de veu dels mòbils Windows més recents, i que també formarà part del futur Windows 10 per a ordinadors, estarà aviat disponible per als telèfons amb sistema Android i per als iPhones d'Apple, de manera que es ficarà en el terreny de Google Now i de Siri, respectivament.

La novetat va més enllà de desenvolupar versions de les aplicacions pròpies per a les plataformes rivals més populars, cosa que Microsoft ja havia fet amb els programes Office d'ofimàtica. En el cas de Cortana, parlem d'una aplicació que s'executa majoritàriament al núvol, i va millorant gràcies a la intel·ligència col·lectiva que li aporta l'ús de milions d'usuaris. Per molt bé que li vagi a Microsoft, el seu Windows Phone no arribarà mai al volum d'usuaris d'Android i d'iPhone, i per tant li convé reclutar-los d'aquesta manera. Pel que he fet servir Cortana -el nom li ve d'un personatge del videojoc Halo-, es tracta d'un rival molt digne de la Siri d'Apple, fins i tot en el sentit de l'humor, de manera que pot ser que alguns usuaris d'iPhone es decideixin a provar-lo.

Altres empreses que han apostat pels serveis han pres mesures semblants. Here, la divisió de cartografia de Nokia i una de les parts que els finlandesos no li van vendre a Microsoft amb els telèfons, ha tornat a treure per a iPhone el seu potent aplicació de mapes i rutes, l'únic amb possibilitats de fer ombra al totpoderós Maps de Google. I BlackBerry ha promès durant el MWC que les funcions de productivitat i seguretat dels seus mòbils també es podran fer servir als d'Apple, Samsung i Microsoft, com ja passa amb el xat BBM.

ALBERT CUESTA
ANALISTA
TECNOLÒGIC

@albertcuesta

Innovació

'GADGETS'

Ulleres de realitat virtual, el nou mannà digital

Tant fabricants de maquinari com grans empreses d'internet s'interessen per crear ulleres per interpretar les realitats simulades, amb aplicacions en la indústria dels videojocs, però també en el cinema o la publicitat

TOT JUST FA un any explicàvem en aquesta secció la curiosa experiència d'Oculus VR, l'empresa que estava al darrere de les ulleres d'interpretació de la realitat virtual Oculus Rift (vegeu l'Emprenem del 6 d'abril del 2014). Els seus fundadors van llançar el projecte a la web de crowdfunding (microfinançament) Kickstarter, per construir el primer prototip comercial d'ulleres de realitat virtual. Es tractava d'una mena d'ulleres de bussejar que en lloc d'acabar en un vidre transparent, es transformaven en una pantalla tancada a la qual qui les porta posades veu tot un món recreat artificialment per al seu gaudi personal.

Les Oculus Rift, que estaven destinades a servir de pantalla unipersonal de videojocs, van acabar sent propietat de Facebook, que literalment va comprar tot el projecte, microfinançament inclòs, per 2.000 milions d'euros. ¿Què va veure Mark Zuckerberg en aquell aparell, amb més pinta de servir per a pràctiques sado-masoquistes que per a l'oci digital, per pagar aquesta quantitat pel projecte? A primer cop d'ull, allò semblava una excentricitat del fundador de Facebook, però immediatament els esdeveniments van demostrar que no era així i l'operació va agafar sentit.

Aviat, en tot just unes setmanes, Sony va reaccionar revelant el seu projecte Morpheus, que consistia en el disseny, encara pilot, d'unes ulleres similars a les Oculus Rift. Microsoft tampoc va trigar gaire a anunciar que estava en plena fase de desenvolupament d'un producte similar, que finalment es va presentar durant l'últim Mobile World

Congress sota el nom de HoloLens. Al cap de pocs mesos, Samsung mostrava les seves ulleres Gear VR i la casa alemanya de vidres òptics Zeiss mostrava les Un 3D. Totes aquestes aparicions sobtades demostren que moltes empreses, tant fabricants com desenvolupadors de programari, feia temps que treballaven secretament en aquest camp.

Probablement Facebook va ser de les poques que s'havia despistat i va decidir solucionar-ho tirant de bitlletera. La veritat és que, a part d'Apple, hi ha poques empreses que no s'hagin interessat en aquest nou camp, encara inexplorat com a negoci tot i que ja molt desenvolupat en les novel·les de ciència-ficció. De fet, el llançament de les Google Glass, un any abans, es pot interpretar com l'inici de l'exploració de la realitat virtual. Però hi ha un matis: les ulleres de Google tenien com a finalitat mostrar dades sobre la realitat física immediata, el que es coneix com a realitat augmentada.

ACTUALMENT GOOGLE TREBALLA en una adaptació del sistema operatiu Android per a ulleres de realitat virtual, que en principi s'aplicarà a unes ulleres dissenyades per

operatiu adequat podrien desenvolupar moltes funcions. De la mateixa manera que les videoconsoles han passat de ser una màquina per jugar a constituir-se en l'ordinador que controla tot el nostre oci visual, alguna cosa similar podria passar amb les ulleres de realitat virtual: podrien arribar a ser els televisors del futur.

QUI SAP SI aquest tipus d'ulleres capitalitzaran d'aquí uns anys tota la nostra atenció televisiva, i amb ella la dels anuncis que s'emeten en els diversos programes. Avui dia, la part més gran del pastís publicitari, que és del que viuen empreses com Facebook i Google, no és a internet, sinó que es manté encara a la televisió. Els números són aclaparadors: el 2009 els ingressos publicitaris digitals van pujar a 44.500 milions d'euros, mentre que els generats per la publicitat televisiva van superar els 100.200 milions d'euros, segons dades de la consultora PricewaterhouseCoopers.

IDOIA VALLVERDÚ

l'empresa de joguines Mattel. Ara l'objectiu és que, a més de fer-se servir per jugar a videojocs i veure sèries i pel·lícules d'una manera unipersonal, les ulleres, que majoritàriament presenten connectivitat wifi i Bluetooth, puguin usar-se com un ordinador, una tauleta o un smartphone mitjançant el control gestual amb els ulls.

Què tenen aquest tipus d'ulleres que les fan tan interessants per a tot tipus d'empreses i fabricants? En principi els seus usos són molt limitats i se centren en els videojocs i el visionament de pel·lícules i sèries, però amb un sistema

A més, s'espera que aquest escenari canviï lentament, de manera que aconseguir el control de la graella televisiva té tot el sentit per a les companyies tecnològiques. ¿Quina millor manera de començar que dissenyar una mena de walkman/iPod televisiu, un televisor de butxaca que t'entregui als aeroports, als avorrits viatges en autobús o en els llargs caps de setmana amb la família? El negoci publicitari, per descomptat, s'espera que canviï de propietari. —**Jordi Sabaté**

'START-UPS'

Com milloraries la indústria musical en un trajecte d'ascensor?

Coverr.me, una mena de YouTube de versions, guanya el concurs de 'start-ups' organitzat pel Primavera Sound

CADASCUN D'UN PAÍS diferent i amb una idea de negoci per a la indústria musical. Així són la vintena de joves que participen en el Hackaton Primavera-Pro Startups, un concurs de projectes innovadors organitzat pel festival Primavera Sound. Dividits gairebé a parts iguals entre programadors informàtics i estudiants d'economia i empresa, la majoria no es coneixen entre ells. És una tarda de divendres: agafen el micròfon i es presenten. L'equip guanyador "accelerará el seu projecte", avisa Juan Álvarez de Lara, de l'empresa organitzadora, Seed and Click. Silvia Bueso, directora de captació de fons de l'escola de negocis Esade, els pregunta quants d'ells necessiten finançament per al seu projecte. Ella explica que sovint li toca dir "més nos que sí" als projectes que li arriben però confessa que "li encanta" la seva feina. Fetes les presentacions, comença a sonar música i els grups es posen mans a l'obra, entre cerveses.

Però tan important com tenir una bona idea és saber-la explicar. L'elevator pitch –presentació d'ascensor– és clau. Es tracta d'explicar el projecte a un inversor per convèncer-lo de posar-hi diners. Silvia Bueso, que ajuda els joves participants en la hackatò a preparar el seu discurs, recomana cuidar la posada en escena i ser molt clars amb el que demanen: "Heu de sortir amb una pregunta: quin dia puc reunir-me amb vostè?" L'objectiu és, segons Bueso, "seduir l'inversor" i motivar una segona trobada per detallar el projecte. Per preparar la presentació davant els inversors, els portaveus dels diversos grups de la competició graven un vídeo dins d'un ascensor.

HORES DESPRÉS, EL jurat té un veredict: el projecte guanyador és Coverr.me. És una mena de YouTube per "descobrir nous artistes a través de covers", és a dir, de les versions de cançons, explica Wissal Benryane, estudiant marroquina d'empresarials de 20 anys. La hackatò ha sigut per a ella "una oportunitat increïble de treballar en equip". "Les noves bandes fan covers per donar-se a conèixer", diu Miguel Parramón, informàtic barceloní de 27 anys.

João Torres, de 34 anys, ja va venir amb la idea pensada. "M'agradaven les versions i no coneixia cap web sobre això", explica. Coverr.me, ja en funcionament, serveix per "connectar artistes que es volen promocionar amb el públic". De fet, per monetitzar el projecte preveuen cobrar als músics a canvi de destacar a la plataforma. Aquest informàtic brasiler té un altre projecte en marxa: Menú Diario, un lloc amb l'oferta del dia per dinar als restaurants propers a l'usuari. Juntament amb Emanuel Stadler, estu-

diant berlinès d'informàtica de 20 anys, formen l'equip de Coverr.me, que continua buscant finançament per a desenvolupament i publicitat.

AMB LA IDEA pensada i el grup ja format venien els creadors de Heymoth, que també va participar en la hackatò i que aspira a "posar una orella en cada bar". El nom fa referència a les arnes, els insectes amb més capacitat auditiva. L'empresa monitoritzarà la música que sona als bars i a les discoteques perquè els usuaris sàpiguen on podran escoltar els artistes i les cançons que els agraden. Toni Moreno, enginyer informàtic, avança que permetran escoltar trenta segons de cada cançó. Reconeix que, malgrat que tenen la part tecnològica resolta, necessiten algú expert en màrqueting per tirar endavant Heymoth.

La hackatò és una activitat més del PrimaveraPro Startups. Qualsevol hi pot presentar una iniciativa però només poden arribar a la final els que recullin 500 euros a través de micromecenatge. D'aquests, el jurat triarà cinc idees i cinc projectes, que es presentaran al Concurs Internacional d'Idees de Negoci per la Indústria Musical, que se celebrarà el 29 de maig al Macba. Hi haurà, entre d'altres, Dave Altarescu, director de nous negocis de Spotify.

Tenir accés a un espai de *coworking* és un dels premis. Ceci Tham, creadora de FabCafe Barcelona, un espai on es pot imprimir en 3D, està convençuda que un entorn multidisciplinari fa els projectes "més potents" i ofereix "perspectives diferents". —**Jordi Velert**

MÀRQUETING

Accés restringit a l'smartphone' només amb invitació

OnePlus One és un mòbil amb les mateixes prestacions que un iPhone, però exclusiu i a meitat de preu

ON L'HAS COMPRAT? M'hi han convidat. OnePlus One és un *smartphone* que només es pot adquirir si algú que ja el té t'envia una invitació. Es tracta d'un telèfon amb les mateixes prestacions –o millors– que un iPhone 6, però amb sistema Android, càmera Sony i costa la meitat.

Els seus creadors són una *start-up* xinesa nascuda el 2013 que ha crescut de 30 a 700 treballadors en l'últim any, que acaba d'obrir mercat a 17 països més dels que ja tenia a la llista. No se centra només en el mercat asiàtic, sinó que ven un 30% als Estats Units i gairebé el mateix percentatge a Europa. "La seva estratègia de màrqueting és tan elegant com intel·ligent i perfectament coherent amb el seu *target*", explica Filiberto Amati, consultor i expert en màrqueting.

EL FET QUE d'entrada només puguis comprar el dispositiu a través d'una invitació té dues raons de ser: d'una banda, busquen un consumidor sofisticat i jove, que es troba a gust amb l'economia col·laborativa i que vol sentir-se exclusiu, però no per la quantitat de diners que s'hi gasta, sinó per com l'adquireix. "Per a una persona de 40 anys no té cap sentit", explica Amati.

És una estratègia selectiva. L'exclusivitat d'aquest producte no està en el seu preu. "No busquen un usuari que presumeix d'un Rolex caríssim d'últim model, l'objectiu és un consumidor jove, que vol sentir-se part d'un grup i que, a més, té un mòbil poc comú, més barat i de més bona qualitat", detalla Amati.

D'altra banda, és una política d'empresa igual d'intel·ligent. Per desenvolupar-se d'una manera sostenible només venen el que poden fabricar. "És poc comú, si no és en economia de petita escala; jo ho anomenaria *assembly to order*", explica el consultor. Això els permet reduir moltíssim la inversió de capital perquè només produeixen el que vendran. Aquesta ha sigut la clau per al seu creixement.

Ara ja estan en procés d'expansió i han pogut consolidar un model innovador i selectiu. Per això fa un mes que cada dimarts obren l'accés a la compra del OnePlus One a tothom a través de la seva web i només durant 24 hores. Això només ho fan als països on ja s'ha consolidat, com la Xina o els Estats Units. A cada nou mercat que obren comencen primer amb aquest "accés restringit", només per als que tenen invitació. Un iPhone està a l'abast dels que se'l poden permetre. Un OnePlus One podria arribar a més butxaques, però ha aconseguit ser encara més exclusiu. —**Júlia Manresa**

Complim
els nostres
compromisos

abertis

Compromís:
Contribuir al desenvolupament
econòmic i social dels països
amb inversions en
infraestructures de qualitat.

Resultat:
Des del 2003 Abertis ha
invertit més de
15.000 milions d'euros als
territoris on opera.

 complim els nostres compromisos
 abertis.com

emprenem

Talent

t

PERFIL

El forn tradicional que ha modernitzat el sector

El fundador de Turrís reivindica el pa com un element clau de la gastronomia i lamenta la poca qualitat de les escoles de forners catalanes

MEMBRE DE LA quarta generació d'una nissaga de flequers, **Xavier Barriga** (Barcelona, 1969) va renunciar a la universitat per intentar guanyar-se la vida en el negoci familiar, un petit obrador de Badalona que no va funcionar i que va acabar tancant el 1992. "Així va ser com em vaig iniciar en la professió", explica el fundador de Turrís, la cadena de forns de pa artesans que s'ha fet un nom al sector gràcies a l'elaboració d'un producte "variati, gustós i amb textura".

L'empresari va crear Turrís el 2008, després de treballar durant 15 anys a l'estranger. Segons diu, les escoles d'aquí "sempre han tingut un nivell molt baix", i ho lamenta. "El govern ens incita a emprendre, però no fa res perquè tinguem una bona preparació", retreu. Per a ell, aquesta postura "està abocant moltes persones al fracàs", i en contra del que passa amb els restauradors -disposen de més i millors centres formatius- té clar que "per ser un bon forner l'única opció és formar-se a fora".

Ell va aprendre l'ofici a França, Itàlia, Portugal i Dinamarca, però reconeix que no hauria pogut expandir-se si als cinc mesos no s'hagués associat amb Manel Sellarés, exdirectiu de Frida Alimentaria i Europastry. "Ofereix un producte de qualitat és important, però es necessita dominar més aspectes de l'empresa", admet. Tots dos lideren avui la companyia, Barriga des del vessant tècnic i Sellarés des de la gestió del dia a dia.

NO TÉ FORMACIÓ empresarial, però el forner català està convençut que ha ajudat a dignificar l'ofici i a crear un model de negoci "honest i transparent" que s'oposa al de les grans empreses del sector. Prefereix no donar noms, però crític amb algunes d'aquestes grans empreses, sí que vol deixar clar que a Turrís "no es ven fum ni pa congelat". Des del seu punt de vista, bona part del sector està menystenint el producte, i es pregunta: "¿No volen que el pa es consideri un element important de la gastronomia?"

Barriga mai no ha volgut entrar en una guerra de preus per mirar de guanyar quota de mercat. És conscient que no pot competir amb multinacionals que venen barres de pa a 50 cèntims, així que ha optat per desmarcar-se'n: "Hem posat els obradors a la vista per demostrar que el nostre pa és 100% artesà". Aquesta aposta per la qualitat, però, ha fet que avui dia alguns clients percebin Turrís com una cadena de productes gourmet. "És cert que a vegades ens han posat aquesta etiqueta", sospira el Xavier, tot i que no hi està d'acord: "El nostre pa és més sa que l'industrial. Per tant, s'hauria de consumir sempre".

Amb més o menys vendes, Turrís factura 6 milions d'euros i compta amb set establiments repartits per Barcelona, Sant Cugat, Sabadell i Granollers. La idea del màxim responsable de la companyia és anar obrint un local cada any "a prop de casa". Considera fonamental conèixer bé l'equip i formar-lo constantment i, segons diu, això no seria possible si aterressin a l'Estat. Per això tampoc vol sentir a parlar de les franquícies: "No pots estar a sobre del negoci i això et pot portar a la ruïna".

TOT I AQUESTA por a expandir-se, el directiu té clar que vol seguir augmentant la dimensió de l'empresa, però no a qualsevol preu. "Mai no serem una gran cadena", revela. Tot i això, es mostra perplex davant dels que el critiquen perquè té més de mitja dotzena d'establiments. "Algú m'hauria d'explicar perquè això significa que hàgim de perdre qualitat", implora. Ell atribueix aquests retrets a "persones interessades i ignorants", i repta tothom a anar a les seves botigues a comprovar-ho.

També surt al pas dels que diuen que la feina de forner és molt esclava, i desmenteix que a Turrís sigui així: "Aquí fem dos torns de 7 hores cadascun; el primer entra a les 6 h i el segon a les 13 h". No nega, però, que en altres companyies les condicions laborals siguin més dures i, segons ell, això és així perquè segueixen procediments que "no tenen res a veure" amb els seus. No dona detalls per no revelar la manera que ells tenen de treballar, però sí que indica que les 70 persones que formen la cadena de pa catalana poden fer festa els dissabtes a la tarda i els diumenges, "una circumstància poc habitual en el sector".

Pel que fa a les vendes, la companyia se centra fonamentalment en el consumidor final i només treballa amb els restaurants o punts de venda que van a comprar directament als seus establiments. "Si ens obríssim a altres canals de venda hauríem de contractar un operador logístic i canviar les rutines de treball", diu el Xavier. Ara per ara no està disposat a fer-ho perquè, segons diu, "això sí que podria alterar la qualitat del producte".

D'altra banda, el ressò mediàtic de Barriga l'ha portat a escriure set llibres de receptes, una línia de negoci alternativa que també ha servit per promocionar la seva companyia. "La idea no era aquesta, però és cert que ara ens coneix més gent", diu. De fet, l'empresari no inverteix diners en publicitat per falta de pressupost, i com a alternativa utilitza les xarxes socials i altres eines de difusió gratuïtes. "Tenir uns recursos limitats ens obliga a ser més creatius", sentència. —**Jordi Planas**

ENTREVISTA

VALERIA FOSSATI

Edward Glaeser: "Uber ha ajudat molts aturats de llarga durada a trobar feina"

→ DOCTOR EN ECONOMIA PER LA UNIVERSITAT DE HARVARD. EXPERT EN 'SMART CITIES' I AUTOR D'EL TRIOMF DE LES CIUTATS

Defensa les ciutats com a model de desenvolupament econòmic. Quin avantatge tenen? Fa 25 anys ningú tenia ni idea que les tecnologies arribarien fins aquí, amb tothom connectat, però a la gent intel·ligent li agrada viure envoltada d'altra gent intel·ligent. I això passa a les ciutats. Quines són les que funcionen millor, les més atractives? Com es diferencia Barcelona de les altres? El primer repte és atreure la gent amb talent, el coneixement. El talent local atreu el talent estranger. Calen tant l'un com l'altre! Això vol dir invertir en universitats i en educació. Les ciutats amb universitats són més atractives.

Doncs aquí el context de retallades en educació i universitats no hi ajuda gaire. Sí, això es el que em diuen des de la UPF, on fa un mes que sóc professor convidat. Insisteixo que les ciutats que ho han fet més bé són les que tenen més talent. Detroit, als EUA, és paradigmàtica. Van invertir durant anys en infraestructures i en les grans empreses d'automoció, però es van oblidar d'invertir en la gent, per desenvolupar el talent! I ara, amb la crisi, han patit molt.

No han sabut emprendre. El segon valor d'una ciutat recau en l'emprenedoria. Són millors les ciutats que tenen moltes empreses petites que no pas les

que tenen grans empreses, però poques. M'he fixat que a Barcelona això és així.

Però San Francisco té grans companyies -Google, IBM...-, i són les que inverteixen a adquirir start-ups i impulsen la innovació oberta. San Francisco concentra molt coneixement i gent amb talent, però realment no és una ciutat gaire atractiva per a l'emprenedoria. Els preus de l'habitatge són molt elevats! Barcelona no s'ha de preocupar per atreure grans companyies, en una economia global això ja no és tan necessari per atreure la inversió. Sobre tot si a sobre aquestes grans empreses al final paguen els impostos fora d'aquí. El que cal és reduir les barreres a la creació de noves i petites empreses.

I el clima? ¿És tan decisiu perquè una ciutat sigui atractiva? El tercer factor clau és la qualitat de vida: el clima, els serveis públics, l'oferta cultural... Tot això ajuda a fer més atractiva la ciutat. Barcelona té el clima i la platja de forma natural! Ara, no podem confondre l'atractiu de la ciutat amb el nombre de visites de turistes. El que volem són visitants que s'hi vulguin quedar a viure, i millor si són científics brillants.

Doncs sembla que ho hem fet al revés, fomentar un turisme massiu que empitjora la qualitat de vida, i reduir la inversió en educació i posar barreres a nous models de negoci com Uber. Ja vaig patir la vaga de taxistes el juny passat! Estic d'acord que posar barreres no és la manera. Als Estats Units Uber ha sigut un factor clau perquè molts aturats de llarga durada guanyessin uns diners extres i entressin d'alguna manera en el mercat laboral per acabar trobant feina després en una altra companyia. Uber és una manera de reinserir-se en el mercat laboral! A més, prohibir Uber és dolent per a la imatge d'una ciutat que es vol posicionar com a oberta al talent i a l'emprenedoria. En general, a diferència dels EUA, em sembla que a Europa diuen que s'estimen molt les ciutats però al final el que fan és augmentar-hi els impostos per mantenir la població rural, quan es podria augmentar la productivitat de l'agricultura. La gent amb talent viu a les zones urbanes. —*Andrea Rodés*

'PORCA MISERIA'

Tripadvisor és una jungla

Tothom coneix Tripadvisor. Si estàs planificant un viatge és inevitable no estar influenciat pels comentaris d'aquesta web: tota mena de negocis i atraccions relacionades amb el turisme han de viure aquesta exposició pública de les seves qualitats i defectes. Tripadvisor s'ha convertit en un veritable malson. Un comentari negatiu pot enfonsar, per exemple, un restaurant perquè, recordem, la base de tot el màrqueting d'aquesta web és que els comentaris són verídics i sincers. Res de publicitat empresarial. El problema és que la realitat no és així, i molts comentaris són de trols o de farsants. De resultes d'això, al meu país han passat dues coses relacionades amb Tripadvisor: d'una banda, ha sigut multada amb 500.000 euros i, de l'altra, s'han iniciat investigacions per identificar els autors de comentaris lesius per a la reputació d'un restaurant del qual un usuari anomenat Sandrokan2014 deia que estava ple de putes, gent amb Rolex d'or i que els plats eren pitjor que els de Findus. Com en un escenari de la trama Gürtel.

NICOLA PADOVAN
EMPRESARI
ITALIÀ

@nicolapadovan

MITSUBISHI SPACE STAR

Deixa de desitjar-ho. El Nou Mitsubishi Space Star t'ha estat concedit. Un cotxe urbà de 5 places, amb dos motors de gasolina, d'1,0 i 1,2 litres ultraeficients, tots dos amb Auto Stop & Go i un ampli equipament.

Nou Mitsubishi Space Star.
Desig concedit. **Des de 7.900€.**

MITSUBISHI CATALUNYA

BARCELONA - SANT BOI DE LLOBREGAT - CABRERA DE MAR -
GRANOLLERS - MANRESA - REUS - SANT QUIRZE DEL VALLÈS

Tel. 902 450 475 / www.mitsubishi-cat.com

CO₂: 92 - 100 g/km - Consum: 4,0 - 4,3 l/100km
Model fotografiat: Space Star 120 MPI Motion. Oferta vàlida fins al 31 de març de 2015. Preu de l'Space Star 100 MPI Challenge vàlid per a Península i Balears per a clients particulars que financin a través de Santander Consumer EFC SA per un import mínim de 6.500 € a un termini mínim de 48 mesos. Aquesta oferta inclou promoció, garantia de 5 anys o 100.000 km, IVA, pla PIVE 6 (subjecte a disponibilitat) i condicions del Pla en el moment de la compra i transport. Financiaments subjecte a estudi i aprovació de l'entitat financera. Assistència 24h a Europa. Mitsubishi recomana lubricants **elf**.

JOSEP MARIA ESPINÀS

Escriptor

“Té malícia, aquesta entrevista, eh? Millor. La bonícia és perillosíssima”

ANTONI
BASSAS

Abans de res, moltes felicitats per la Medalla d'Or de la Generalitat. Molt bé, gràcies.

Vas dir que *medalla* venia de “metal”, i que si l'or era un senyal de premi, el premi final l'identificaves amb la paraula *independència*. Sí.

Per què ho vas dir?

Perquè ho sento. Quan parlo d'una cosa, fins i tot improvisant com en aquell moment, m'he adonat que allò ja ho tinc madurat dins meu. No faig una exploració de què podria dir i què no. D'altra banda, és evident que sóc partidari de la independència; en tots els seus graus possibles, eh? La independència personal, de sentiment, la independència de tot. Si no fóssim independents, no existiríem com a persones.

Com et sents?

Em sento vell. Afortunadament, el cervell em funciona bé, em trobo bé i no tinc cap problema concret. Faig la vida de sempre, amb algunes petites dificultats físiques, però si a mi em diguessin que en tinc 88, no m'ho creuria, m'entens? Igual que no em creuria que em diguessin que sembla que en tingui 20. La veritat és que en mi hi penso molt poc.

Aquest llibre, *A ritme del temps*, és una autobiografia tan *sui generis* que el seu autor afirma tot just començar: “Em falten qualitats per a poder escriure unes memòries acceptables”. Home...

Perquè això suposaria mirar-me molt a mi mateix i començar d'aquella manera: “Jo vaig néixer aquell any, el meu pare es dedicava a això, la meua mare...” M'avorriria tant escrivint, cosa que no m'ha passat mai, que no podria fer-les. Aquesta autovisió no m'interessa gens. Ara per primera vegada se m'acudeix que és un llibre de situacions, en el qual jo hi sóc.

Abans d'entrar al contingut, parlem un moment de la forma. Aquesta autobiografia té forma de versos. Diguem ratlles curtes.

O de lletres de cançons.

També. No ho sé, però m'ha sortit sense voler. No sé per què se'm va despertar en un moment determinat aquest tipus de construcció, de prosa ritmada. Ja es veu que això no és poesia, perquè ningú ha fet una poesia sobre si era difícil o no caminar per l'Índia quan tenies un mort estirat a terra. Jo no crec que hi hagi poemes que parlin d'aquestes coses, i en aquest llibre se'n parla.

Entrem en alguna de les situacions. El dia que li van dir al teu pare: “Si d'aquí un quart d'hora no hem tornat, ja pots anar-te'n”.

Sí, van ser uns milicians en plena guerra. El pare treballava per una senyora que tenia diners, li administrava coses. Seguint la pista, van trobar el meu pare per veure si els deia on era aquesta senyora rica. Suposo que era això, tampoc en va parlar gaire. El van agafar, se'l van emportar de casa. Veig la meua imatge del més petit de tots a la falda de la mare, el pare havia desaparegut i no sabíem què passaria. Els precedents eren poc agradables, no? Quan el van deixar sol en una carretera, el pare es pensava que l'anaven a afusellar i va pensar: “M'han dit un quart, doncs fem vint minuts”, no fos cas que... En arribar ens va dir: “Ara, nens, aneu a jugar”.

En aquesta contenció, t'hi veig a tu. En això deus ser fill del pare, no?

El meu pare encara era una mica més contingut que jo. Potser perquè el meu ofici m'ha portat a obrir-me a uns camps determinats, i el meu pare va tenir una vida privada normal i tranquil·la. Però sí, en molts aspectes, físicament i de temperament, m'hi sento molt identificat, amb el pare.

Perfil La setmana passada, Josep Maria Espinàs i Masip (Barcelona, 1927) va fer 88 anys, va publicar el seu 88è llibre i, dilluns, va rebre la Medalla d'Or de la Generalitat. Viu a dues illes de l'ARA i ha vingut caminant, sol, amb jaqueta, bufanda i una gastada cartera negra creuada en bandolera. L'Espinàs diu que ell comença de nou cada dia. Al capítol d'avui, *Com és el cervell!*: “Quan he arribat li he dit a la recepcionista que venia a una entrevista. I quan m'ha preguntat amb qui havia quedat, no em sortia el teu nom. Tu creus que és possible [vam coincidir setmanalment a Catalunya Ràdio durant 14 anys]...?” Acabada l'entrevista explica a la realitzadora Marta Masdeu i a la guionista Regina Rodríguez que “encara podria cantar *Summertime*, and the living is easy...” I ho fa. I que no ha dut mai un dietari: “Bé, sí, un cop, tres pàgines, com a acte de cortesia amb el que em va regalar la llibreta”. Tornem a casa seva, tots dos, xino-xano: “El meu pare tocava el piano i jo cantava al seu costat. I quan m'equivocava, em deia: “Tornem-hi?” “Saps on era la força de la frase? En l'interrogant”.

Afirmes que t'ha agradat molt ballar. Sí. Fixa-t'hi bé, el ritme. El ritme sí que em sedueix. Hi ha dues músiques en les quals em sento molt identificat, que són el jazz i la *bossa nova*. Per la qüestió del ritme, perquè quan la *bossa nova* diu “*olha que coisa mais linda...*”, això és ritme. És com una onada, això és el que a mi em sedueix.

Deixem-nos seduir un moment, sisplau, Josep Maria. [Sona *Garota de Ipanema*.]

Quatre notes, i això és el ritme. Tan senzill com sembla, i això és el més difícil del món. Ser emfàtic, pedant i complicar les coses és més fàcil que simplificar-les... A casa hi havia un ambient molt còmode que no es basava a fer-se afalacs sinó en la convivència admesa i gaudida, però sense cap excés. Amb la mateixa naturalitat amb què el meu pare es va posar al piano perquè jo cantés unes cançons. Quan jo m'equivocava de nota i em deia “Tornem-hi?”, per a mi la força del moment és en l'interrogant, “Tornem-hi?”, que, precisament, és una manera de no forçar res.

[Li allargo una fotografia seva del 1967, on surt amb pipa i bigotet, obra de Xavier Miserachs. Les imatges

Mireu el vídeo a AraTV

Personalitat "El més difícil del món és ser senzill" **Edat** "Em sento vell, però si em diguessin que tinc 88 anys no m'ho creuria" **Estil** "Res de transcendentalismes. Escric amb una llibertat que no he perdut"

Paisatges de les cingleres
Les cingleres, com aquestes properes a Rupit, al Cabrerès-Puigsacalm, conformen perfils i horitzons amb els quals la població s'identifica. El contrast de colors i textures entre les parets de roca nua magnífica l'experiència visual. XAVIER HITJA

d'aquest moment estan disponibles a la web, tant a la versió escrita com al vídeo de l'entrevista.]

No voldràs que m'aguanti a mi mateix [riu]. Em vaig deixar el bigotet perquè havia d'exercir d'advocat. Tenia una cara de nen... Havia acabat la carrera, era jovenet i pensava que no faria res en el món dels jutjats, que no em tindrien respecte i que el mínim que podia fer era deixar-me el bigotet.

La pipa ja la duies, però.

Sí. Continuo fumant-hi. Ara escandalitzaré algú, però jam'explicaré. Continuo fumant amb pipa als 88 anys per prescripció facultativa. Ara diran que l'Espinàs s'ha tornat boig del tot... Però un bon metge em diu: "No toquis res del que fas. Ara no se t'acudeixi que has de ser vegetarià... Si has arribat a 88 anys així, no ho toquis".

Aquest és el llibre d'on hem tret la fotografia, *Conversaciones en Cataluña*, de Salvador Pàniker, que en aquell llarg final del franquisme va tenir la capacitat de fer parlar els seus interlocutors com si no fossin en una dictadura. M'emociona com comenceu: "Dime alguna cosa sobre la situación del escritor catalán", i tu contestes: "Escribir en catalán es

una suerte. El escritor catalán tiene una ventaja que no tiene ningún otro escritor en el mundo. Dispone de una causa por la que luchar, su propia lengua. Disponemos de este anacrónico privilegio, y le llamo privilegio porque en un mundo donde sólo se habla de crisis de ideales, el disponer de un ideal colectivo es un gran privilegio". "Por qué no escribes en castellano?" "No es, como dicen algunos, por espíritu de sacrificio. Para hacerme entender por los demás yo puedo utilizar cualquier idioma, pero para crear sólo puedo utilizar mi idioma".

Jo era relativament jove, encara, quan vaig fer això, no?

Tenies 40 anys.

La meitat dels que tinc ara... Això em tranquil·litza una mica, perquè sempre penses quins disbarats has fet al llarg de la vida, i que ara em treguis això i pugui dir que hi estic d'acord, fa un cert efecte. Segurament he dit moltes coses no adequades, però no he pretès mai fer comèdia o vestir-me amb un vestit que no em toca.

A *Aritme del temps* no he sabut veure-hi res dedicat a la teva dona ni a la teva filla Olga.

No, perquè tenia el risc de caure en

Literatura
"Quan era jove, hauria sigut impensable l'èxit actual internacional d'escriptors catalans"

sentimentalismes... Això és vida privada... N'he parlat algunes vegades, però em semblava que aleshores hauria volgut fer el que no he fet, que és una autobiografia. Sobre aquestes absències, que no volen dir falta d'afecte... ja vaig fer un llibre sobre la meua filla Olga, que té síndrome de Down, però em semblava que era...

Has preguntat mai, com Josep Pla al seu editor Vergés, "¿Creus que els meus llibres continuaran sent llegits?"

No. A mi m'interessa que els llibres que publiqui siguin llegits mentre jo estic viu, no tan sols perquè és una satisfacció sinó també perquè instintivament et porta a voler fer-ne un altre. És una cadena de llibres... M'he trobat parlant de moltes coses diferents sense haver-m'ho proposat.

Billy Wilder deia que Déu s'havia oblidat d'ell perquè passaven els dies i continuava vivint. Va morir als 95 anys. Una vegada va dir que li encantaria morir assassinat pel marit de la seva amant de 25 anys, sorpresos al llit tots dos.

És bonic fer frases brillants, eh? Jo sóc anti frases brillants. I si em se'n duís una noia de 25 anys, procuraria

que no veiés com em moro. Això per començar.

Si ara, el 2015, 48 anys després d'aquella pregunta, et pregunto: "Digue'm alguna cosa sobre la situació de l'escriptor català", què contestes?

Alguna cosa no podria contestar. Jo he sigut sempre un entrevistat una mica empipador... Reconec el defecte, però la generalització és una cosa que m'esgarrifa, perquè sempre és mentida. Només podria dir-te que la diferència respecte a quan jo vaig començar a publicar llibres és considerable. Jo recordo un dia que presentava un llibre, i com que arribaven de Rússia els voluntaris que havien anat a la División Azul, es va suspendre l'acte. Jo he anat a una festa literària amb un policia a la porta que anava fitxant la gent que entrava i sortia d'aquella presentació. Jo he firmat llibres d'amagat sota un tauler a la Rambla. L'escriptor català no existeix. Existeixen molts escriptors catalans. Ara la situació és bona perquè surten magnífics llibres, alguns amb difusió internacional, i això quan jo era jove era impensable. Per tant, és bonic pensar que la vida és un seguit de sorpreses.

Vull acabar demanant-te que llegixis un dels articles. No sé com en dius, dels versos; de les planes, vaja. L'última, que es diu "Crònica".

Home, em tries un tema... Abans d'aquest "Crònica", hi ha un text que és la notícia de la meua mort. Després, per compensar-ho una mica, potser, faig una mica d'ironia amb aquesta crònica. Potser hi posaré el to que correspon. "L'Espinàs, sí, un bon noi. Gairebé sempre amable, li van donar alguns premis literaris, sobretot en un temps en què hi havia poca competència. Els viatges a peu? Sí, una colla. Però només explica allò que veia, no hi projectava cap tesi interessant sobre l'espècie humana. Va escriure molts articles, sí, això sí, però de temes poc ambiciosos. És cert que li interessava allò que veia, però no formulava cap doctrina sobre la construcció de l'ésser humà. Va escriure el *Cant del Barça*, és veritat. L'home tenia traça a fer versos, la poesia és tota una altra cosa, i caldrà reconèixer, entre els seus mèrits, que fes cançons sense saber de solfa. Va saber ser modest, virtut difícil, com li corresponia, i mai va ser, segons sembla, enemic de ningú. I això, com és sabut, és el senyal de la insignificança".

Et vas divertir molt escrivint això. Sí, una sàtira de mi mateix i dels altres. De tot. Res de transcendentalisme, ja ho sabem. Això és la vida d'un escriptor que escriu amb una llibertat que no ha perdut, fins i tot amb ell mateix. Tens un punt de malícia en aquesta entrevista, eh? Sí, home, sí. Sense malícia no es pot fer res. I la bonícia és perillósíssima. —

DIRECTOR
CARLES CAPDEVILA

DIRECTOR ADJUNT
IGNASI ARAGAY

SUBDIRECTORS
DAVID MIRÓ, CATALINA SERRA,
JORDI CORTADA, SÍLVIA BARROSO

DIRECTORA D'ART
CRISTINA CÓRDOBA

EDICIÓ PAPER
ROSA RODON
EDICIÓ DIGITAL
ISAAC SALVATIERRA
POLÍTICA FERRAN CASAS
INTERNACIONAL MARC VIDAL
ECONOMIA ÀLEX FONT
SOCIETAT ALBERT SOLÉ
CULTURA LAURA SERRA
COMUNICACIÓ ÀLEX GUTIÉRREZ
ESPORTS TONI PADILLA

DELEGACIÓ A MADRID
JOAN RUSIÑOL
DELEGACIÓ A BRUSSEL·LES
LAIA FORÈS
LLENGUA ALBERT PLA
FOTOGRAFIA XAVIER BERTRAL

EDICIÓ DE PREMSA
PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS
CONSELLER DELEGAT
SALVADOR GARCIA RUIZ
DIRECTOR AUDIOVISUAL
ANTONI BASSAS
DIRECTORA FINANCERA
FOIX VALDÉ
DIRECTOR DE MARKETING
ORIO LLEVAT
DIRECTOR COMERCIAL
SERGI GERMÁN
DIRECTOR DE NEGOCI
ORIO LLEVAT
DIRECTOR SISTEMES I PRODUCCIÓ
SERGI RUIZ
DIRECTOR DE TECNOLOGIA
MARC CAMPRDON

C/ DIPUTACIÓ, 119
08015 BARCELONA.

TELÈFON: 93 202 95 95.

ATENCIÓ AL SUBSCRIPTOR: 902 281 110
subscriptions@ara.cat

TEXT LEGAL
Edicions de premsa periòdica ARA es reserva tots els drets sobre el contingut del diari ARA, els suplementos i qualsevol producte de venda conjunta, sense que es puguin reproduir ni transmetre a altres mitjans de comunicació, totalment o parcialment, sense prèvia autorització escrita.

Difusió controlada per l'OJD

EL DIARI D'AHIR

Fa d'errades: L'ARA agraeix als lectors que ens facin arribar els errors que detectin en el contingut dels articles. Un cop confirmat l'error, l'ARA publica la fe d'errades en aquesta mateixa columna. Podeu fer-nos arribar les vostres esmenes a opinio@ara.cat.

País, paisatge, futur

Enguany celebrem els 10 anys de l'Observatori del Paisatge de Catalunya, amb seu a Olot, i de la llei de protecció, gestió i ordenació del paisatge, i també els 15 anys del Conveni Europeu del Paisatge, el document que està inspirant bona part de les polítiques de paisatge europees, en especial la catalana. Els aniversaris són sempre una bona excusa per meditar sobre el camí recorregut i el que queda per fer.

El paisatge –i més en les nostres latituds– és un gran palimpsest, una acumulació centenària, mil·lenària, de capes i més capes de treball, de cultura, de civilització. Les traces romanes o medievals són encara presents tothora en el dibuix de la xarxa viària, en la distribució del poblament, en l'estructura parcel·l·lària, en les trames urbanes. La nació catalana, com tantes altres, s'ha anat configurant a través d'un dilatat procés de territorialització de la història i d'historicitat del territori. Els paisatges contemporanis són el resultat d'una llarga història i trobar-ne el punt de partida ens portaria a èpoques molt llunyanes. És ben sabut, però, que algunes de les dinàmiques territorials actuals més rellevants tenen el seu origen en els segles XVII i XVIII i, encara més, en el procés d'industrialització que va tenir lloc en el tombant del segle XIX al XX, coincidint, precisament, amb els orígens del catalanisme polític i l'inici de la reconstrucció de la identitat nacional. Doncs bé, és precisament ara, de la mà de la Renaixença, el Modernisme i el Noucentisme, quan, a Catalunya, neix un gran interès per la qüestió del paisatge. I no només des de l'art, sinó, fins i tot, des de l'urbanis-

JOAN NOGUÉ

DIRECTOR DE L'OBSERVATORI
DEL PAISATGE DE CATALUNYA

me i el planejament territorial. Fins al 1939, el debat sobre la qüestió del paisatge és molt ric a casa nostra.

Tot se'n va en orris a partir de la dictadura franquista, que perdurarà fins l'any 1975, quan hem de començar de zero. Venint d'on veníem, es posarà l'èmfasi en el que és més urgent i hauré d'esperar encara uns quants anys per entrar de veritat en el terreny de les polítiques ambientals i, més encara, en les de paisatge. En realitat, fins a l'any 2000, fins aquella ja famosa adhesió unànime del Parlament de Catalunya als principis del Conveni Europeu del Paisatge, no podem parlar amb majúscules de polítiques de paisatge a Catalunya, si exceptuem algunes reeixides iniciatives a nivell local. A partir de llavors tot s'accelerará i en pocs anys disposarem, per fi, de les tres grans potes que ens calien per normalitzar-nos una miqueta en aquest àmbit: la política (tenim instruments jurídics), l'acadèmica (tenim màsters, grups d'investigació, metodologies) i la social-cultural (tenim un munt de moviments centrats en la defensa del paisatge i un sector cultural i artístic que hi ha redirigit la mirada).

Queden, però, grans reptes pendents. La democràcia no ens va im-

munitzar davant la insensibilitat, la barroeria, el mal gust, l'analfabetisme territorial i la ignorància sobre els valors dels nostres paisatges. Fenòmens com la dispersió de l'espai construït, la urbanització disseminada, la banalització arquitectònica, les infraestructures mal encaixades i el creixement urbanístic deslligat dels assentaments urbans tradicionals han provocat en molt poc temps una intensa fragmentació territorial i ecològica i una radical transformació paisatgística que ha qüestionat en profunditat la identitat de molts indrets, on és inevitable detectar-hi un punt de sordidesa, de desori i de desconcert. No podem seguir generant territoris sense discurs i paisatges sense imaginari. Tot just ara comencem a entendre que el paisatge és un bé comú, com l'aigua que bevem, com l'aire que respirem, senzillament perquè és un fet constatat que un entorn atractiu, afable i harmoniós genera una agradable sensació de benestar que augmenta notablement la qualitat de vida de la ciutadania. La idea del paisatge com a bé comú reapareix avui amb més força que mai i aquesta reaparició no es pot deslligar ni del desig cada cop més estès d'assajar noves formes de govern dels llocs, ni de la reivindicació cada cop més punyent d'una nova cultura del territori.

El paisatge és, sense cap mena de dubte, un excel·lent indicador per valorar el nivell de cultura, de civilitat i d'urbanitat d'un territori, a qualsevol escala. I encara més: és un indicador idoni per captar l'estima d'aquella societat pel seu territori i el nivell d'identificació que hi manté. Si tenim paisatge, tenim país; i si tenim país, tenim futur.

Paisatges de les activitats extractives
D'activitats extractives n'hi ha arreu de Catalunya. La incidència en el paisatge depèn sobretot de la dimensió i el grau d'exposició visual. A la foto s'observa l'activitat d'extracció de sal a Cardona, al paisatge de la conca salina. FRANCESC MELCION

L'ombra de Stalin

El fet que, en els combats d'aquests darrers mesos a l'est d'Ucraïna, el bàndol pro-rus hagi utilitzat llançacoets Grad, que són una versió modernitzada dels famosos Katiuixa o "orgues de Stalin" de la Segona Guerra Mundial, no és l'únic ni el principal element que associa l'actual conflicte ucraïnès amb la figura del sanguinari dictador soviètic.

El 1918 la sortida de Rússia de la Primera Guerra Mundial –imprescindible per salvar el naixent poder bolxevic– es produí a canvi d'un preu territorial altíssim: Lenin i els seus renunciaven a les possessions més occidentals de l'antic imperi (països bàltics, Polònia, Ucraïna, Bessaràbia...), unes terres que els tsars havien acumulat amb zel des del segle XVIII com a penyora del pes europeu de Rússia.

Per al règim soviètic, es tractava d'una renúncia purament circumstancial, tàctica, que caldria revertir així que n'hi hagués l'ocasió. La primera es presentà ja el 1920, amb un balanç desigual: èxit en la reconquesta d'Ucraïna, fracàs en la de Polònia. Quan, uns anys després, Stalin s'erigí en senyor del Kremlin, la recuperació de les fronteres occidentals existents el 1914 era un

punt fonamental del seu programa. Doncs bé, el 1940 l'objectiu estava assolit, ni que fos a canvi d'un pacte inconfessable amb la bèstia nazi i de trepitjar de dalt a baix la legalitat internacional: Estònia, Letònia i Lituània tornaven a estar sota la fèrula russa, igual com una bona porció de Polònia i la Bessaràbia i la Bucovina romaneses, arrencades a Bucarest amb mètodes de gàngster.

Després del sisme de la Segona Guerra Mundial, Stalin exigí i obtingué que les annexions del 1939-40 –convingudes amb Hitler– fossin validades per Roosevelt i Churchill. Però la gana ve tot menjant, i el *tsar roig* aconseguí encara noves i simbòliques conquestes (per exemple, Königsberg, la ciutat de Kant), a banda d'un enorme glacis defensiu de protectorats que arribava fins als confins de Baviera.

¿Aquesta brutal expansió de l'URSS cap al centre d'Europa era legítima en termes democràtics o morals? Crec rotundament que no, però la *realpolitik* i el temor a l'apocalipsi nuclear portaren Occident a resignar-s'hi. Fins que, el 1989-91, el col·lapse intern de la Unió Soviètica va fer possible la descolonització de l'únic imperi que encara no ho havia fet. Primer van ser els protectorats centreeuropeus, de l'Alemanya de l'Est a Bulgària, i a continuació les colònies formalment incloses dins la metròpoli, des d'Estònia fins al Caucas i l'Àsia central.

JOAN B. CULLA

HISTORIADOR

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

Certament, no totes les independències sorgides de la implosió de l'URSS tenien la mateixa consistència ni el mateix suport social. Però, en la mesura que a (gairebé) totes s'abolia la dictadura de partit únic i s'instaurava la democràcia parlamentària, era lògic que, en un futur, els seus governs po-

guessin prendre opcions o subscriure aliances mal vistes per Moscou. ¿No s'havia acabat ja l'època de les esferes d'influència i les sobiranes limitades?

Potser per feblesa, la Rússia postsoviètica va semblar acceptar-ho durant uns anys, fins a l'ascens al poder de Putin l'any 2000 i el *revival* dels mètodes estalinistes. No em refereixo ara a la instauració d'una semidictadura de partit quasi únic, al monopoli informatiu o als expeditius procediments d'eliminació de crítics i opositors, que també. Putin sembla, a més, haver restaurat la filosofia de Stalin en matèria de política exterior: Rússia està assetjada per un Occident hostil i agressiu, per tant, ha d'enfortir i exhibir el seu múscul militar; i, com Stalin el 1939-40 o el 1945, ha d'emprar la força i l'amenaça, l'engany i la manipulació, per recuperar el que li pertany per història o per geopolítica. És a dir, Crimea, les províncies orientals d'Ucraïna... i potser més coses.

Així, el discurs stalino-putinista va presentar el canvi polític de fa un any a Kíev (la caiguda del Ianukóvitx titella de Moscou) no

com una revolta democràtica triomfant, sinó com un cop d'estat feixista que justificava la ingerència russa al Donbass com un gran defensiu (recordem que la guerra contra el feixisme fou el gran mite legitimador del poder absolut de Stalin). I el més extraordinari de tot és que a Occident, en la nostra premsa diària mateix, hi ha qui ha comprat aquesta falòrnia de l'exoficial del KGB.

Fa mesos que és freqüent llegir en certes cròniques de *La Vanguardia* que el canvi de règim ucraïnès va ser "apadrinat per l'Euroatlàntida" [sic], i que l'OTAN ja s'estava repartint les bases de Sebastopol... que Putin salvà a temps de l'urpa imperialista! Però, curiosament, ni l'Euroatlàntida ni l'OTAN no van tenir l'elemental precaució d'enfortir i armar l'exèrcit de Kíev davant la més que previsible reacció russa. En rigor, encara no ho han fet avui. Doncs quins conspiradors i quins imperialistes més talossos!

Per sort, un dels joves espanyols arrestats per haver combatut al costat dels rebels pro-russos ho ha explicat millor: "Lluitàvem comunistes i nazis junts". Vaja, com Ribbentrop i Molotov l'agost del 1939.

La Rússia postsoviètica va acceptar la pèrdua d'esferes d'influència fins a l'ascens de Putin el 2000 i el 'revival' estalinista

A Occident, en la nostra premsa diària mateix, hi ha qui ha comprat les falòrnies de l'exoficial del KGB Vladímir Putin

El paisatge va ser assassinat al capvespre

Potser vostè ha llegit a la pàgina 5 del diari d'avui que el professor Francesc Vallerani fa servir els termes *trauma* i *depressió* per descriure els possibles efectes que els canvis paisatgístics sobtats poden tenir sobre les persones. I potser li ha semblat exagerat. En aquest article miraré de donar-ne un exemple, i sí, faré una mica de trampa, però no gaire. El cas de què parlaré és fictici, literari, ho admito, però és evident que prové de l'experiència viscuda per un escriptor i que per tant és susceptible de correspondre's en alguna mesura amb l'experiència d'altres persones en la vida real. De fet, precisament això és el que l'escriptor en qüestió volia denunciar.

Que el paisatge és memòria històrica i que aquesta memòria s'ha de protegir ha estat sobretot un discurs de certes esquerres (no de totes) que, en la seva condició de protectores dels perdedors de la història, han volgut mantenir dempeus els testimonis, sobretot urbans, de la vida dels oprimits. I dins d'aquestes esquerres, un dels que més va fer per convertir aquesta idea en hegemònica va ser Manuel Vázquez Montalbán, que va mirar de popularitzar-la mitjançant un vehicle de la literatura precisament popular: la novel·la negra.

Parlo, esclar, de la sèrie Carvalho. Els *carvalhos* expressen, entre altres coses, la cultura del desencant, de resonàncies encara ben actuals: la Transició no va comportar una ruptura democràtica i moral, sinó un oblit anestèsic que va respectar diverses injustícies. Entre elles, les que afectaven la classe treballadora, que no només va veure perpetuada la seva explotació, sinó que a sobre va haver d'assistir a l'esborrament dels paisatges urbans que sustentaven la seva memòria. I, en aquest capítol particular, Montalbán, com és sabut, es fixava sobretot en el Barri Xino de Barcelona, i en el missatge que, des del seu punt de vista, les piconadores *pre* i *post* olímpiques han donat als habitants d'aquella part de la ciutat: també ara el progrés us passarà per sobre, perquè sanejar Barcelona significa deixar irreconeixibles els carrers i les places on us va criar.

Els estudiosos de la matèria diuen que els canvis en les matrius paisatgístiques donen canvis en les matrius literàries. I, efectivament, el tema de la importància del paisatge urbà condiona tota la sèrie Carvalho. Una de les entregues que més s'hi centren és *El delantero centro fue asesinado al atardecer*. En aquesta novel·la del 1989 el crim promès al títol sembla que no ha d'acabar arribant mai, i tot

TONI GÜELL

COORDINADOR DE LA SECCIÓ DE DEBAT

Montalbán va popularitzar la idea que el paisatge urbà és memòria històrica i identitat

conduïx a una altra violència, la que s'exerceix sobre un Raval que, víctima dels tripijocs urbanístics d'una burgesia culpable, cada cop va quedant més reduït a la condició de record evanescent de si mateix. De resultes d'això, el mateix detectiu, que va créixer al barri, se sent com un supervivent precari, insegur i inestable en un escenari del qual van desaparèixer els seus punts de referència. I en un gir de gran importància simbòlica dins tota la sèrie Carvalho, Bromuro, l'informador de confiança del detectiu, mor, o més que morir, s'apaga, es difumina igual que es difumina el seu vincle amb una ciutat que se li ha tornat opaca i de la qual ja no pot treure cap informació. I encara hi ha algun altre personatge que arriba buscant les pistes del seu passat en la ciutat, i que en no trobar-les entra en un procés imparable de de-

gradació. Però no és una crítica per la crítica, i hi ha excepcions: en un passatge d'una altra entrega de la sèrie, *Los pájaros de Bangkok* (1983), el detectiu celebra les obres que s'han fet a la plaça del Pedró, la reconstrucció de la qual li restitueix "*la geometría de su infancia*". Carvalho descobreix en la ciutat actual un passat amagat que revela fragments de memòria individual i col·lectiva, i que li permet contemplar l'urbs sota una nova llum. El detectiu és, doncs, l'"arqueòleg de la metròpoli moderna" que reclamava el filòsof Walter Benjamin: referent habitual quan es parla de la descodificació del paisatge urbà, Benjamin va alertar que tot document de la civilització és alhora un document de barbàrie, en tant que és l'expressió d'una relació de dominació. També les ciutats. També Barcelona, diria Montalbán. I també la cuina, esclar, que, com diu Carvalho, al capdavant no és més que "*enmascarar cadáveres para comérselos con la ética y la estética a salvo*". Però ja sabem que aquesta forma de cultura era l'única que el detectiu no hauria volgut cremar.

XAVIER BERTRAL

La plaça del Pedró, al Raval de Barcelona

El retorn de la geopolítica a Europa

◆ Un col·lega que ha estat recentment al Centre d'Estudis Europeus de Harvard em diu que li ha sorprès la simplicitat amb què des dels Estats Units es veu la qüestió grega. No hi ha cas. Grècia continuarà a l'euro al preu que sigui. Alemanya dirà el que vulgui però haurà d'acceptar que s'ha de salvar els grecs. L'opinió pública alemanya és molt reactiva en aquesta qüestió. Però no es pot permetre que Grècia quedi penjada i caigui en mans de Putin. És a dir, les advertències del govern grec sabien que tocaven una qüestió sensible. Putin té recursos per donar un cop de mà a Grècia si aquesta es trobés desamparada. I els Estats Units no volen ni sentir parlar de Rússia amb un peu al sud d'Europa. Ja n'hi ha prou amb la pressió que fa a l'Est, que està lluny d'haver-se acabat. Poca gràcia fa als americans que els xinesos siguin mig amos del port del Pireu. Només faltaria tenir-hi ficats els russos. De manera que, paradoxalment, gràcies als americans Syriza pot gaudir de millors perspectives de les que se li atribueixen.

◆ La geopolítica torna a condicionar la política europea. En tenim una llarga experiència. Durant la Guerra Freda, sota la xarxa nuclear que havien teixit les dues grans potències, Europa no tenia marge de maniobra. Com va dir Javier Pradera, l'Europa democràtica occidental era com un balneari. Viví millor que ningú al món, però era perfectament irresponsable: els dos grans decidien per ella. Els països europeus degudament alineats només es podien permetre la política domèstica -cadascú s'entretenia guardant la pròpia casa-. És cert, tanmateix, que es va aprofitar el temps per començar a construir la Unió Europea, impel·lits perquè durant la Segona Guerra Mundial, amb el nazisme, s'havia baixat a l'últim saló de l'infern i s'havia pres consciència que allò no es podia repetir. Tanmateix, també es pot dir, més brutalment, a la manera de Kissin-

JOSEP RAMONEDA

FILÒSOF

Poca gràcia fa als EUA que els xinesos siguin mig amos del port del Pireu. Només faltaria tenir-hi els russos

ger, que l'OTAN i el mercat comú no tenien com a objectiu defensar-se de l'URSS sinó assegurar que Alemanya estava controlada.

◆ Sigui com sigui, Europa vivia sota designis superiors. Amb la gran inundació que va ser la caiguda del Mur de Berlín es recuperava poder i autonomia. I mentre Rússia, derrotada i desconcertada, feia la seva travessia del desert, l'Europa franco-alemanya anava prenent cos. El procés paral·lel de globalització i tants anys de viure sense responsabilitats van fer que l'adaptació al nou món no resultés fàcil. De model universal, Europa ha passat, en un no-res, a terra de dubtes i desconcert, atrapada en la complexa trama política en què pugnen el poder dels governs, les pretensions dels experts de la Comissió i la legitimitat democràtica d'uns ciutadans que se senten deixats de la mà de Déu.

◆ Abans de consolidar-se i sentir-se forta, Europa ha tornat a tastar la medicina de la geopolítica. S'ha perdut en guerres exteriors que l'han fracturat i ara es troba amb la pressió de les relacions de forces internacionals a les seves portes, després que el voluntarista retorn imperial de Rússia faci emergir temors del passat. Alguns discuteixen si l'escenari s'assembla més a les vigílies de la Primera o de la Segona Guerra Mundial, encara que l'armament actual faci pensar que és impossible tornar-hi.

◆ Per tant, del cas grec ens ve una nova lliçó (i després diran que Syriza no ha servit per res): no n'hi ha prou amb interessos econòmics, les polítiques poden ser també condicionades per raons d'estratègies geopolítiques -és a dir, per interessos de poders que estan lluny d'aquí- que poden passar per sobre de les raons pràctiques locals. Els ciutadans alemanys s'hauran d'anar fent a la idea que hi ha raons de poder que poden ser més importants que les raons del deute. I això només és un començament.

CARTES I MISSATGES

La llibertat d'expressió segons Javier Tebas

Javier Tebas, president de la Lliga de Futbol Professional, s'ha manifestat a favor de suspendre la final de Copa en el més que previsible escenari d'una monumental xiulada a l'himne espanyol i al rei. Ha recollit el testimoni d'Esperanza Aguirre, que en sintonia amb les seves declaracions respecte a la xiulada a la final de Copa del 2012, ha demanat expulsar el públic si xiula l'himne.

L'exercici de la llibertat d'expressió per a Tebas és condicional al que es digui utilitzant-la. Després d'unes draconianes intervencions per "evitar la violència" amb les quals ha posat en dubte la llibertat als estadis, ja té nou objectiu: els xiulets.

Però a vegades les hemeroteques posen cadascú al seu lloc. I resulta força curiós que qui s'erigeix com a garant de la prevenció de la violència als estadis, la persona idònia per posar la línia vermella sobre on acaba la llibertat d'expressió, sigui el mateix senyor que va ser candidat per la formació feixista Fuerza Nueva del reconegut franquista Blas Piñar.

ERNEST PUJADAS RODRÍGUEZ
BARCELONA

De l'estudi al fracàs laboral

Fa uns dies llegia en una de les xarxes socials més prestigioses per trobar feina una frase que deia una cosa semblant a aquesta: "¿Com li explico a la meva filla que el model a seguir no és la choni que s'està forrant a la televisió sinó l'enginyer que està de dependent al McDonald's?"

M'ha fet pensar en la certesa que hi ha darrere el to sarcàstic, o fins i tot el punt còmic, de la frase. Ja sabem que hi ha certs programes i certes cadenes de televisió que alimenten aquesta imatge, perquè els reporta més audiència i això comporta més benefici econòmic, però que n'extreuen d'això els adolescents? Quina visió de futur se'ls planteja? Sobretot quan les retallades en educació són cada vegada més grans i el govern i el ministre d'Educació implanten reformes que no afavoreixen en absolut l'augment del nombre d'universitaris.

Ens estan abocant a un present sense futur, en el qual estudiar, si la nostra economia ho permet, no garanteix l'èxit laboral. Però no patiu, perquè sempre quedarà *Gandia Shore* o *GH VIP*, on s'aprenen tècniques d'emprenedoria senzilles i efectives: muntar un restaurant, una discoteca o escriure un llibre sense saber ni parlar. Potser tots hauríem de repensar-nos que estem fent malament.

MARTA MUÑOZ MORENILLA
BARCELONA

70 anys de pau?

Sembla que la Casa Reial de la Moneda està preparant el llançament d'una moneda commemorativa amb l'efigie de l'actual rei en una de les cares i amb la inscripció "70 años de paz" a l'altra, una expressió que segueix l'estil d'altres de similars proclamades durant el règim franquista. Si tirem enrere 70 anys, ens plantem a l'any 1945.

CAFÈ I PASTA

Marta Rojals

'Catalán por un día'

-Què, nen, us voleu vendre el bar, per comprar un pis?

-Què és aquest paper, Conxita?

-Us l'han deixat a la porta: "Vendo ático en esta zona, tres habitaciones, cocina nananá..." Dos-cents mil euros? Cordills! "...nananà, abstenerse agencias".

-"Abstenerse agencias", va dir l'agència!

-Amb aquesta lletra vols dir que deuen ser gaire de fiar?

-Ho fan així cutrot per fingir que són particulars. Particulars amb un àtic però sense impressora, és que és de ser inútils!

-Jo ja no entenc res, fill: abans la propaganda la feien amb lletra d'impremta, maca, per a fer bona impressió, i ara, té: els rengles torts, el *bolígrafo* gruixut, escrit de qualsevol manera...

-Y en castellano, para que lo entienda todo el mundo! Que si no, t'expulsen del consolat a Brussel·les com un empestat.

-Què hi passa, a Brussel·les?

-Ah, no ho sap? Doncs tingui el diari, aquí. Mentrestant li faig el cafè.

-I posa'm una pasta de full! Això, és, nen?: "Els europarlamentaris denunciaven a Brussel·les la discriminació lingüística d'un català al consolat espanyol".

-No li van voler tramitar un paper en català per a un judici d'aquí i quan protesta va i li engegen un *segurata* perquè el foti al carrer. Què li sembla? No ens volen donar servei a l'estranger amb els nostres impostos, i tampoc no volen que hi muntem delegacions amb els nostres calés. Tot molt normal! Potser sí que acabarem vagant per l'espai sideral: buscant un collons de consolat on ens tractin com a persones!

-De full, la volia, la pasta. Però és igual, aquesta també m'està bé.

-Perdoni, Conxita... És que a tots aquests els haurien de fer un Albert Rivera com a mínim una vegada a la vida, hòstia.

-Ara sí que no sé què dius... Vigila, que et cauen tots els fulls a terra!

-No, no, no, ja ho recullo jo, llegeixi aquí!

-Aquí?: "El delegat del govern espanyol a Andalusia ha dit que no vol que la seva terra sigui governada «des de Catalunya» per un polític que es diu «Albert»".

-I això ho diu per guanyar vots, eh?, no perquè el denunciïn a SOS Racisme! La xenofòbia ja no és tan xupiciutadana quan va contra tu, eh, Rivera? Què se sent, quan els col·legues fatxes et diuen "Ciudadans" per estigmatitzar-te, eh? Per dir-te: eh, tu molt anar dient que ets espanyol però la tara de ser català no te la perdonarem mai.

Què se sent, eh? Si se li va escapar un tuit en català i el van linxar! Un tuit! *Catalán por un día!* Que valent, el tio! Cada dia, et voldria veure jo, en català, demanant un cafè amb llet a la Rambla!

-Va, va, deixa, que aquesta fusta no t'ha fet res.

-Hòstia, això d'aquí dalt és una esquerda?

-Oh i tant! De cap a cap de la lleixa, que va.

-No m'hi havia fixat mai... Això és el pes de les ampolles! Nosaltres vinga anar-n'hi posant, anar-n'hi posant, sense pensar que la fusta té un límit... L'hi hauré de dir al *jefe*, que no ens trobem un dia amb un barret d'Anís del Mono.

-Ai, sort que te n'has adonat, fill!

-Més val tard que d'un cop al cap!

-Mira, això mateix li podries dir al *Riviera*: tant anar carregant i carregant, ja pots donar gràcies que sense voler has vist l'esquerda. Per tu faràs!

suderia? ¿Aquest home es creu que la gent som mesells i no tenim memòria?

AGUSTÍ VILELLA
CAMBRILS

Un motiu més per deixar enrere el petroli

Imaginem per un instant l'Esfinx de Guiza dinamitada, la màscara funerària de Tutankhamon fosa en lingots o el gran temple de Ramsès II a Abu Simbel fet bocins.

Aquest seria sens dubte el terrible destí que correria aquest imponent pa-

trimoni de la humanitat si l'Estat Islàmic s'apoderés del país del Nil.

Per sort, aquesta hipòtesi és tan sols un terrible malson, però, per desgràcia, el patrimoni cultural mesopotàmic destruït per la terrible barbàrie d'aquest grup radical, malgrat que era menys conegut, tenia -per antiguitat i per transcendència històrica- una importància comparable o fins i tot més gran que la dels conegudíssims tresors egipcis esmentats.

La destrucció del patrimoni cultural, d'un valor incalculable, se suma a la tremenda atrocitat comesa per aquest moviment radical contra determinats grups ètnics, religiosos i socials. Una atrocitat que, per la seva extrema crueltat i sadisme, ha repugnat el món sencer.

No tinc cap dubte que aquests capítols negres per a la humanitat no són fruit de cap casualitat, sinó més aviat una més de les nefastes conseqüències derivades de la insaciable cobdícia i maldat que provoca un combustible negre anomenat petroli. Desgraciadament, aquest recurs, lluny de beneficiar, destrueix el futur de la immensa majoria d'habitants dels països productors i de la resta de la humanitat.

MARTÍ GASSIOT
BARCELONA

Assessors sense formació

Sembla que no s'exigeix cap titulació per ser assessor del president del govern espanyol. No cal disposar del graduat escolar. Quin tipus d'assessorament poden donar aquestes persones sense cap formació? ¿Encara ens sorprenem que el país no funcioni?

Vista aquesta situació, s'entén que els amics dels nostres polítics són en aquests llocs només per aprofitar-se'n econòmicament. És molt trist veure persones formades que podrien aportar molt i que no tenen cap oportunitat de fer res en el moment actual.

Estic molt decebuda de manera general veient que el país s'ensorra cada dia més, i que aquells poderosos que podrien fer alguna cosa perquè sortíssim de la crisi no es preocupen de donar cap solució, només de continuar-se enriquint mentre ofeguen la classe mitjana amb impostos, sense que els importi la gent que passa necessitat. Quina mena de persones són?

MARÍA JESÚS BERMÚDEZ SERRANO
CUNIT

Metges, gràcies

Increïble. Humà. Eficient. Excel·lent. Són adjectius per definir el tracte que hem rebut de tot l'equip mèdic de l'Hospital de Sant Pau. Poden criticar tant com vulguin la sanitat pública. Poden intentar desacreditar-la, ignorar-la, maltractar-la. Privatitzar-la. Però la qualitat dels nostres metges és tan alta i admirable que s'ha de dir i s'ha d'agrair.

ROSER CABRÉ-VERDIELL
BARCELONA

Les cartes enviades pels lectors han de tenir un màxim de 1.000 caràcters. El diari es reserva el dret de resumir-les. Els seus autors hi han de fer constar nom i cognoms, adreça postal i electrònica, número de carnet d'identitat i un telèfon de contacte. Les cartes no es respondran.

TRADICIONS EN JOC

Ha arribat la fi de les postals?

Aquestes targetes tradicionals es reinventen per sobreviure a la immediatesa de les xarxes socials

IU ANDRÉS / ELMA VILA
BARCELONA

Segurament no recordem quan va ser l'últim cop que vam escriure una postal, però, en canvi, recordem amb nitidesa quina va ser l'última foto que vam penjar a Instagram i quants "m'agrada" va aconseguir. Avui els viatges es tuitegen. Comprar un segell i una postal, escriure-hi alguna cosa, recordar una adreça i buscar una bústia és un procés laboriós que no pot competir amb la immediatesa de les xarxes socials. Amb tot, la postal tradicional manté una aura especial i una personalitat pròpia que la voràgine de *selfies* i clics no pot oferir. Si bé és cert que el seu ús ha caigut dramàticament els últims anys, alguns exemples innovadors desmenteixen que sigui un producte en vies d'extinció.

L'empresa Savir, amb més de cinquanta anys d'història, fabrica més de 25 milions de postals tradicionals cada any. Són un terç de les que produïen abans de l'any 2001. El seu propietari, Carlos Rivas, atribueix el descens als atemptats de l'11-S: "Amb la caiguda de les Torres Besones va baixar el turisme i, de re-

truc, el negoci de les postals". L'aparició dels telèfons mòbils i internet, a més, va agreujar el problema. Des de fa quatre o cinc anys, però, les vendes es mantenen. L'empresa es recolza en la resta de souvenirs per equilibrar les balances i Rivas assegura que el negoci encara funciona.

Precisament quan les vendes de postals queien, les germanes Sílvia i Anna Franquesa es van tirar a la piscina i van crear Wawas Barcelona, una marca de postals enfocada a mostrar una imatge diferent de la ciutat, lluny dels estereotips turístics. Venen fotografies, per exemple, de balcons amb roba estesa, de rajoles de Barcelona o d'un vermut. Al principi temien que el negoci quedaria obsolet, però 12 anys després no només no han parat de créixer, sinó que n'hi ha d'altres que han seguit el seu exemple. "Això demostra que la postal té tirada", assegura Sílvia Franquesa. Una tirada que també han aprofitat els fotògrafs Joan Morejón i Lluís Bernat, que dissenyen postals d'autor amb fotografies de Barcelona en blanc i negre. La seva botiga, 4Photos, situada en ple barri barceloní del Born, els permet copsar en primera persona els costums i les preferències dels turistes: "Ells busquen un re-

Paisatges amb turons i nuclis encimbellats
En alguns paisatges més aviat planers, com a l'Empordanet Baix Ter, destaca la presència de petits turons, ocupats per nuclis d'estructura compacta. N'és un exemple el nucli de Belcaire d'Empordà. DAVID BORRAT

cord de la ciutat i les nostres postals els ofereixen una mirada personal i diferent", afirma Bernat. Tots dos tenen clar, que les postals continuen tenint el seu públic.

Romàntiques i nostàlgiques

Comprar una postal avui comporta una certa nostàlgia. El paper té un punt romàntic que costa de trobar a través d'una pantalla: "És el retorn del que és *vintage*, de la lletra i del *fes-t'ho tu mateix*. Ens atreu el que és antic i genera records", opina Franquesa. Això és el que va empè-

nyer també Guillermina Rosés, de 27 anys, a crear l'aplicació Paper Lover, que permet imprimir les fotografies del mòbil en format postal i amb una estètica cuidada. "Vaig crear-la per recuperar la tradició d'enviar postals. A la gent li fa mandra i ha perdut el costum de buscar el segell i enviar-les", diu Rosés. Fa un any que ho va posar en marxa i cada dia rep tres o quatre encàrrecs, el triple en època de vacances. Ara vol anar un pas més enllà perquè aquesta tradició no quedi només relegada als viatges: "M'agradaria que es po-

Sensibilitat
El paper té un punt romàntic que costa de trobar a través de la pantalla

La postal com a objecte de col·leccionista

L'Ajuntament de l'Ametlla del Vallès va impulsar fa gairebé deu anys el Museu de la Targeta Postal amb una col·lecció que, a hores d'ara, ja conté més de 7.000 postals personals. Totes són anteriors a l'any 1939 i n'hi ha de tot Catalunya.

"Són veritables documents històrics, molt antics. Ens donen informació que, sense les postals, no tindríem", assenyala Crisant Tengo, arxiver de l'Ajuntament. Es tracta d'informació sobre els paisatges, sobre l'arquitectura o sobre els costums d'una època. I quan es tracta de postals, segons l'arxiver, la dita que una imatge val més que mil paraules encaixa a la perfecció: "Les fotografies tenen més valor que els textos, que eren una mera salutació".

I és que les postals com a testimonis d'un temps passat atrapen moltes persones. "L'ús de la postal com a mitjà de comunicació està en desús però hi ha una part molt important de col·leccionistes", assegura Tengo, que explica que cada any se celebren diverses fires i trobades on la gent pot intercanviar-se postals. De fet, fins i tot hi ha una associació dedicada a la investigació, difusió i divulgació de les targetes postals, el Cercle Cartòfil de Catalunya, una entitat creada fa més de 30 anys i que, tot i que el col·leccionisme és una afició que va a la baixa, encara agrupa un centenar de membres.

guessin enviar també en altres moments, per exemple després d'un dia a la platja o una tarda amb amics", conclou.

La correspondència cau un 40%

Malgrat tots aquests exemples que reivindiquen el futur de la postal, les dades evidencien un retrocés en el seu ús. A tot l'Estat la correspondència ha caigut més d'un 40% en els últims vuit anys, si bé Correus no distingeix entre cartes i postals. Als Estats Units l'enviament de postals també s'ha reduït un 40% en els úl-

tims quatre anys. La davallada ha tingut molt a veure amb la crisi, però no s'entén sense l'eclosió de noves formes de comunicació digital. Tot i les dades negatives i la potent competència, són molts els que pensen que la postal tradicional encara no ha dit l'última paraula.

"Penso que la postal pot aguantar. Estem acostumats a fer-ho tot *online*, però hi ha coses que no es poden perdre", confia Rosés. Rivas també augura que no desapareixerà: "Al contrari, es tornarà a posar de moda". El fabricant de postals creu que enviar fotografies per internet és fred i no tan personalitzat com el seu producte: "La postal és més sentimental, però potser la joventut ja no ho és tant". De fet, les noves generacions són les que segurament estan més lluny avui d'aquest objecte, que perceben com a massa arcaic. La propietària de la botiga Wawas explica que els més joves no saben ni on han d'escriure ni com funciona l'enviament postal, però assegura que "quan els hi expliques els encanta".

Les virtuts del paper

Més enllà del valor sentimental, la postal té altres avantatges respecte a les xarxes socials. Joan Campàs, professor d'art contemporani i escriptor hipertextual, destaca que les noves tecnologies no han resolt el problema de la memòria: "Un paper de fa segles encara es pot llegir, però els suports digitals són més fràgils". El que els nous canals de comunicació guanyen en immediatesa i volum, ho perden en perdurabilitat. "Poden emmagatzemar quantitats increïbles d'informació, però encara no sabem com filtrar-la i recuperar-la", afirma el professor. Sílvia Franquesa, de Wawas, sosté el mateix argument: "Tenim tantes fotos al mòbil que mai imprimirem i que ja no sabem què fer-ne..."

A més, les noves tecnologies potencien un cert egocentrisme. Les fotos compartides a les xarxes socials se centren més en les persones que en l'entorn. I el protagonisme recau més en l'autor que en el destinatari. "Les *selfies* demostren una necessitat constant de visibilitzar-se, d'estar present", apunta Joan Campàs. Sembla difícil que la postal pugui recuperar el terreny perdut, però reivindicar-la pot ajudar a retrobar una certa pausa, moments de reflexió i gust pels detalls davant l'allau imparable de les noves tecnologies. —

TRIA UNA ESCAPADA D'HIVERN AL NORD D'ANGLATERRA!

DE BARCELONA A MANCHESTER **48€**

A partir de

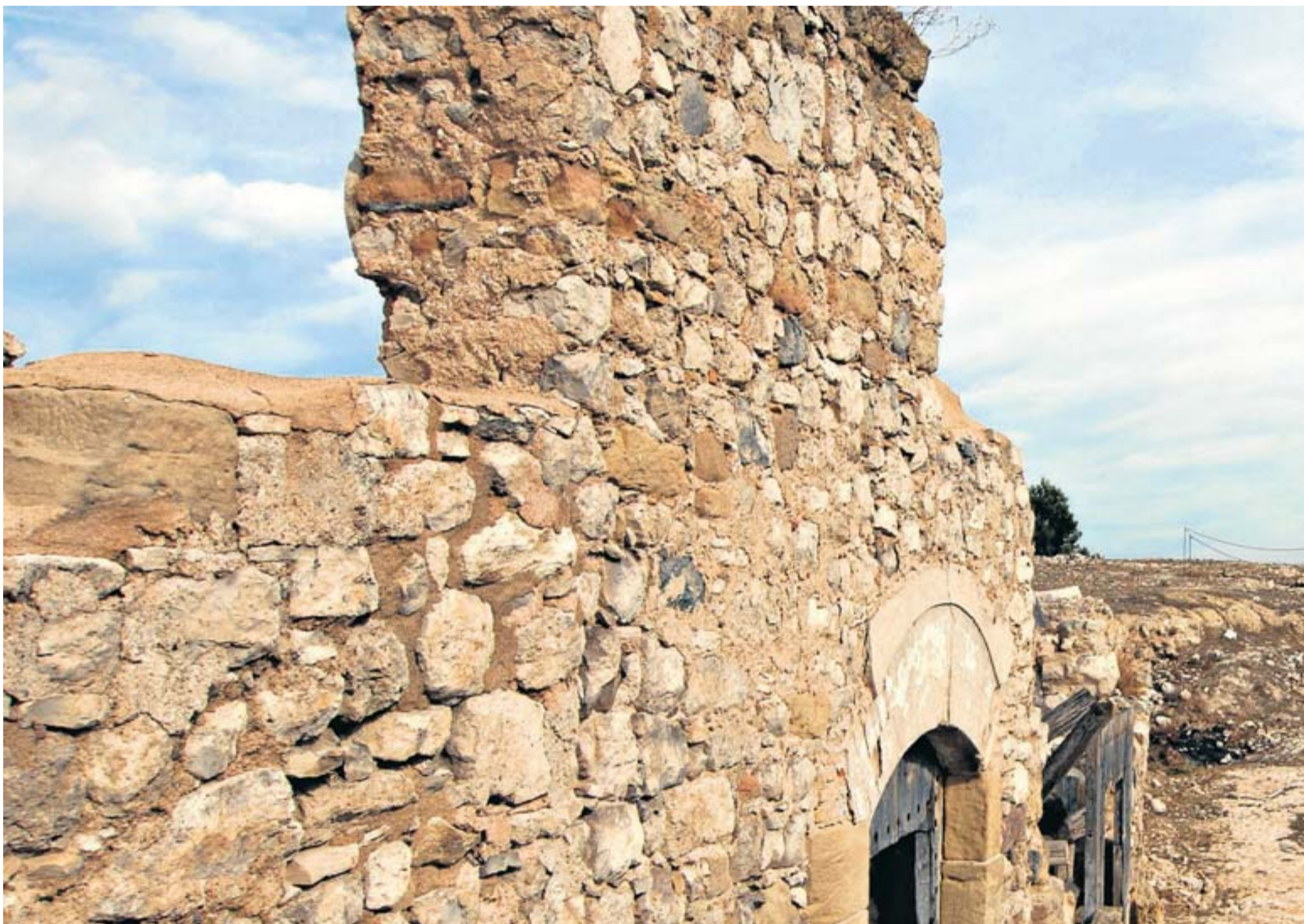
per trajecte, impostos inclosos

Jet2.com
Friendly low fares

Només vols seleccionats, subjectes a disponibilitat. Cal tenir en compte les condicions generals (per a més informació consulta la web). El preu és correcte en la data de publicació.

HISTÒRIA

Objectiu: matar Franco

El periodista Antoni Batista reconstrueix l'intent del polític català Jordi Conill d'acabar amb el dictador l'agost del 1962

SÍLVIA MARIMON
BARCELONA

El 19 d'agost del 1962 un escamot de les Joventuts Llibertàries, amb l'ajuda d'ETA, va planificar un atemptat contra Franco al Palau d'Aiete, la residència d'estiueig del dictador a Sant Sebastià. L'intent va fracassar i el dictador va seguir viu fins al 20 de novembre del 1975. La maquinària de contrainformació del franquisme va amagar aquell atemptat perquè no podia admetre que el Caudillo era vulnerable.

Va ser l'atemptat amb més probabilitats d'èxit contra el dictador.

“Va ser una operació organitzada per les Joventuts Llibertàries, en contacte amb les organitzacions basques que van ser l'embrió d'ETA. Era una acció bastant ben organitzada, es van arribar a col·locar uns quants quilos de goma a la garita d'Aiete, per on havia d'entrar Franco, accionats electrònicament des d'una muntanya pròxima, però Franco va ajornar la visita vint-i-quatre hores, i abans que es passés la càrrega electrònica, es va fer explotar. Vaig participar en la coordinació, si hagués funcionat hauria tingut una gran transcendència”, escriu Jordi Conill Vall, àlies *Comarada Bonet*. Conill va morir el 31 de

Acció
“Darrere
l'atemptat
d'Aiete hi havia
les Joventuts
Llibertàries
i ETA”

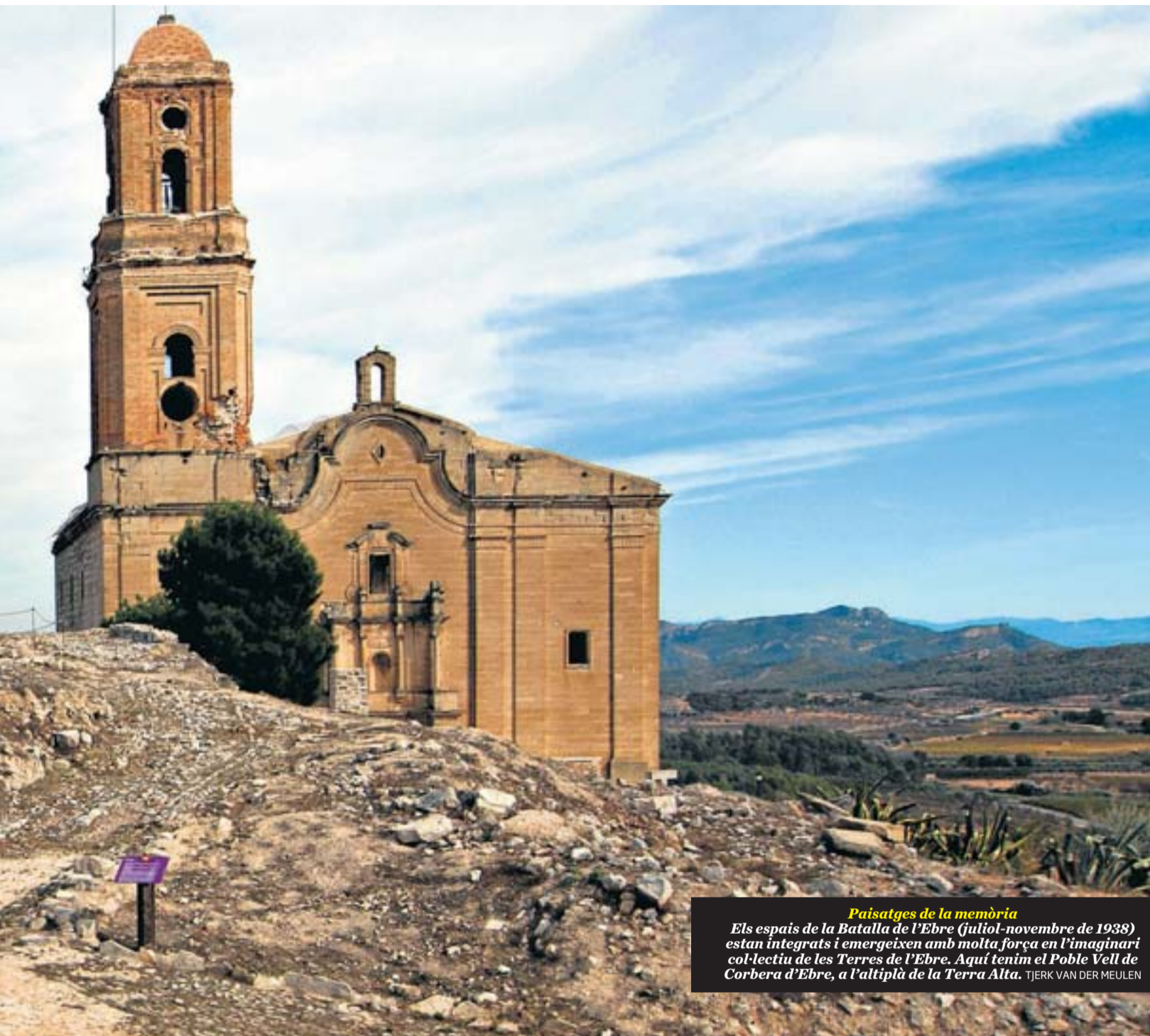
març del 1998, però les seves cartes i els seus diaris han sigut rescatats de l'oblit pel periodista Antoni Batista a *Matar a Franco. Los atentados contra el dictador* (Debate).

El periodista ha passat anys als arxius de Govern Civil i ha consultat els documents del Tribunal Militar. Ha tingut converses amb el mateix Conill i la seva família; amb Francisco Coloma, capità general de Catalunya i ministre de l'exèrcit franquista; amb Julen Madariaga, un dels fundadors d'ETA, i amb alts càrrecs eclesiàstics, per reconstruir diferents intents d'acabar amb la vida del dictador. A Conill, però, li dedica més de la meitat del llibre. Al Cama-

rada Bonet el van condemnar a trenta anys, dels quals en va complir quasi deu. Va entrar a la presó amb el carnet de la CNT i en va sortir amb el del PSUC. Va formar part de les llistes del PSUC a les eleccions municipals de Barcelona del 1979 i el 1983, i va ser vicepresident de la Diputació de Barcelona fins al 1987. El 1988 es va passar al PSC. Els últims anys de la seva vida els va dedicar a millorar la vida dels interns a les presons.

Evitar la pena de mort

“Va ser Josep Benet qui em va convèncer per escriure la història de Conill. Ni els seus propis companys de partit sabien que havia planificat un atemptat. Tampoc els qui el van jutjar. Ningú podia saber-ne res: Franco era com déu, indestructible. Per això, el capità general de la IV Regió Militar de Catalunya, Luis de Lamo, va ser qui va recórrer la sentència i va demanar la pena de mort. Ell sí que sabia que Conill havia intentat acabar amb Franco”, diu Batista. Conill es va passar tres mesos a la presó Model, pendent de la decisió final. Benet va impulsar un moviment internacional. Entre altres aliats, tenia el cardenal Giovanni Battista Montini, futur Pau VI, que va evitar-ne la mort.

Paisatges de la memòria
Els espais de la Batalla de l'Ebre (juliol-novembre de 1938) estan integrats i emergeixen amb molta força en l'imaginari col·lectiu de les Terres de l'Ebre. Aquí tenim el Poble Vell de Corbera d'Ebre, a l'altiplà de la Terra Alta. TJERK VAN DER MEULEN

Els altres magnicidis frustrats per posar fi a la dictadura

Abans del cop d'estat

Els primers que van intentar acabar amb la vida de Franco van ser els anarquistes, el 14 de juliol del 1936, abans del cop d'estat. Els escollits eren Antoni Vidal, Antoni Tejera i Martí Serarols. Per a ells, acabar amb Franco era avortar el cop d'estat. Van arribar fins a l'habitació que l'aleshores general tenia a la cantina de la Comandancia Militar de Canarias. Van disparar però sense èxit.

L'intent falangista

Un grup de falangistes, liderat pel coronel Emilio Rodríguez Tarduchy i Patricio González de Canales, van voler acabar amb Franco la nit de l'1 d'abril del 1941 (el Dia de la Victòria). L'escenari era el Teatro Español, on feien *Las mocedades del Cid*. El volien matar a trets. Al final, però, van decidir no fer-ho amb l'argument que la seva mort podria comportar una invasió nazi.

Bombardeig frustrat

El 12 de setembre del 1948, es va planificar un atemptat des de l'aire. L'objectiu de la CNT era bombardejar el iot de Franco a la Concha de Sant Sebastià, mentre se celebrava una regata. L'avioneta es va enlairar amb Primitivo Pérez, Antonio Ortiz i Laureano Cerrada des del camp de Dax. Però els van rebre un hidroavió i sis caces de l'exèrcit de l'aire. Van aconseguir fugir a França.

El Valle de los Caídos

L'11 d'agost del 1962, el ciutadà francès Paul Desnais i Antonio Martín van fer explotar una bomba al Valle de los Caídos. Els enviava Octavio Alberola, que coordinava la DI, un organisme secret creat el 1962 per la CNT, la FAI i les Joventuts Llibertàries. Els franquistes van detenir un innocent, Francisco Sánchez Ruano, que es va passar 11 anys a la presó.

Vida política
Després de sortir de la presó, Conill va ser vicepresident de la Diputació

Espionatge
"Els atemptats no van tenir èxit perquè hi havia molts infiltrats"

Més tard, Conill escriuria: "Penso que tot ha valgut la pena, des del punt de vista personal, de viure en pau amb mi mateix en les meves conviccions, i des del punt de vista familiar, quan veig les meves dues filles, que poden viure en una societat que és una merda però que en qualsevol cas es poden desenvolupar lliurement. I si els resultats polítics finals no són ara com ara tots els que un voldria, doncs tampoc està tan malament el que hi ha avui, amb l'esperança d'un futur que anirem canviant".

"Conill era un home introvertit, irònic, culte, i va col·laborar com a guionista amb Pere Portabella. També va escriure peces de teatre curt. La presó no se'l va menjar", explica Batista. Com altres atemptats, el de Conill no va funcionar per la suma de dos factors: "Les extremes mesures de seguretat de Franco i el fet que hi havia molts infiltrats entre els alts càrrecs de la CNT. Un era Jacinto Guerrero Lucas, crec que va ser ell qui va posar en alerta els franquistes sobre l'atemptat de Conill", assegura Batista. Ara el periodista batalla perquè el dictador sigui declarat culpable de crims contra la humanitat. Amb ajuda d'advocats, recorrerà al Tribunal Europeu de Drets Humans. —

Les paranoiques mesures de seguretat del Caudillo

S.M.
BARCELONA

"Als arxius del Govern Civil, on vaig poder accedir a principis del primer govern de Felipe González, hi havia detallats els operatius que s'organitzaven per garantir la seguretat de Franco. Era un paranoic", assegura Batista. Entre altres coses, quan el Caudillo visitava un lloc, prohibien l'accés de cotxes, programaven aparcaments amb els autocars que finançaven per garantir la presència espontània de públic, i posaven a la presó els que consideraven sospitosos de ser més perillosos. També s'incrementaven els controls.

Hi havia un cotxe pilot per detectar possibles explosius, cotxes blindats per a tots els alts càrrecs i doble blindatge per a Franco: primer el Mercedes de sis rodes que li va regalar Hitler, després un Rolls-Royce i un Cadillac. També hi havia la policia armada i companyies militars.

Aproximadament, cada vegada que Franco es passejava, es mobilitzaven més d'un miler d'efectius. L'exèrcit col·laborava amb un jeep de comandament i sis camions de soldats del regiment Jaén XXV, un altre jeep liderava sis camions de soldats dels *boinas verdes*, un esquadró de gala per retre honors i banda de música i equip sanitari de campanya. Però el que provocava autèntic pànic a Franco eren les celebracions multitudinàries.

Batista detalla com es va garantir la seguretat del dictador en un partit a l'estadi del Futbol Club Barcelona. Es disputava la final de la Copa del Generalísimo (actualment Copa del Rei). "Hi havia, en total, 3.541 efectius dels cossos i forces de seguretat de l'Estat, més de 5.000 sindicalistes, és a dir, falangistes. En resum, 8.514 números per a la seguretat del general Franco, un 10% de la capacitat del primer Camp Nou. Cada aficionat tenia algú que l'observava", assegura el periodista. —

ARA PENSEM

Un ésser humà pot ser il·legal? (8)

Norbert Bilbeny, Margarita Boladeras, Gemma Pinyol i Yolanda Onghena reflexionen sobre immigració i ciutadania, un tema que analitza demà Seyla Benhabib al cicle 'Prendre la paraula' del CCCB

IU ANDRÉS * BARCELONA

Darrere la fotografia impactant d'un grup de subsaharians penjats a la tanca de Melilla a escassos metres d'uns jugadors de golf impassibles –una imatge que escandalitza perquè mostra amb cruesa la desigualtat extrema– hi ha també un debat filosòfic de primer ordre: ¿es pot justificar la distància que hi ha entre els dos grups per un motiu tan contingent com el fet d'haver nascut en una banda o l'altra de la tanca? ¿Un fet tan atzarós com el lloc de naixement pot justificar que certes persones quedin desposseïdes de la condició de ciutadans i reduïdes a mers éssers humans, sense drets ni deures? ¿Un ésser humà pot ser il·legal?

“Cap humà és il·legal” és precisament el lema que inspira *Los derechos de los otros*, un dels llibres més coneguts de Seyla Benhabib, la filòsofa nord-americana d'origen turc encarregada de tancar demà el cicle *Prendre la paraula* del CCCB amb una conferència sobre el concepte de ciutadania.

Margarita Boladeras, catedràtica de filosofia moral i política, rebutja parlar de persones il·legals: “Ni tan sols des d'un punt de vista jurídic”, afirma. Reclama que s'utilitzi el terme “irregular” per referir-se a la situació administrativa d'alguns immigrants. Gemma Pinyol, analista de polítiques migratòries, comparteix el matís i considera que “l'ús de la paraula *il·legal* no és gratuït”, i que s'ha utilitzat per construir certs discursos aprofitant que “el terme genera rebuig”. A més, cal no oblidar que la condició d'irregular no té sentit en si mateixa, sinó només en un marc establert com a regular. Ho recorda Yolanda Onghena, investigado-

Paraules

Boladeras rebutja parlar de persones il·legals, fins i tot des del punt de vista jurídic

ra del Cidob, que afirma que la tendència a categoritzar entre estranger o nacional, regular o irregular, legal o il·legal “no és innocent, sinó que pretén jerarquitzar entre superiors i inferiors”.

Més enllà de les definicions i les categories, el problema per a molts immigrants és que han de viure sense la protecció jurídica que tenen la resta dels ciutadans. Sense drets i sense deures. La condició d'irregulars els condemna a la mera existència i els allunya de la vida política. Pinyol creu que sota el terme *ciudadà* s'hauria d'englobar el conjunt de persones d'un territori, sigui quina sigui la seva condició. És l'única manera, diu, d'evitar que

Paisatges de l'art
Artistes i escriptors han reflectit paisatges amb atributs estètics i simbòlics. Un dels exemples és el pintor Joan Miró i *Mont-roig del Camp* (Baix Camp). T. VAN DER MEULEN

Perfil

Seyla Benhabib

(Istanbul, 1950). Catedràtica de ciència política i filosofia a la Universitat de Yale

La biografia personal i familiar de Benhabib ja justifica en certa manera que sigui una de les veus actuals més autoritzades en l'estudi de la diferència, la identitat, la ciutadania i la immigració. Va néixer a Istanbul, però amb 20 anys es va traslladar als Estats Units, on ha desenvolupat la seva carrera acadèmica. Cinc segles abans, els seus avantpassats sefardites ja s'havien desplaçat d'Espanya a Turquia, arran de l'expulsió dels jueus decretada pels Reis Catòlics. Una història que, segons ella mateixa va reconèixer en una entrevista, li va ensenyar a “desconfiar de les ideologies col·lectives” i la va fer “conscient de la debilitat de les institucions polítiques”. Avui les seves reflexions sobre teoria política moderna i sobre el pensament social i polític europeu dels últims dos segles la converteixen en una de les filòsofes

contemporànies de més renom. L'han nomenada doctora *honoris causa* en diverses universitats i la seva obra ha rebut premis i distincions arreu del món. Les seves anàlisis sobre la diferència inclouen també estudis de gènere que són una referència en el camp de la teoria feminista. Partint d'una expressió de Hannah Arendt, “el dret de tenir drets”, Benhabib parlarà demà al CCCB sobre el concepte de ciutadania. Un tema actual i actualitzat: la catedràtica incorpora al seu discurs els últims atemptats terroristes de París, perpetrats per ciutadans francesos, per exemplificar com les tendències globals desafien la concepció tradicional d'identitat i ciutadania. Conceptes que, davant l'absència d'una consciència global, continuen encallats en l'estructura tradicional d'estats i fronteres.

Tres llibres de l'autora

'Los derechos de los otros' (Gedisa, 2005)

'Las reivindicaciones de la cultura' (Kartz, 2006)

'Dignity in adversity. Human rights in troubled times' (Polity, 2011)

els irregulars siguin invisibles i d'evidenciar que “formen part de la realitat social”. El catedràtic d'ètica Norbert Bilbeny lamenta, però, que tot i els intents de bona voluntat, “molts immigrants encara no són ciutadans des d'un punt de vista legal”. És a dir, no són considerats com a membres plens d'una societat, ni poden participar de les decisions col·lectives. Aquesta condició dificulta fins i tot la defensa dels drets més essencials, que, si bé són universals, depenen de cada sistema legal vigent.

Els drets humans, diu Bilbeny, “són només aspiracions morals”. Sovint, a més, els mateixos estats que haurien de garantir aquests drets són els responsables de vulnerar-los de forma flagrant. Boladeras posa l'exemple dels procediments de

Alegalitat
Molts immigrants no són considerats membres plens d'una societat

trasllat o confinament d'immigrants, que “acostumen a ser denigrants i, fins i tot, violents”. I denuncia que “això no es pot justificar ni moralment ni jurídicament”. La contradicció entre uns drets suposadament universals i uns marcs legals estatals s'agreuja encara més quan s'associa la ciutadania al caràcter nacional, i s'exigeix a qui vulgui esdevenir ciutadà que assimili certs trets culturals. “La pressió perquè s'acompleixi aquesta assimilació cada vegada és més gran”, afirma Boladeras. Pinyol es pregunta si els estats “estan intentant construir un cos nacional només amb persones afins”. Si fos així, assegura, seria un intent de “posar tanques a un espai molt líquid i de difícil gestió”, com és l'enorme mobilitat actual.

En una època global i de moviments transnacionals, “el territori, la pertinença i el col·lectiu no necessàriament han de coincidir”, afegix Onghena. Per evitar el desemparament que provoca l'alegalitat o per poder formar part d'una comunitat sense haver d'assumir-ne els trets culturals, es plantegen alternatives com el dret d'hospitalitat o la ciutadania dual que proposa Bilbeny: “La ciutadania del propi país i la mundial alhora”.

Una solució que, tenint en compte l'hegemonia dels estats nació, de moment sembla utòpica. Pinyol es confessa desencantada amb aquest debat teòric i proposa centrar els esforços a “demanar als estats més eficàcia i respecte als drets humans”. Onghena, però, no renuncia a aspirar al cosmopolitisme: “Potser és naïf i utòpic, però l'hauríem de recuperar com a projecte”. —

OBITUARI

Mor l'escriptor i advocat Enric Vila Casas

S.M.
BARCELONA

L'advocat i escriptor Enric Vila Casas va morir divendres a Barcelona als 91 anys. Nasqué en una família d'industrials del tèxtil, Enric Vila Casas va exercir d'advocat durant més de cinquanta anys. També era el vicepresident de la Fundació Vila Casas, que presideix el seu germà, Antoni Vila Casas, empresari, divulgador de la indústria farmacèutica i mecenes. El funeral se celebrarà avui, a dos quarts de dues del migdia, al Tanatori de les Corts.

Nasqué a Barcelona l'1 de març del 1924, Vila Casas va estudiar dret a la capital catalana i va fer la diplomatura humanística a la Sorbona. L'entrada d'Enric Vila Casas en el món de la literatura va ser tardana, quan ja tenia 60 anys. Va publicar assajos i novel·les com *Memòries d'un burgès i un proletari*, amb Paco Candel. És una obra plurilingüe, en què Candel i Vila Casas hi escriuen les seves memòries, dividides en 15 capítols dife-

rents. Cada capítol ofereix una doble perspectiva sobre el mateix període: el de la classe obrera i el de la burgesia. Candel escriu en castellà i Vila Casas ho fa en català. A *Delenda est Catalonia* (Viena Edicions), amb arguments històrics i jurídics, Vila Casas hi exposa amb rigor els motius pels quals la via autonomista ha quedat del tot esgotada i cal, de manera imprescindible, encetar un procés independentista. A *Ara és l'hora, catalans!* (Viena) també defensava la necessitat de començar un procés d'independència de l'Estat.

Vila Casas també va escriure novel·la històrica, com *Bernat el coix* (Viena), en què explica les intrigues del Compromís de Casp, i va fer una incursió en el camp biogràfic amb *Nèstor Luján: Entre el rostre i la màscara* (Angle), en què relatava el difícil camí de l'escriptor en temps de censura.

També va publicar una obra en castellà: *Memorial de agravios de un ciudadano de Cataluña*. A *D. Juan Carlos, conde de Barcelona* (Dèria Editors), en què detalla els greuges contra Catalunya, com el Decret de Nova Planta i l'escassa inversió estatal dels últims anys. —

Paisatges forestals emboscats
Els paisatges forestals, com el de l'Alt Ter, a prop de Sant Pau de Segúries, representen més del 50% de la superfície de Catalunya, un percentatge molt superior a la mitjana europea. DAVID BORRAT

Avui des del Parc Vallparadís

A les 17h

Concert de
Barcelona Big Blues Band amb Dani Nel-lo & Agustí Burriel

A les 18h

Tota la informació del Festival de Jazz de Terrassa al magazín
'1món.cat'

Una coproducció de

BARÇA

Tan petit com és, Leo Messi es va esmunyir entre els defenses de l'Eibar, va guanyar uns metres i es va tirar en planxa sobre la gespa mullada d'Ipurua per marcar de cap el 0-2. L'Eibar, un dels millors equips de la Lliga en el joc aeri, es va passar el partit perseguint un Messi menys actiu que altres jugadors, però un cop que el va deixar sol, pensant que de cap no portava perill, va acabar rebent un gol seu, el d'un jugador capaç de sorprendre en qualsevol moment. Amb dos gols, un de penal i un de cap, Messi va deixar la seva empremta en un estadi on encara no havia marcat. L'equip *armero* va treure la bandera blanca davant les armes de Messi.

L'argentí, el millor jugador del món, jugava per primer cop a Eibar, on el futbol fa olor d'altres èpoques, on els veïns s'apleguen als edificis amb vistes privilegiades sobre la gespa, on sona una botzina per recordar les fàbriques d'armes que van donar feina a tanta gent i on un poble s'aplega als bars a prop del camp per veure passar jugadors famosos que abans veien per la televisió. Si Messi és el futbol de primer nivell, l'Eibar és la prova de treballant amb passió també els petits poden esgarrapar segons de glòria. L'equip local va donar-ho tot, sense ser violent, per defensar-se dels

Les armes de Leo Messi donen tres punts al líder a Eibar

TONI PADILLA

atacs del Barça. Però l'equip de Luis Enrique va tenir clar en tot moment què calia fer: igualar els bascos en coratge. Si ho feia, el talent acabaria decidint el partit. I el talent sempre va associat a Messi.

L'argentí, tot sol, continua engrèixant les seves estadístiques aquest 2015. Un any que va començar de la pitjor manera a Sant Sebastià, a la mateixa província en què va fer dos gols a l'Eibar. L'argentí, sol, ja ha marcat més gols que Cristiano, Bale i Benzema aquest any, i lidera un equip que s'assegura arribar líder al clàssic contra el Madrid. Abans, però, caldrà passar el test del Manchester City en un partit totalment oposat al d'Ipurua, on Messi en va fer de les seves malgrat que en alguns moments es deixava eclipsar per la presència dels defenses rivals.

Caràcter
L'Eibar només podia lluitar, però el Barça no es va amagar i ho va donar tot

L'argentí va tenir menys presència que altres jugadors, com Rakitic, un Neymar lluitador però desencertat, o Rafinha, però va deixar bocabats els aficionats rivals amb els seus controls de pilota, dríbllings i canvis de joc. Al final, els seguidors de l'Eibar van acabar fent broma cantant a l'argentí que tingués pietat d'ells. I Messi els va fer cas: només va fer dos gols.

A Ipurua el Barça es va posar la granota de treball per endur-se un triomf treballat. Luis Enrique la va encertar amb els canvis en l'equip inicial, protegint alguns jugadors de traç fi com Iniesta per donar minuts a Rafinha i Sergi Roberto, que, encaparrats a demostrar que tenen lloc al Barça, van jugar amb la mateixa passió que l'Eibar. En defensa, Piqué i Bartra van imposar en tot mo-

ment la seva llei contra un Eibar que només en l'últim minut, amb un xut de Piovaccari al travessar, va somiar a fer un gol al líder. A Ipurua el talent acaba decidint, però cal posar la cama i no dosificar-se. L'equip de Gaizka Garitano, amb un sol punta i dues línies defensives ordenades, va allunyar el perill de la porteria de Jaime durant bona part del matx, i va convertir la possessió del Barça en una estadística estèril (al primer temps es va establir un nou rècord de possessió), ja que els atacs catalans acabaven amb una pilota rebutjada. El Barça, però, va madurar el partit, amagant la pilota, amb Montoya i Adriano molt defensius, sense pujar, per deixar l'Eibar sense opcions per iniciar cap contra, i fent temps fins que Messi en fes una. I la va fer: va forçar un penal per mans d'Ekiza que ell mateix, traient-se les pors de sobre, va transformar.

El Barça no va patir en defensa, però va ser un partit incòmode, de mastegar sorra i no cedir faltes i còrners per donar oportunitats a l'Eibar de rematar de cap. Però, coses de la vida, qui va marcar en un servei de cantonada va ser Messi. El gol, després d'un intent de reacció local a la segona part, va acabar decidint el partit. A Eibar calia lluitar com un modest per continuar sent el líder. Calia l'actitud dels camps de Tercera per pressionar el Madrid. I calia tenir Messi, naturalment. —

Paisatges de llacs i estanys
L'estany de Banyoles, així com altres paisatges amb làmines d'aigua, presenta un espai molt atractiu i amb funcions múltiples, com per exemple la navegació, les passejades per l'entorn o la contemplació. DAVID BORRAT

El pla perfecte de Luis Enrique

XAVIER BOSCH

Lajugadali ha sortit rodona. Luis Enrique va aconseguir, amb escreix, tots els objectius d'aquest cap de setmana trampa. El Barça arribarà líder al partit contra el Reial Madrid al Camp Nou, va endur-se els tres punts d'Eibar, va reservar Mascherano i Mathieu perquè no veiessin la targeta letal, Jordi Alba –que ja havia forçat la groga contra el Rayo Vallecano per assegurar-se jugar el clàssic– es va quedar a Barcelona i, amb el partit resolt, encara va poder substituir Rakitic i Neymar quan faltava mitja hora perquè arribessin amb aire a la setmana gran.

A més a més, va tenir una genialitat de les que a un altre entrenador se li lloarien tota la vida: es va inventar Sergi Roberto de migcentre. En absència de Sergio Busquets i amb Javier Mascherano prudentment a la nevera, i mentre tota la premsa apostava per Rakitic (i el mateix croat s'oferia en roda de premsa), Luis Enrique va sorprendre alineant el

jugador de Reus en la posició més compromesa del Barça. I per col·locació, per tall, per velocitat i per precisió en la passada, el jugador del planter va jugar com si sempre hagués actuat en aquesta posició. Tant en la creació com en la destrucció va estar excepcional.

Sergi Roberto
Luis Enrique va sorprendre alineant el de Reus en la posició més compromesa

D'acord que l'equip d'Ipurua –enèsima derrota consecutiva– no li va exigir gaire, però la tranquil·litat amb la qual es va moure un jugador que portava tota una volta de la Lliga sense ser titular mereix la millor nota.

Amb el calendari que li queda ara al Barça, des d'aquest dimecres fins a les eleccions, difícilment tornarem a veure Sergi Roberto com a titular en

aquesta posició (i potser tampoc en cap altra). Però l'aportació d'ahir demostra per què forma part del primer equip i per què una plantilla que vol ser campiona necessita tenir tothom a disposició en qualsevol moment.

La gestió intel·ligent de la plantilla és això. Ahir, per un dia, vam canviar Sergio per Sergi i no vam passar cap angúnia. I això que als laterals hi havia Montoya i Adriano, sempre amb l'esquena vulnerable, que Bartra alternava accions brillants amb alguna pífia impròpia, que Rakitic i Rafinha han tingut dies millors, que Neymar encara semblava que estigués al Brasil i que Luis Suárez va recordar el jugador dels seus primers partits, bregant molt, donant passades i una sola rematada i encara de rebot.

Per acabar-ho de fer estrany, Messi va marcar de penal –sense haver-lo de repetir– i de remat de cap en un córner. Tot estrany. Però tot sota control. Tot perfecte. I ara, partit a partit, només importa el City. —

EIBAR

0

Jaime, Bóveda, Ekiza, Navas, Lillo, Vilà (Boateng, 75'), Errasti (Capa, 58'), Lara, Borja F., Saúl Berjón i Manu (Piovaccari, 68').

ENTRENADOR
Gaizka Garitano

BARÇA

2

Bravo, Montoya, Piqué, Bartra, Adriano, Rafinha, Rakitic (Xavi, 63'), Sergi Roberto, Messi, Luis Suárez i Neymar (Pedro, 68')

ENTRENADOR
Luis Enrique Martínez

GOLS

0-1 Messi, de penal /31' • 0-2 Messi /55'

TARGETES GROQUES

Ekiza /31'

TARGETES VERMELLES

cap

ÀRBITRE

Carlos del Cerro Grande (Madrileny)

L'estratègia, de recurs a arma imprescindible

MARTÍ MOLINA

La proposta de joc de Luis Enrique té molts detractors, sobretot entre els que comparen la forma com juga actualment el Barça i com ho feia abans amb Guardiola. Però independentment de si agrada més o menys, hi ha una cosa innegable en l'equip tècnic blaugrana: el treball de l'equip en tots els aspectes possibles. I l'estratègia és un d'ells.

No és cosa nova. Ja fa mesos que l'entrenador asturià i el seu *staff* tècnic analitzen bé els rivals, i entre les opcions de fer mal s'hi afegeix el recurs de l'estratègia. Mirar com l'oponent defensa un córner o com se situa en una falta lateral. Observar-ho bé i treballar durant la setmana per trobar l'antídoto. Un recurs que, ahir, va servir per trobar el segon gol i llevar el partit a Ipurua. Piqué i Bartra van fer un bloqueig i es van endur els defenses, i Messi va quedar tot sol al punt de penal per poder rematar de cap.

L'Eibar va tancar-se, Luis Enrique va fer rotacions pensant en la setmana vinent –amb els transcendents partits contra el Manchester City i el Reial Madrid– i calia tenir alternatives per poder marxar de terres basques amb una victòria al sarró. Doncs ahir, els dos gols van arribar en accions a pilota aturada. El primer, de penal. El segon, amb aquest córner ben executat. El partit va acabar sent poc vibrant, sense gaires ocasions, però se'l va endur el que les va saber resoldre millor. Objectiu complert.

Com que tothom porta un entrenador dins, tothom ho interpreta a la seva manera. És la màxima del futbol: tants espectadors, tants entrenadors. Els més crítics recorden que sense control al mig del camp, sense cuinar les jugades, costa trencar les defenses tancades. Però la resposta de Luis Enrique és una altra. Ell diu que el rival gairebé sempre farà un plantejament defensiu, que caldrà trobar aquestes alternatives. Ell vol aconseguir el primer gol com sigui i, amb avantatge, obligar el contrari a treure l'autobús. I quan això passi, ja arribaran pilotes llargues perquè els Messi, Neymar o Suárez de torn corrin a l'espai i rematin el partit. Els detractors recorden que això no ha passat en dies com el del Màlaga, el Celta o la Reial Societat. Però Luis Enrique treu pit, recorda que no es pot guanyar sempre i que, a hores d'ara, el Barça és líder a la Lliga, finalista de Copa i amb un peu i mig als quarts de la Champions. L'asturià és gat vell i es mostra aliè a les crítiques, especialment si els resultats l'acompanyen. Com fins ara. —

en breu

■ El Vila-real busca un triomf contra l'Almeria per acostar-se al quart lloc

El Vila-real, després de l'1-3 encaixat dijous davant el Sevilla en l'anada dels vuitens de final de l'Europa League, lluita aquest migdia (12 h, GoT i C+ Liga) per la quarta plaça de la Lliga, que de moment ocupa l'Atlètic de Madrid. Els groguets juguen a Almeria contra un rival necessitat de punts per sortir del descens. D'altra banda, l'Elx també fa les maletes cap a terres andaluses per jugar al camp del Sevilla (19 h, GoT i C+ Liga). Els il·licitans busquen els tres punts per situar-se a la zona còmoda de la classificació.

■ El City s'estimba a l'estadi del Burnley i s'allunya del liderat (1-0)

El Manchester City va caure ahir sorprenentment a l'estadi del modest Burnley (1-0) i afronta de la pitjor manera possible el partit de dimecres contra el Barça en la tornada dels vuitens de final de la Lliga de Campions. Un gran gol de George Boyd va decidir el partit. El conjunt de Manuel Pellegrini s'allunya del liderat de la Premier League, i si el Chelsea de José Mourinho guanya avui el Southampton el City acabaria la jornada a vuit punts del líder.

■ El Girona vol una reacció i el Barça B no pot fallar contra el Racing

Un Girona tocat per la derrota de la setmana passada a Ponferrada intentarà reprendre el vol davant el millor Albacete de la temporada (18 h, Esport3). El conjunt de Pablo Machín espera sumar els tres punts i seguir lluitant per les posicions d'ascens. D'altra banda, el Barça B, amb Munir i Sandro, no pot fallar contra el Racing (18.15 hores, La Sexta). El filial blaugrana està obligat a aconseguir el triomf després de sumar només tres victòries en els últims vint partits.

Lliga BBVA - 29a jornada

El Sabadell salva un punt en l'últim minut

El Sabadell va aconseguir un empat *in extremis* contra el Llagostera (1-1), ja que el gol dels vallesans va arribar en l'últim minut de partit. El Llagostera es va avançar en el marcador amb un gol de Juanjo després d'una centrada mil·limètrica de Jordi López (min. 25). Però amb el gol el Sabadell va reaccionar i va posar setge, tot i que sense encert, a l'àrea dels gironins. Al final, en l'últim instant de partit, al descompte, Kiko Olivas feia l'empat després de rematar al fons de la xarxa una centrada de Cristian. Amb l'empat, el Llagostera manté la ratxa sense perdre (6 partits consecutius), però el Sabadell no pot evitar continuar en posició de descens i a la cua de la taula.

Classificació

EQUIP	PT
1 Sporting	55
2 Valladolid	54
3 Las Palmas (-1)	53
4 Betis (-1)	53
5 Girona (-1)	51
6 Saragossa	43
7 Ponferradina (-1)	42
8 Leganés	38
9 Numància	38
10 Lugo	38
11 Mallorca	37
12 Llagostera	37
13 Alcorcón	37
14 Alabès (-1)	35
15 Mirandés (-1)	35
16 Tenerife	33
17 Osasuna (-1)	31
18 Albacete (-1)	30
19 Racing (-1)	28
20 Recreativo	28
21 Barça B (-1)	27
22 Sabadell	26

Resultats

Osasuna - Alcorcón	1-1
Sabadell - Llagostera	1-1
Alabès - Mallorca	2-0
Leganés - Sporting	0-1
Saragossa - Lugo	0-0
Recreativo - Tenerife	1-1
Valladolid - Numància	4-0
Las Palmas - Betis	12.00 h
Mirandés - Ponferradina	16.00 h
Girona - Albacete	18.00 h
Barça B - Racing	18.15 h

Per a més informació
www.ara.cat/esports/futbol

BARÇA

Paisatges litorals del turisme
En diversos indrets del litoral català, com a Cunit, al Baix Penedès, les urbanitzacions i els equipaments turístics han transformat tota la façana litoral en poc temps, amb poca integració en el context paisatgístic preexistent. XAVIER BERTRAL

Atreure els laterals rivals per trobar la millor recepció

Messi i Neymar exageren les conduccions interiors a Ipurua

Anàlisi tècnica

NATALIA ARROYO
PERIODISTA I ENTRENADORA

Pot ser temptador, malgrat la superioritat clara del Barça a Ipurua, deixar-se endur per la sensació que van ser els detalls, relativament aïllats, els que van donar el triomf als homes de Luis Enrique. Si més no, pel que fa als gols: un penal per mans després d'una jugada una mica embolicada i un cop de cap en un córner. Potser el 0-2 no té la contundència que se li pressuposa al duel, però va acabar sent un resultat sempre prou ampli pel context perillós i difícil en què es va gestionar. Amb el Manchester City i el Reial Madrid a l'horitzó, l'enfrontament a Eibar havia de ser, essencialment, una victòria i el mínim desgast possible. I l'objectiu es va complir.

Un 'invent' al mig

Per començar, l'alineació ja pretenia gestionar i protegir els homes forts probables de les pròximes cites, com els apercebuts Mathieu i Mascherano, o Iniesta al mig del camp. Luis Enrique va resoldre el forat de Busquets amb un *invent*, ubicant Sergi Roberto de migcentre, per darrere de Rafinha i Rakitic, els dos interiors de construcció i equilibri. L'experiment va alliberar el croat d'haver d'assumir unes funci-

ons defensives que l'haurien limitat massa en la parcel·la ofensiva i, de passada, va assegurar batalla en un escenari on s'esperava lluita i recorregut. Amb pilota, el 20 va ajudar a donar claredat a la sortida en jugada, amb recepcions clares entre els dos puntes guipuscoans o alguna conducció llarga per avançar metres. Sergi Roberto va saber trobar el to personal a una posició que va interpretar amb disciplina, mirant de donar velocitat i verticalitat a la circulació, sense perdre mai de vista que el que havia de fer, sobretot, era no perdre la posició. Rakitic i Rafinha el van ajudar a mantenir-se sòlid en la vigilància, rebaixant-li l'ímpetu que l'hauria motivat a trepitjar l'àrea.

I és que l'Eibar esperava amb un 5-3-2 que facilitava l'inici del joc blaugrana i el portava còmodament a la zona d'atac. Fins al mig del camp, la progressió era relativament fàcil. El Barça va poder jugar amb els dos laterals ben amunt, a l'altura dels migcampistes, mirant de no perdre en cap moment l'amplitud que reclamava la seva alta possessió de pilota i el bloc baix del rival.

Contra la línia de cinc defenses, el Barça va intentar no enfonsar-se més del compte i construir-se espai a tocar de la frontal de l'àrea. Va intentar atreure els laterals rivals fins a tres quarts de camp per assegurar-se recepcions de qualitat dels seus homes exteriors. El ritme de joc era prou alt, preparava el terreny per a la màgia dels cracs. La presen-

cia de Montoya i Adriano amunt ajudava els duels de Messi i Neymar, especialment descarats en el dríbling. El brasiler va exagerar les diagonals cap a zones interiors, on no es va instal·lar si l'atac s'allargava. El Barça buscava tenir, en molts moments, fins a dues referències en màxima profunditat. Si no era Neymar qui s'afegia a Suárez, intentava ser Rakitic o Rafinha.

Un Eibar amb poca resposta

La fase ofensiva del Barça es va concentrar al camp rival, però l'Eibar va aconseguir no haver d'afrontar gaires ocasions de perill. Les possibilitats d'espantar al contraatac, però, tampoc existien per als de Garitano, a diferència del que havia passat al Camp Nou en la primera volta.

Saúl Berjón va carregar a l'esquena d'Adriano, també amenaçat per la profunditat de Bóveda, però Bartra i Piqué van anar resolent amb eficiència les principals alegries locals, escudats també per les ajudes d'un Sergi Roberto concentrat.

El 0-2 a la represa va acabar de ferir l'orgull d'un Eibar que en tot moment es va sentir molt lluny de reaccionar, fins i tot quan el Barça va rebaixar un grau la seva intensitat. Quan el partit va reclamar més gestió que ritme, Luis Enrique va fer entrar Xavi per acabar de matar-lo.

L'Eibar, en un últim intent per ficar-s'hi, va desfer l'engranatge amb cinc defenses i va passar a un 4-4-2 que, en l'últim sospir, va estar a punt de donar-li l'1-2. ■

LA LLIGA

El Madrid rep el Llevant sense marge d'error

El conjunt d' Ancelotti, imprevisible, ha passat de la glòria a l'ostracisme en només dos mesos

MARTÍ MOLINA
BARCELONA

El Reial Madrid ha passat de l'èxit al fracàs en només dos mesos. I els aficionats blancs estan preocupats perquè la ferida, lluny de tancar-se, cada cop s'està fent més profunda. Els merengues han perdut el liderat, s'han quedat sense Copa i van estar a punt de caure eliminats contra el Schalke a la Champions quan duien un 0-2 a favor de l'anada. Les crítiques a l'entrenador augmenten i el president Florentino es va veure obligat a sortir en públic per intentar apagar l'incendi, en una conferència de premsa improvisada en què va acusar els mitjans de ser els responsables d'aquest estat d'ànim negatiu. Fa unes setmanes, el Madrid s'autodenominava favorit per al clàssic de diumenge. Avui, tot són dubtes. I només una victòria convincent contra el Llevant (21 h, Canal+ 1) els dissiparia.

Precisament, el conjunt granota intentarà aprofitar aquesta situació per treure petroli del Bernabéu. Els de Lucas Alcaraz són conscients que aquesta situació d'instabilitat tant pot servir d'aliat com d'adversari, però el Llevant arriba a la cita amb

la moral pels núvols després d'haver-se escapat de la zona de descens gràcies a tres victòries consecutives com a local, l'última la setmana passada remuntant un resultat en contra davant l'Eibar. A més a més, l'equip recupera els defenses Iván López i Iván Ramis, titulars habituals amb Alcaraz.

El dubte de Casillas a la porteria

L'onze del Llevant no preveu gaires sorpreses, però sí que podria haver-n'hi al del Reial Madrid. El principal dubte és a la porteria, i més després del mal partit que va fer Iker Casillas a la Champions. El porter no va estar encertat en tres dels quatre gols visitants i les veus que el situen a la banqueta són cada cop més fortes. Fins ara, Ancelotti ha mostrat una confiança cega pel de Móstoles, però caldrà esperar fins a les alineacions oficials per saber si la manté o aposta per Keylor Navas.

Els blancs estan obligats a guanyar després de la victòria blaugrana a Eibar, que els deixa momentàniament a quatre punts del líder. A més de Casillas, també podria modificar la davantera i deixar a la banqueta o bé Karim Benzema o bé Gareth Bale, molt qüestionats en els últims partits. —

Port Aventura

TJERK VAN DER MEULEN

Resultats

Lliga BBVA - 76a jornada

València - Deportivo	2 - 0
Espanyol - Atlètic de Madrid	0 - 0
Eibar - Barça	0 - 2
Rayo - Granada	3 - 1
Celta - Athletic	1 - 2
Almeria - Vila-real	12.00 h
Màlaga - Còrdova	17.00 h
Sevilla - Elx	19.00 h
Reial Madrid - Llevant	21.00 h
Getafe - Reial Societat	(demà) 20.45 h

Classificació

EQUIP	PT
1 Barça	65
2 Reial Madrid (-1)	61
4 València	57
3 Atlètic de Madrid	56
5 Sevilla (-1)	49
6 Vila-real (-1)	48
7 Màlaga (-1)	41
8 Athletic Club	36
9 Espanyol	33
10 Celta de Vigo	32
12 Rayo Vallecano	32
11 Reial Societat (-1)	30
15 Getafe (-1)	29
13 Eibar	27
14 Elx (-1)	27
16 Deportivo	25
17 Llevant (-1)	25
18 Granada	22
19 Almeria (-1)	21
20 Còrdova (-1)	18

andreu
xarcuteria i tastets

ARA TAMBÉ
ens trobareu

RAMBLA CATALUNYA, 125
(Entre Còrsega i Rosselló)

C.C. GLÒRIES -Plaça Central-
(Costat C/Perà)

www.andreu.cat
• Des de 1930 •

ara.cat

Aconsegueix amb l'ARA 'El nouvingut de la selva'

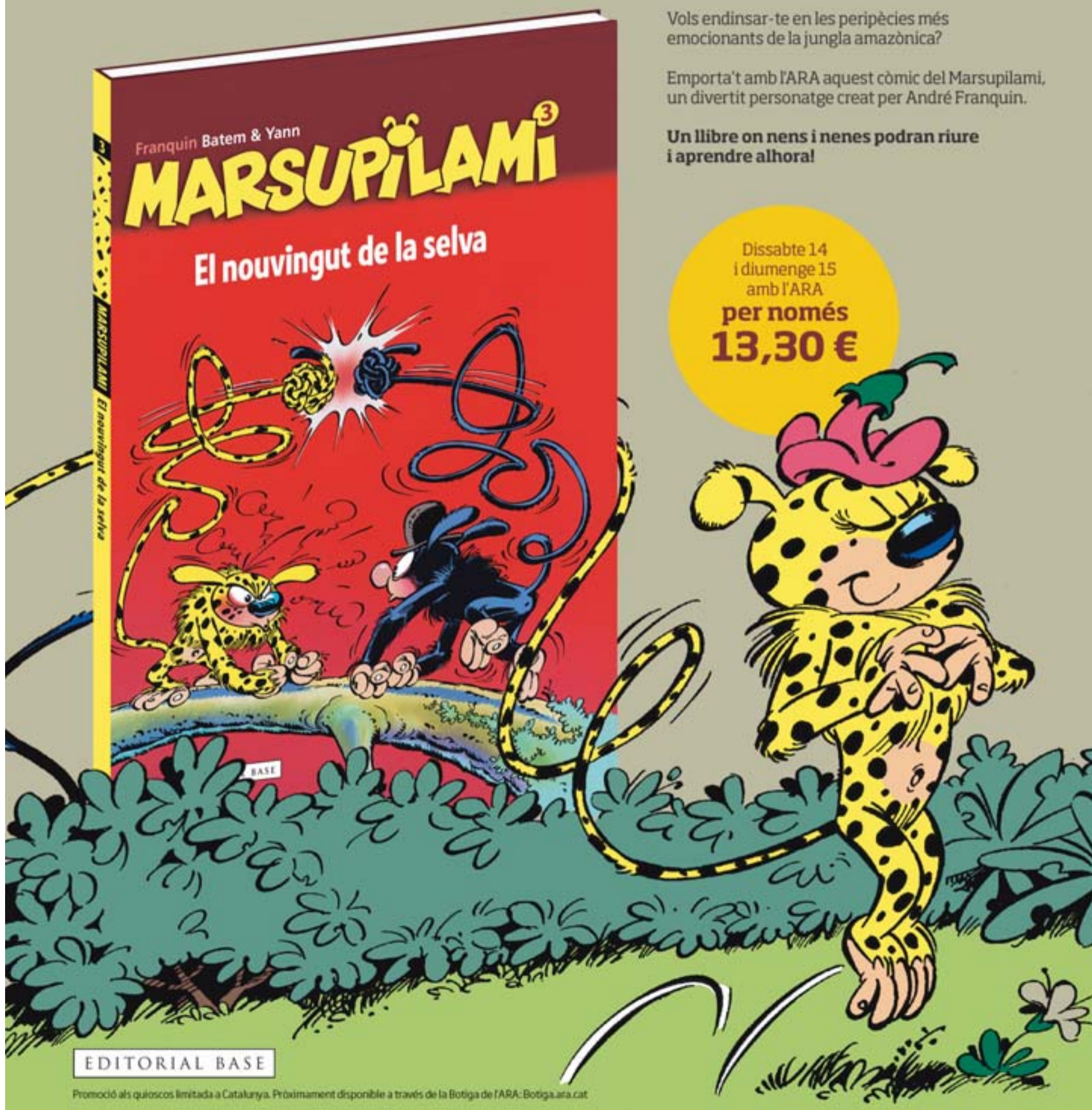
Un llibre per viure les aventures més divertides

Vols endinsar-te en les peripècies més emocionants de la jungla amazònica?

Emporta't amb l'ARA aquest còmic del Marsupilami, un divertit personatge creat per André Franquin.

Un llibre on nens i nenes podran riure i aprendre alhora!

Dissabte 14
i diumenge 15
amb l'ARA
per només
13,30 €

EDITORIAL BASE

Promoció als quioscos limitada a Catalunya. Pròximament disponible a través de la Botiga de l'ARA: Botiga.ara.cat

PRIMERA DIVISIÓ

Espanyol i Atlètic s'encallen en les faltes i empaten sense gols

Els locals no poden aprofitar l'expulsió de Miranda

Espanyol 0
Atlètic de Madrid 0

Espanyol: Casilla; Arbillá, Álvaro, H. Moreno, Duarte; Víctor Sánchez (79' Salva Sevilla), Abraham (46' Cañas), Lucas Vázquez, Javi López; Sergio García, Caicedo (63' Stuani). **Entrenador:** Sergio González
Atlètic de Madrid: Moyá; Juanfran, Miranda, Godín, Gámez; Koke, Gabi (66' Arda Turan), Tiago, Raúl García; Griezmann (82' Raúl Jiménez), Fernando Torres (45+1' Giménez). **Entrenador:** Diego Pablo Simeone

Gols: Cap.
Àrbitre: Vicandi Garrido. Comitè Basc.
Targetes grogues: Álvaro (8'), Víctor Sánchez (37'), Gabi (42'), Tiago (57'), Javi López (60'), Raúl García (78').
Targetes vermelles: Miranda (45+1').
Estadi: Power8 Stadium. 22.538 espectadors

NATALIA ARROYO
BARCELONA

Tot i que va jugar amb un home més tota la segona meitat després de l'expulsió amb vermella directa de Miranda per un cop de colze en un salt amb Abraham –que va haver de ser hospitalitzat amb un traumatisme cranioencefàlic–, l'Espanyol va quedar-se sense poder fer un sol gol a l'Atlètic de Madrid, que va resistir en inferioritat 45 minuts i fins i tot hauria pogut endur-se més pre-

mi si, en dues accions, hagués superat Kiko Casilla al tram final del xoc. Amb el 0-0, els blanc-i-blaus sumen un punt que els manté en una zona tranquil·la de la classificació, mentre que els madrilenys es queden quarts, darrere del València, després d'un partit ple de nervis, de tensió i d'aturades. Un total de 47, concretament (32 de l'Espanyol i 15 de l'Atlètic).

De fet, excepte en els primers 20 minuts de partit, quan l'Atlètic de Madrid va poder trenar alguna bona jugada per banda esquerra, gràcies a les pujades del lateral Jesús Gámez i a la mobilitat de Koke i Griezmann per tot el carril, pràcticament no hi va haver joc. Faltes, interrupcions, protestes. La intensitat dels dos equips i el desig de l'àrbitre Vicandi Garrido de mantenir a ratlla la duresa dels jugadors va anar trencant el ritme de joc.

Els matalassers van agafar-se a les accions a pilota aturada per inquietar l'Espanyol, i Fernando Torres, amb un remat de cap en una falta lateral, va posar a prova Kiko Casilla, que va haver de volar per refusar la pilota per sobre del travesser.

Abraham
El jugador de l'Espanyol rep un cop de Miranda al cap i acaba a l'hospital

Vinya a Sant Sadurn d'Anoia

Griezmann, més ràpid que la defensa blanc-i-blava en cada pilota a l'espai, va ser l'altre argument ofensiu dels madrilenys. L'Espanyol va patir per defensar-se al començament, però quan el partit es va anar interrompent va poder ordenar-se.

Però no va passar gaire cosa més. Poc perill. Tot es va girar quan Miranda, en un salt amb Abraham, va agredir amb el colze el migcampista blanc-i-blau i es va guanyar la vermella. L'Atlètic va haver de moure peces per sobreviure amb deu tot el

segon temps, que va ser dominat per un Espanyol amb possessió, però poc punch. Ni tan sols el cartutx habitual de fer entrar Stuani per Caicedo va sacsejar l'atac periquito, que va seguir sense concretar gairebé res, perdut abans d'arribar a la frontal de l'àrea. De fet, l'Atlètic va poder marcar, però Raúl García va veure com Casilla, amb una mà decisiva, li aturava el remat. Al final, una doble i estranya ocasió va tornar a fer rondar el 0-1 al marcador, però l'empat no es va trencar. —

CIC Escola de Batxillerats

- 9 itineraris diferents
- Llengües estrangeres: CIC Escola d'Idiomes
- Doble titulació Batxillerat - Baccalauréat

Vine i informa-te'n
Matrícula oberta

www.iccic.edu/batxillerats

MOTOR - FÓRMULA 1

Hamilton i Mercedes, preparats per revalidar el títol

Austràlia aixeca el teló d'una temporada en què el repte serà acostar-se a les fletxes de plata

NURIA GARCÍA
BARCELONA

“Ha sigut un inici del cap de setmana sensacional. Realment, no sembla que hagi passat tant de temps des de l'última cursa”. La frase de Lewis Hamilton, actual campió del món de Fórmula 1, després d'haver aconseguit la primera *pole* de la temporada, demostra que Mercedes torna a ser el rival a batre en el Mundial 2015, que aquest cap de setmana arrenca al circuit d'Albert Park, a Melbourne (Austràlia). L'escureria alemanya té 20 curses per demostrar que continua sense tenir rival. Després de la superioritat que va mostrar durant el Mundial del 2014 –els seus pilots van guanyar 16 curses de 19–, l'objectiu ara és mantenir-se així.

Els petits canvis en el reglament per a aquest any respecte al passat fan que Mercedes pugui aprofitar la base del cotxe campió per tornar a ser el màxim favorit. El repte, com l'any passat, serà que l'equip sigui capaç d'aconseguir que els seus dos pilots, Lewis Hamilton i Nico Rosberg, convisquin sense els estira-i-arronses de l'any passat, que van provocar que en alguna cursa un dels dos acabés a la grava. “Tinc la intenció de ser millor que l'any passat”, diu Hamilton, mentre que Rosberg, que ahir va ser segon, sap que el seu company d'equip és el seu principal rival: “M'he centrat a donar el millor de mi mateix per acon-

seguir revenjar-me del Lewis. Hem de treballar per fer tots dos la millor temporada possible i, si vull ser campió, m'he de centrar a ser el millor de tots”.

De tots els equips, els que han de plantar cara a Mercedes a curt termini han de ser Williams, Ferrari i Red Bull. Williams, que manté els dos pilots de l'any passat (Felipe Massa i Valtteri Bottas), ha fet una bona pretemporada i tot indica que ha aconseguit fer un pas endavant per acostar-se al campió. Ahir, de fet, Massa es va classificar tercer.

Igual que el Gran Premi d'Austràlia, que arrenca a les sis del matí, quatre curses més avancen l'horari d'arrencada una hora respecte a l'horari de les temporades anteriors (Malàisia, la Xina, el Japó i Rússia). Per evitar que es faci de nit en cas que durant el Gran Premi passi alguna cosa que obligui a aturar la cursa o bé a endarrerir-ne l'inici, la Federació Internacional de l'Automòbil (FIA) ha decidit avançar-ne l'inici. Així, totes les cites del 2015 començaran quatre hores abans que es faci de nit (excepte les curses nocturnes).

Absència d'Alonso

La primera cursa de la temporada té una absència important, la de Fernando Alonso. El pilot asturià es perd la cita al circuit d'Albert Park per prescripció mèdica, ja que després de l'accident que va tenir durant els tests de Montmeló li van recomanar que fes repòs. “A Malàisia ja estaré al cent per cent”, diu el

'Pole'
La superioritat de Mercedes queda demostrada amb la 'pole' de Hamilton

d'Oviedo, amb ganes de pujar al McLaren, que ha provat poc durant la pretemporada. De fet, quan Alonso estigui recuperat i pugui tornar a competir s'haurà de barallar amb els problemes de fiabilitat propis de la joventut del motor Honda del seu McLaren, que debuta aquest any. Els de Woking es van quedar ahir a la cua de la graella: Jenson Button va ser 17è i Kevin Magnussen, el recanvi d'Alonso, 18è i últim. “En rendiment no ha sigut cap sorpresa per a nosaltres. Sabiem que aquí no seríem competitius”, reconeixia Button, que afirmava que no tindran “una cursa fàcil”.

Alonso és un dels vuit pilots que o bé debuten o bé vesteixen un color diferent perquè han canviat d'equip. A la llista cal afegir-hi Daniil Kviat (de Toro Rosso a Red Bull), Sebastian Vettel (de Red Bull a Ferrari), Marcus Ericsson (de Caterham a Sauber) i els debutants Carlos Sainz jr. i Max Verstappen

(Toro Rosso), Felipe Nasr (Sauber) i Roberto Merhi (Manor). El castellonenc, però, haurà d'esperar la seva oportunitat, ja que el seu equip va decidir no sortir als entrenaments oficials i, per tant, no participarà en la primera cursa de l'any.

El “somni” de Vettel

Un dels pilots de la graella de la F1 que durant la pretemporada ha recuperat el somriure és Sebastian Vettel. Després d'un any per oblidar a Red Bull, l'alemany ha canviat d'aires i ara està fent realitat un dels seus somnis: vestir-se de vermell i pilotar el Ferrari amb què el seu ídol de petit, Michael Schumacher, va guanyar cinc títols. La seva adaptació a l'equip del Cavallino Rampante ha sigut ràpida. I fins i tot el seu company, Kimi Räikkönen, poc amant dels elogis, ha assegurat que han fet una gran feina en equip: “Fa anys que conec l'equip, però he de dir que aquest any l'atmosfera és

J

sopar amb
Jazz
a les **7 Portes**
amb **Susana Sheiman**
Open Gate Trio

L'actuació es representarà després del sopar

21 de març
20:30 h
45 €

Veu i saxo
Susana Sheiman

Piano
Xavier Algaes

Contrabaix
Artur Regada

Aperitiu
Chips de carxofes
Tartar d'alvocat amb salmó
Bunyols de bacallà
Calamars a la romana
Cava 7 Portes

Segon plat
Sípia estofada amb carxofes del Prat
Vi negre 7 Portes

Postres
Pastís tebi amb Chantilly
i gelat de vainilla
Cava 7 Portes

Primer plat
Crema de porros amb pernil
Vi blanc 7 Portes

RESTAURANT 7 PORTES

Més informació, reserves i compra de tiquets a:
RESTAURANT 7 PORTES
www.7portes.com
www.facebook.com/7portes
93 319 30 33

Col·labora

TALLER DE MÚSICS

Paisatges del vent
La tramuntana és un dels fenòmens meteorològics més singulars del país. El cap de Creus hi està del tot exposat, fet que ha condicionat els assentaments humans, algunes tècniques arquitectòniques i la distribució de la vegetació. CÈLIA ATSET

Tres maneres de seguir l'últim Mundial en obert

ALBERT CASTELLVÍ ROCA
BARCELONA

Aquest Mundial de Fórmula 1 és l'últim que es podrà seguir per televisió sense pagar. A partir de l'any que ve, Movistar TV tindrà l'exclusiva del campionat i només permetrà que es vegi en obert el Gran Premi d'Espanya –que es disputa al Circuit de Catalunya–. Aquest any la plataforma de Telefónica comparteix els drets d'emissió amb Antena 3 i TV3, i per competir amb aquestes ofertes gratuïtes planteja una cobertura exhaustiva de cada Gran Premi, amb 28 hores de directe per explicar tot el que passa als circuits. Els altres al·licients que ofereix Movistar són l'absència de talls publicitaris i l'emissió de sis senyals simultànies, que permeten a l'espectador personalitzar les transmissions. Josep Lluís Merlos continua al capdavant de l'equip, al costat de la periodista Maria Serrat, l'enginyer Joan Villadelprat i el pilot Dani Clos. A tots ells s'uneix la periodista Patricia Sánchez.

Tampoc no hi haurà grans novetats en la cobertura de TV3, que emetrà el Mundial per 19è any consecutiu amb l'objectiu de mantenir el lideratge de les últimes temporades. La pública torna a confiar en Santi Faro per comandar les transmissions, en què també participaran Francesc Latorre, Francesc Rosés i Laia Ferrer, a més de l'analista tècnic Albert Fàbrega. La cadena catalana oferirà els entrenaments lliures dels divendres i els dissabte per l'Esport3, i la sessió de qualificació i la cursa pel canal principal i el d'alta definició. Després que a finals de la temporada passada va dir que es retiraria, Antonio Lobato seguirà liderant l'equip d'Antena 3, però no ho farà des dels circuits, sinó des d'un plató de Madrid, que es convertirà en el "centre neuràlgic" de les transmissions. Lobato estarà acompanyat al plató per Pedro de la Rosa. Entre ells hi haurà Lucía Villalón, Jacobo Vega i Cristóbal Rosaleny, a més del pilot de proves de Ferrari Marc Gené.

molt bona, la gent està contenta i estem treballant junts i molt units. Hem fet un bon cotxe”.

Debutar a la F-1 amb 17 anys

Demà a Austràlia debutarà l'holandès Max Verstappen, fill de Jos Verstappen, pilot de F-1 durant els 90 i principis de la dècada dels 2000. I serà el més jove de tota la història. Amb 17 anys, 5 mesos i 14 dies, Max Verstappen pujarà al Toro Rosso per disputar la seva primera cursa de F-1 i superarà el català Jaume Alguersuari, que a Hongria l'any 2009 va debutar amb 19 anys, 4 mesos i 3 dies. “Verstappen arriba a la Fórmula 1 massa aviat”, diu Felipe Massa, però el jove holandès és ambiciós i ja ha deixat clar que arriba al circ amb la intenció de lluitar per aconseguir “tots els rècords possibles”. El seu enginyer de pista, el gironí Xevi Pujolar, ja l'ha qualificat com “el millor” que ha vist. A Melbourne, demà, es presentarà en societat.

Graella sortida - GP d'Austràlia

PILOT	TEMPS
1 Lewis Hamilton (Mercedes)	1:26.327 (Q3)
2 Nico Rosberg (Mercedes)	1:26.921 (Q3)
3 Felipe Massa (Williams)	1:27.718 (Q3)
4 Sebastian Vettel (Ferrari)	1:27.757 (Q3)
5 Kimi Räikkönen (Ferrari)	1:27.790 (Q3)
6 Valtteri Bottas (Williams)	1:28.087 (Q3)
7 Daniel Ricciardo (Red Bull)	1:28.329 (Q3)
8 Carlos Sainz (Toro Rosso)	1:28.510 (Q3)
9 Romain Grosjean (Lotus)	1:28.560 (Q3)
10 Pasto Maldonado (Lotus)	1:29.480 (Q3)
11 Felipe Nasr (Sauber)	1:28.800 (Q2)
12 Max Verstappen (Toro Rosso)	1:28.868 (Q2)
13 Daniil Kvyat (Red Bull)	1:29.070 (Q2)
14 Nico Hülkenberg (Force India)	1:29.208 (Q2)
15 Sergio Pérez (Force India)	1:29.209 (Q2)
16 Marcus Ericsson (Sauber)	1:31.376 (Q1)
17 Jenson Button (McLaren)	1:31.422 (Q1)
18 Kevin Magnussen (McLaren)	1:32.037 (Q1)

en breu

La Bruixa d'Or cau i el MoraBanc suma una nova victòria

La Bruixa d'Or Manresa va caure a mans del Gipuzkoa Basket (64-79) i no va poder sumar la segona victòria seguida a casa en el retorn de Jaume Ponsarnau al Nou Congost, en la 24a jornada de la Lliga Endesa. El MoraBanc Andorra va tenir més sort, ja que va superar el Tenerife per 73-58 i va aprofitar així la desfeta del conjunt manresà, rival en la lluita per la permanència.

El Barça debuta als vuitens de Lliga de Campions a la pista de l'Aalborg

El Barça d'handbol debuta avui als vuitens de final de la Lliga de Campions a Dinamarca, on espera aquesta tarda l'Aalborg, el seu primer obstacle en el tram decisiu del torneig europeu (16.50 hores, Esport3). El Fraikin Granollers, per la seva banda, va caure ahir a la pista de l'Holstebro (29-24) a l'EHF Cup. Ells granollerins es jugaran la classificació per als quarts la setmana vinent.

El Barça venç i jugarà la final de la Copa d'Espanya de futbol sala (1-4)

El Barça de futbol sala va eliminar ahir el Magna Navarra (1-4) i lluitarà aquesta tarda per la Copa d'Espanya. Wilde, amb dos gols, va tornar a ser el millor jugador blaugrana. Bateria i Usín van completar la golejada i Tolrà va fer la diana navarresa. El Jaén serà el rival dels de Marc Carmona en l'últim partit del torneig coper.

Gal·les reobre el Sis Nacions derrotant Irlanda (23-16)

Gal·les va derrotar Irlanda a Cardiff en la quarta jornada del Sis Nacions (23-16) i ho deixa tot obert de cara a l'últim partit, quan Gal·les viatjarà a Roma i Irlanda visitarà Escòcia. L'encert de Halfpenny en cinc cops de càstig, Biggar en un drop i Williams en un assaig van ser claus.

i més a l'ara.cat

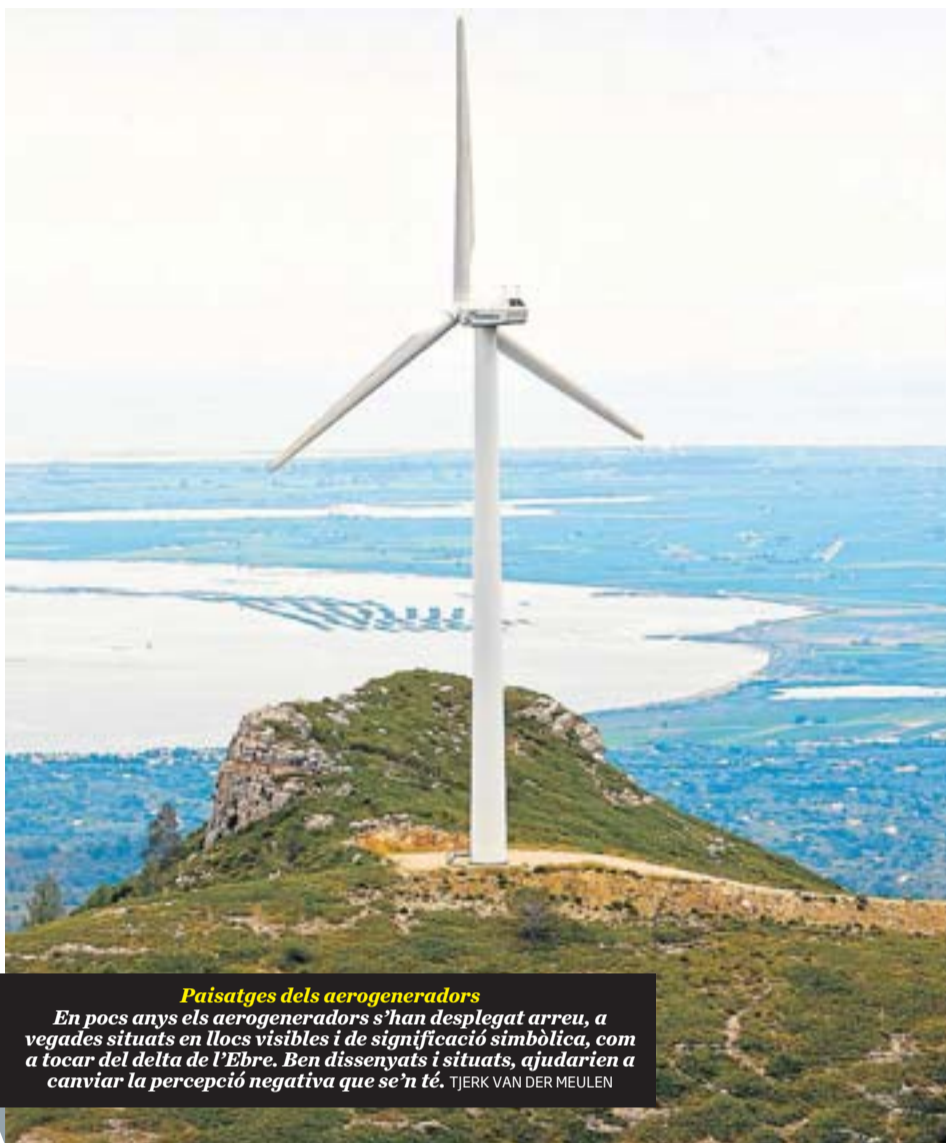
✓ **HOQUEI PATINS** El Manlleu va perdre (4-2) contra el Benfica i no podrà aixecar la Copa d'Europa femenina. Avui les portugueses juguen la final contra el Coutras.

✓ **NATACIÓ SINCRONITZADA** Ona Carbonell lidera la classificació de l'Open de París en solo lliure per davant de la seva gran rival, la ucraïnesa Anna Voloxina.

✓ **ESQUÍ DE MUNTANYA** Mireia Miró, fent parella amb Laetitia Roux, ha guanyat en la categoria femenina la Pierra Menta, prova d'esquí de muntanya per etapes.

elradar

Paisatges dels aerogeneradors

En pocs anys els aerogeneradors s'han desplegat arreu, a vegades situats en llocs visibles i de significació simbòlica, com a tocar del delta de l'Ebre. Ben dissenyats i situats, ajudarien a canviar la percepció negativa que se'n té. TJERK VAN DER MEULEN

La BBC explicarà en una 'TV movie' la creació de 'Grand theft auto'

À.G.
BARCELONA

El segon canal de la BBC prepara un telefilm que explica la creació del popular (i polèmic) videojoc *Grand theft auto*. La notícia que la corporació britànica preparava una pel·lícula a partir del joc va esvalotar les xarxes socials, fins al punt que l'endemà d'haver anunciat el projecte la BBC va haver d'emetre un segon comunicat per explicar que no es tractava d'una ficció en què es recreés l'univers del joc, sinó una dramatització de la creació d'un dels títols més venuts en la història dels videojocs. De moment no ha transcendit ni el nom dels actors ni del director.

La BBC vol matar amb aquest projecte dos pardals d'un tret. D'una banda, aspira al públic jove i que ha desplaçat la seva atenció a altres formes d'entreteniment digital. De l'al-

tra, reivindicarà aquesta creació d'uns joves britànics que es coneixien des que eren escolars, en un món, el dels videojocs, àmpliament dominat pels cervells de Silicon Valley. El cinquè lliurament del joc va aconseguir facturar 1.000 milions de dòlars en només tres dies, la qual cosa el va convertir en el producte d'entreteniment venut més ràpidament de la història.

"*Grand theft auto* explica la història de com es va concebre i crear el joc i també la polèmica que va desfermar quan diversos grups de pressió van objectar contra la violència que contenia", explica la cadena en un comunicat. El joc, en efecte, es basa a anar prosperant en una organització criminal gràcies a superar missions cada cop més complicades (i amb més rèdit sanguini). El fet que en una de les entregues es pogués maltractar prostitutes va multiplicar exponencialment les queixes contra el joc. —

lesaudiències

TV3 punxa amb el cinema però lidera el divendres

TV3 i Telecinco van acabar líders divendres, empatades a 12,9%. La pública va aconseguir ser colíder, tot i que va punxar amb el cinema: *Stone* es va quedar amb només 182.000 seguidors i va ser superat pel film de Cuatro *The Prince*, que es va enfilars fins als 301.000 espectadors. També va ser superada per Telecinco (amb *Sálvame deluxe*), Antena 3 (amb *Me resbala*) i La 1 (amb *José Mota presenta*). Això sí, TV3 va dominar un cop més amb els informatius i el *Zona zàping*. —

Programes més vistos a Catalunya abans-d'ahir

	ESPECTADORS	'SHARE'
01 Telenotícies vespre TV3 21.00	498.000	19,0%
02 Telenotícies migdia TV3 14.30	487.000	27,6%
03 La Riera TV3 15.45	437.000	21,8%
04 Zona zàping TV3 22.00	353.000	12,8%
05 ¡Boom! ANTENA 3 20.08	323.000	14,5%

elprogramarecomanat

LA SEXTA 22.30

'El objetivo'

El programa viatja a Alemanya per respondre a algunes preguntes de la mà de testimonis espanyols que han anat a aquest país per motius de feina. Alguns exemples són: què pensem dels alemanys?, què podem aprendre d'aquest país i què no hem de copiar? L'espai inclourà entrevistes amb el president del Parlament Europeu, l'economista i assessor del govern alemany i la corresponsal d'*El Mundo* a Berlín. La secció *Sé lo que hicisteis* també se centrarà en Alemanya i els malbarataments que s'hi produeixen.

TV3

- 06.00 **Fórmula 1:** Gran Premi d'Austràlia. Cursa. Comentaristas: Santi Faro, Francesc Latorre, Francesc Rosés, Laia Ferrer i Albert Fàbrega. En directe des de l'Albert Park.
- 08.20 **Marató de Barcelona.** Emissió de la 37a edició de la Marató de Barcelona, que surt de la plaça d'Espanya a les 08:30. Comentaristes: Arcadi Alibés i Xavier Bonastre.
- 11.30 **La fórmula.** Programa previ a la cursa de Fórmula 1.
- 12.15 **Fórmula 1.** Gran Premi d'Austràlia. Cursa.
- 14.30 **Telenotícies migdia.**
- 15.40 **APM? Extra (Humor).** Avui es recuperen alguns dels millors embarbussaments de la televisió. A més, es pot veure l'última excentricitat de Maradona: voler assemblar-se a Carmen de Mairena. També se sap tota la veritat sobre el cas de Sonia Monroy a la gala dels Oscars.

- 16.35 **Tarda de cine: Prova de vida.** EUA, 2000. Dir.: Taylor Hackford.

- 18.55 **Pel·lícula: Com a casa, enlloc.** EUA, 2008. Dir.: Seth Gordon. Int.: Vince Vaughn, Reese Witherspoon. El Brad i la Kate havien pensat passar el Nadal en un lloc exòtic, lluny de la família. No obstant això, es veuen obligats a cancel·lar els plans i assistir a quatre celebracions familiars que tenen lloc el mateix dia.
- 20.20 **Menú degustació.** L'equip s'enduu Joel Joan a una granja de vaques lleteres. Allà, ell i el Llucià competeixen per veure qui de tots dos muny millor.

- 21.00 **Telenotícies vespre.**
- 21.55 **30 minuts.** Precaris: La precarietat laboral,

- com l'atur, s'ha estès com una epidèmia, amb uns efectes personals i socials preocupants. El programa segueix la vida quotidiana de diferents persones amb uns perfils que es repeteixen en milers de ciutadans a Catalunya: persones que diàriament han d'accedir a portals o oficines d'ocupació a la recerca de feina.
- 22.35 **Collita pròpia** (Sèrie documental). Fruits secs: La fruita seca forma part de la tradició culinària de Catalunya, especialment pel que fa a la part més dolça. Però també arrossega una merescuda fama de menjar molt calòric. Lídia Heredia cull castanyes a Viladrau i avellanes de la DO Reus i coneix els problemes dels productors de pinyons amb els recollidors furtius.
- 23.40 **Retrats** (Entrevistes). Jordi Saló Darder: De la necessitat, virtut: Jaume Barberà conversa amb l'osteòpata i emprenedor Jordi Saló Darder sobre l'afany de lluita.
- 00.40 **Parlament.**
- 01.00 **Ventdelplà.** Emissió de dos episodis.
- 02.30 **Ritmes a l'aula.**
- 03.00 **Cava de blues.**

SUPER3/33

- 06.00 **Mic.**
- 07.00 **Les Tres Bessones.**
- 07.46 **Monstres supersans.**
- 08.10 **Lazy Town.**
- 09.00 **Mic.**
- 09.30 **Doraemon.**
- 10.45 **Kukurota.** Els manetes.
- 11.10 **La família del Super3.**
- 11.41 **Els pingüins de Madagascar.**
- 12.04 **Tags.**
- 12.33 **La casa d'Anubis.**
- 13.20 **Sailormoon.**
- 14.08 **Mofeta Kung Fu.**
- 15.00 **Bugs Bunny i els seus amics.**
- 15.45 **Pel·lícula: Kiki, l'aprenent de bruixa.** Japó, 1989. Dir.: Hayao Miyazaki. La Nicky és una jove bruixa de 13 anys, en període d'entrenament, que es

- diverteix volant en la seva escombra al costat d'un savi gat negre.
- 17.26 **Invizimals.**
- 17.54 **El meu robot i jo.**
- 18.45 **En Jamie té tentacles.**
- 19.37 **Què hi ha, Scooby-Doo?**
- 20.25 **Tom & Jerry.**
- 21.05 **Bola de drac Z.**
- 21.30 **Els últims artesans.** Inclou Joan Pierre: Piper i Mercè Masnou: Miniaturista.
- 21.40 **Sota terra.** Abric Romaní: l'hostal dels Neanderthals: El repte de l'equip és buscar rastres neandertals a l'abric Romaní de Capellades.
- 22.40 **Odissees.** El celler de Pinell de Brai: Pinell

- de Brai té dos edificis singulars: l'església i la catedral del vi, un celler modernista realitzat per l'arquitecte Cèsar Martinell.
- 23.10 **El tresor del 7è camió.** Sense divises no hi havia armes. Sense or no hi havia divises: Es presenta la foneria on la Generalitat convertia les joies i objectes de valor de les requises en lingots d'or i de plata.
- 23.55 **Via llibre.** El programa entrevista el cineasta i escriptor David Trueba.
- 00.25 **Programa sindical UGT.**
- 00.40 **Els britànics.**
- 02.05 **Com funcionen les coses.**

lespel·lículesrecomanades

★★★★ Excel·lent ★★★★★ Molt bona ★★★ Bona ★★ Regular ★ Dolenta

TVE 16.00

'The score'

☆☆☆

Director: Frank Oz
Actors: Robert de Niro, Edward Norton, Marlon Brando, Angela Basset

EUA, 2001. Un lladre professional prepara un robatori tan complicat que es veu obligat a demanar ajuda, encara que vulneri la seva regla d'or: actuar sempre sol. Els seus plans després d'aquest cop són deixar el món del crim però no serà possible.

TV3 16.35

'Prova de vida'

☆☆

Director: Taylor Hackford
Actors: Russell Crowe, Meg Ryan, David Caruso, Pamela Reed, David Morse

EUA, 2000. L'Alice i el seu marit viuen a Amèrica Llatina perquè ell hi treballa. Un dia el segresten, però com que l'empresa entra en crisi l'Alice no rep cap suport per part seva. Mentre ella busca els diners per al rescat, un negociador professional l'ajuda amb l'alliberament.

8TV 21.40

'Sentit i sensibilitat'

★★★★

Director: Ang Lee
Actors: Emma Thompson, Kate Winslet, Hugh Grant, Alan Rickman, Greg Wise

EUA, 1995. Dues germanes completament diferents: una de pura raó i sentit comú, i l'altra tota passió i sensibilitat. Quan mor el seu pare han de marxar de casa seva i es traslladen al camp, on viuran experiències noves.

INFORMACIÓ SERVIDA PER ONEDATA

ESPORT3

- 06.00 Tot l'esport.
- 06.25 Temps de neu.
- 06.50 Champions Magazin.
- 07.15 Hat trick Barça.
- 08.25 Gol a gol.
- 09.20 Barcelona World Race.
- 09.35 Fórmula E. Miami.
- 10.40 Copa de la Reina. Final. En directe des de l'Atletic Terrassa Hockey Club.
- 12.20 Liga ACB. FC Barcelona-Montakit Fuenlabrada. Comentaristes: Jordi Robirosa, Victor Lavagnini i Nacho Solozábal. En directe des del Palau Blaugrana.
- 14.45 Copa del Rei. Final. En directe des de l'Atletic Terrassa Hockey Club.
- 16.15 Gola a gol.
- 16.45 EHF Champions League. Aalborg Handbold-FC Barcelona. Comentaristes: Joan Ramon Vallvé i Jaume Fort. En directe des del Gigantium Arena.
- 18.00 Liga Segona Divisió. Girona-Albacete. Comentaristes: Jordi Sunyer i Jordi Gonzalvo. En directe de de l'Estadi de Montilivi.
- 19.55 Copa d'Espanya. Final. En directe des del Quijote Arena, Ciudad Real. Inclou BWR Resum i Gol a gol.
- 21.45 Hat trick Espanyol.
- 22.20 Hat trick Total.
- 23.15 Hat trick Barça.
- 00.30 Tot l'esport.
- 00.55 Hat trick Barça.

TVE-1

- 06.00 Noticias 24 horas.
- 10.45 Cine para todos: ¡Piratas! Regne Unit-EUA, 2012. Dir.: Peter Lord, Jeff Newitt.
- 12.15 Lo que hay que ver.
- 12.45 Flash moda. Avui s'entrevista els actors Ana Milán i Fernando Guillén Cuervo.
- 13.15 José Mota presenta...
- 14.00 L'informatiu. Inclou El temps.
- 14.30 Corazón.
- 15.00 Telediario 1. Inclou El tiempo.
- 16.00 Sesión de tarde: The Score. EUA, 2001. Dir.: Frank Oz. Int.: Robert De Niro.
- 18.00 Sesión de tarde: El monje. EUA, 2003. Dir.: Paul Hunter. Int.: Chow Yun-Fat.
- 19.30 Sesión de tarde: El triángulo. EUA, 2001. Dir.: Lewis Teague. Int.: Luke Perry.
- 21.00 Telediario 2. Inclou El tiempo.
- 22.05 La película de la semana: La huida. EUA, 2012. Dir.: Stefan Ruzowitzky. Int.: Eric Bana, Olivia Wilde. Els germans Addison i Liza s'han fugat després d'un cop fallit en un casino.
- 23.35 Especial cine: District 9. EUA, 2009. Dir.: Neill Blomkamp. Int.: Sharlto Copley, Jason Cope.
- 01.15 Pel·lícula: Atraco de adolescentes.

ANTENA3

- 06.00 Fórmula 1. Gran Premi d'Austràlia. Cursa. En directe des de l'Albert Park.
- 07.45 Centímetros cúbicos.
- 08.15 Los más...
- 11.15 Fórmula 1. Gran Premi d'Austràlia. Prèvia i cursa.
- 15.00 Antena 3 Noticias 1.
- 15.45 Deportes.
- 15.55 El tiempo.
- 16.00 Multicine: Escondidas. EUA, 2013. Dir.: Peter Sullivan. Int.: Emmanuelle Vauguier. Una dona i la seva filla fugen de casa enmig de la nit.
- 17.45 Multicine: La elección de una madre. Canadà, 2012. Dir.: Douglas Barr. Int.: Genie Francis, Ted Ginley.
- 19.30 Multicine: El valle del deseo. Alemanya, 2007. Dir.: Michael Karen. Int.: Erol Sander.
- 21.00 Antena 3 Noticias 2.
- 21.40 Deportes.
- 21.55 El tiempo.
- 22.10 El pel·lículón: Salvajes. EUA, 2012. Dir.: Oliver Stone. Int.: Taylor Kitsch. Els amics de Laguna Beach, que comparteixen xicota, es dediquen al tràfic de drogues.
- 00.30 Pel·lícula: Tango y Cash. EUA, 1989. Dir.: Andrei Konchalovsky. Int.: Sylvester Stallone.
- 02.30 Comprando en casa. * (Pot variar per la Fórmula 1).

CUATRO

- 06.30 Malas pulgas.
- 07.20 El zapping de surferos.
- 08.50 Veterinario al rescate. Emissió de tres episodis.
- 10.00 El encantador de perros. Emissió de dos episodis.
- 11.55 Callejeros viajeros. Emissió de dos episodis: Nicaragua i Santiago de Cali.
- 14.00 Noticias Cuatro.
- 14.50 El tiempo.
- 14.55 Deportes Cuatro.
- 15.45 Home cinema: Looper. EUA-Xina, 2012. Dir.: Rian Johnson. Int.: Joseph Gordon-Levitt. L'any 2072, els assassins estan totalment prohibits.
- 18.10 Home cinema: Infierno nuclear. Canadà, 2011. Dir.: Paul Ziller. Int.: Kirk Acevedo. Quan el Sol esdevé una magnetoestrella, el planeta Mercuri és llançat fora de l'òrbita.
- 20.00 Noticias Cuatro.
- 20.55 El tiempo.
- 21.15 Deportes Cuatro.
- 21.30 Los Gipsy Kings. Després d'haver visitat Nova York de dia, Los Chunguitos viuen l'experiència de recórrer la nit novaiorquesa en limusina.
- 23.00 Palabra de gitano.
- 00.00 Cuarto milenio. Emissió de dos episodis.
- 04.30 Shopping.

TELES

- 06.30 I love TV.
- 07.30 Los Kennedy.
- 09.00 Cazamariposas. Emissió de dos episodis.
- 11.00 Levántate.
- 15.00 Informativos Telecinco.
- 15.35 Deportes.
- 15.45 El tiempo.
- 16.00 Pel·lícula: Dime con cuántos. EUA, 2011. Dir.: Mark Mylod. Int.: Anna Faris. Ally Darling decideix reprendre la recerca del millor ex de la seva vida.
- 18.00 Pel·lícula: Código mortal. EUA, 2006. Dir.: Rex Piano. Int.: Alexandra Paul. La Samantha, una programadora informàtica, és segrestada amb la filla.
- 19.30 ¡Qué tiempo tan feliz! El programa rep Ricky Martín, que presenta A quien quiera escuchar, el seu últim treball discogràfic.
- 21.05 Informativos Telecinco.
- 21.35 Deportes.
- 21.45 El tiempo.
- 22.00 Gran Hermano VIP 2015: el debate. La Charí, darrera expulsada, se sotmet al tercer grau de les grades.
- 01.45 Gran Hermano VIP 2015: la casa en directo.
- 02.30 Premier Casino: la Ruleta VIP.

LA SEXTA

- 06.45 Historias con denominación de origen.
- 07.00 Bestial.
- 07.50 Piso compartido.
- 08.50 La escalera del sótano.
- 09.00 Hoteles con encanto.
- 10.00 Frontón.
- 11.45 Zapeando.
- 12.45 Top Trending Tele.
- 14.00 La Sexta noticias 1ª edición.
- 15.00 La Sexta deportes.
- 15.30 La Sexta meteo.
- 15.45 Pel·lícula: Mi gran amigo Joe. EUA, 1998. Dir.: Ron Underwood. Int.: Bill Paxton.
- 18.15 Liga Segunda División. FC Barcelona Atlètic-Racing de Santander. Comentaristes: Antonio Esteva i Marcos López. En directe des del Miniestadi.
- 20.00 La Sexta noticias 2ª edición.
- 20.45 La Sexta meteo.
- 21.00 La Sexta deportes.
- 21.30 Salvados. El programa analitza el funcionament de l'economia financera i el seu efecte en l'economia real.
- 22.30 El Objetivo. Ana Pastor viatja a Alemanya per oferir els testimonis d'espanyols que hi van emigrar.
- 23.45 Salvados.
- 00.45 Crímenes imperfectos.
- 02.00 Juega con el 8. * (Pot variar pel futbol.)

CANAL+

- 06.15 Pel·lícula: Love and bruises.
- 08.00 Togetherness.
- 08.30 Pel·lícula: La leyenda del samurái (47 Ronin).
- 10.30 Eurofighters.
- 11.15 Eurofighters Live.
- 11.30 El día del fútbol.
- 12.00 Liga Segunda Divisió.
- 14.00 24 horas en la Tierra.
- 15.00 Pel·lícula: Mil maneras de morder el polvo. EUA, 2014. Dir.: Seth MacFarlane. Int.: Seth MacFarlane, Charlize Theron, Liam Neeson, Amanda Seyfried, Sarah Silverman.
- 16.55 Premier League.
- 19.00 El día del fútbol.
- 20.00 El partit del Plus.
- 21.00 Liga BBVA.
- 23.05 El día del fútbol.
- 01.35 Mad men.
- 02.25 Fargo.
- 03.14 Fargo.
- 04.10 Pel·lícula: Por la cara. EUA, 2013. Dir.: Seth Gordon. Int.: Jason Bateman, Melissa McCarthy.

LA2

- 08.45 Los últimos indígenes africanos y asiáticos.
- 09.15 Shalom.
- 09.30 Islam hoy.
- 09.45 Buenas noticias TV.
- 10.00 Últimas preguntas.
- 10.25 Testimonio.
- 10.30 La misa en català.
- 11.15 Moments.
- 11.30 Pueblo de Dios.
- 12.00 Vespre a La 2.
- 12.25 Tinc una idea.
- 13.05 El escarabajo verde. (R.)
- 13.35 Agrosfera.
- 14.05 Guardianes de la biodiversidad.
- 15.05 Generación web.
- 15.35 Saber y ganar fin de semana.
- 16.20 Grandes documentales.
- 17.10 Docuflia.
- 19.50 Comidas caras. (R.)
- 20.20 Diario de un nómada.
- 20.50 Página 2.
- 21.20 Los pequeños asesinatos de Agatha Christie.
- 23.00 This is opera.
- 23.45 Técnicas forenses pioneras.
- 01.25 Metrópolis.

BTV

- 07.05 Terrícoles. (R.)
- 07.35 El documental.
- 08.30 Sheena.
- 09.15 Catakrac.
- 09.45 Batman. (R.)
- 10.35 El documental.
- 11.30 Va passar aquí. (R.)
- 12.00 Taula reservada.
- 12.40 Western: Horizontes del Oeste.
- 14.00 BTV Noticias migdia.
- 14.30 Sheena. (R.)
- 15.15 Clàssics sense interrupcions: Pero... ¿quién mató a Harry?
- 16.55 Clàssics sense interrupcions: La heredera.
- 18.45 La cartellera. (R.)
- 19.45 De visita.
- 20.00 Taula reservada. (R.)
- 20.35 El pla Sardà. (R.)
- 21.30 BTV Noticias nit.
- 22.00 Cròniques de Barcelona.
- 22.30 Barcelona... i acció: La viuda andaluza.
- 00.00 Clàssics sense interrupcions: Pero... ¿quién mató a Harry?
- 01.40 Va passar aquí.
- 02.10 Entre veïns. (R.)

8TV

- 07.05 8 de 8.
- 07.35 Catalunya blues.
- 08.10 Rumbo al inglés.
- 09.05 Culture vultures.
- 09.30 Televenda.
- 12.30 El jardí de Carles Herrera.
- 13.30 Just for laughs.
- 13.45 Pitlane.
- 14.20 Lo Cartanyà.
- 15.30 Pel·lícula: Lord Jim. Regne Unit-EUA, 1965. Dir.: Richard Brooks. Int.: Peter O'Toole, James Mason.
- 18.20 Just for laughs.
- 19.00 Pel·lícula: El analfabeto. Mèxic, 1960. Dir.: Miguel M. Delgado. Int.: Mario Moreno, Lilia Prado.
- 21.00 8 al dia.
- 21.40 Gran cinema: Sentit i sensibilitat. EUA-Regne Unit, 1995. Dir.: Ang Lee. Int.: Emma Thompson, Kate Winslet, Alan Rickman, Hugh Grant.
- 00.15 Misteris... amb Sebastià d'Arbó.
- 00.50 S'ha escrit un crim.
- 01.35 Just for laughs.
- 02.00 Clips.

IB3

- 07.15 Programació infantil.
- 08.00 Mosaic.
- 08.30 Parlament.
- 09.10 Veïnats.
- 10.00 Anem de marxa.
- 10.30 Eucaristia a la Seu de Mallorca.
- 11.20 Com a ca nostra.
- 11.50 Lliga Segona Divisió B.
- 14.00 IB3 Noticias migdia. Cap de setmana.
- 15.20 El temps migdia. Cap de setmana.
- 15.25 Pel·lícula: Tres mujeres i un plan. EUA, 2008. Dir.: Callie Khouri. Int.: Diane Keaton.
- 17.05 Pel·lícula: Mi querido Frankie.
- 19.10 Això és mel.
- 20.30 IB3 Noticias vespre. Cap de setmana.
- 21.15 El temps vespre. Cap de setmana.
- 21.25 Petits. (Nou en emissió.)
- 21.30 El Casta, 20 anys de rialles.
- 23.30 Ja ho val.
- 00.20 Palma pam a pam.
- 02.25 Chuck.
- 02.30 Musical.
- 06.00 Clàssics.

BARÇA TV

- 07.00 Jugadors de llegenda: Víctor Valdés (II).
- 07.30 El partit cadet. (R.)
- 09.00 El marcador. (R.)
- 10.15 El partit Benjamí.
- 11.30 El 9: Lineker, un 9 a la banda.
- 12.00 El partit de futbol femení
- 14.00 El marcador.
- 14.15 Temps de joc.
- 16.00 El marcador. (R.)
- 16.15 Més club.
- 16.30 Jugadors de llegenda: Gary Lineker.
- 17.00 El partit Benjamí. (R.)
- 18.00 El marcador: Especial.
- 18.30 El partit d'hoquei.
- 20.15 El marcador: La jornada.
- 21.15 El 9: Lineker, un 9 a la banda.
- 21.45 Més club.
- 22.00 El marcador: Pospartido.
- 22.45 El partit de futbol sala. (R.)
- 00.15 El marcador: La jornada. (R.)
- 01.15 Seguim en joc.
- 01.45 600".
- 02.00 Temps de joc.
- 03.45 Jugadors de llegenda.

LA BATALLA PELS CONTINGUTS

Paisatges dels eixamples urbans
Els eixamples són operacions unitàries d'expansió urbana, de dimensions relativament grans, amb trames viàries ortogonals. El d'Ildefons Cerdà per a Barcelona n'és el paradigma, però moltes poblacions en tenen. RUTH MARIGOT

Al mal Netflix, bona cara

El sector defensa que l'arribada del gegant americà del vídeo a la carta pot tenir efectes positius

ÀLEX GUTIÉRREZ
BARCELONA

L'arribada de Netflix a Espanya s'ha anunciat –i desmentit– prou vegades perquè recordi la falla de *Pere i el llop*. Aquesta setmana s'ha dit que serà, finalment, al setembre. La companyia no ho vol aclarir i, segons declarava a l'ARA, només pot dir que “l'expansió global es completarà en els dos anys vinents”. Però aquest diari ha pogut saber que l'empresa està en contacte amb proveïdors de continguts espanyols, de manera que agafa versemblança la idea que el desembarcament serà imminent. ¿Serà, tanmateix, el llop que alguns han anunciat? ¿Canviarà les regles de joc de la televisió de pagament a Espanya? No ho sembla, tenint en compte les respostes obtingudes dels diversos operadors. Al contrari, el discurs majoritari assenyala que el desplegament de Netflix comportarà beneficis.

És el cas de Canal+, per exemple. “El mercat de la televisió de pagament ha estat llastat perquè s'ha construït des del *premium*”, explica Pablo Romero, director de continguts de Yomvi, la plataforma *online* del canal. “I això ha comportat un salt massa alt per poder penetrar massivament en el mercat espa-

nyol. L'existència de trams baixos com el que representa Yomvi Play o Netflix ajudarà a fer més accessible i valuós Canal+”. De moment, la plataforma senyera del pagament a Espanya va posar en marxa a l'octubre Yomvi Play, que, per sis euros mensuals, dona accés a sèries i pel·lícules del catàleg (tal com també fa Netflix, més enllà de les sèries que produeix). En aquests cinc mesos, han aconseguit prop de 500.000 clients.

Un parer similar tenen a Movistar TV (en ple procés d'adquisició de Canal+). Paloma Bravo, directora de màrqueting i publicitat de la cadena, explica: “No ens sentim amenaçats per l'arribada de Netflix; al contrari, la competència ens fa millors, així que benvinguts siguin. No creiem que ens afecti perquè nosaltres tenim un servei molt complet, amb drets esportius i de sèries que podem estrenar, i en exclusiva, tan sols 24 hores després que s'emetin als Estats Units. Ells, a Espanya, no disposaran d'això. Perquè cal recordar que els drets van per països i cada territori és un món”.

També es creu en aquest efecte positiu des de plataformes que ja han nascut específicament per al vídeo sota demanda (VOD, per les sigles en anglès). És el cas de Wuaki.tv. Tot i que no té un pronunciament oficial sobre Netflix, fonts de

Reaccions Canal+ creu que pot ser una porta d'entrada a la televisió de pagament

Usuaris Els internautes reclamen més oferta de continguts legals

la companyia explicaven a aquest diari: “Se li ha de donar la benvinguda. És un operador important que farà que molta gent conegui aquesta modalitat, que encara està en ple creixement. La seva entrada pot ajudar a millorar la penetració del vídeo sota demanda. Com que el mercat encara no és madur, sinó emergent, la seva arribada serà positiva, ja que, encara que hi hagi un operador més a repartir, farà més gran el pastís”.

Reticències dels productors

Des de la banda dels productors, en canvi, sí que es volen explicitar algunes alertes que genera la vinguda de Netflix a Espanya. “Demaneu que respecti les quotes que marca la llei pel que fa al cinema espanyol i europeu i també que el pagament d'impostos es faci a Espanya i no a Luxemburg”, diu Ramon Colom, president de la Confederació de Productors Audiovisuals Espanyols (FAPAE). “El seu desembarcament reactivarà el debat sobre les diferents finestres d'exhibició, és a dir, qui pot estrenar què i, sobretot, quan. És veritat que s'han de revisar aquests calendaris, però cal fer-ho arribant a un acord entre les parts. D'altra banda, serà essencial veure quin tipus de pel·lícules donen i, sobretot, si respecten el model cultural català o espanyol,

o bé si és una via per col·locar subproductes americans”.

En aquest debat, un dels punts de vista a considerar és el dels distribuïdors. Per a Adolfo Blanco (A Contracorriente), l'arribada de Netflix serà positiva “perquè aportarà la seva experiència d'èxit a altres països. Netflix ha demostrat que sap empaquetar de manera atractiva els continguts per ampliar l'oferta legal, que és una de les coses que reclamen els internautes. Com més botigues i punts de venda, millor. I al mercat espanyol hi ha lloc per a un operador com ell, amb múscul. Això sí, Movistar està sent molt agressiva en les compres, així que val més que sàpiguen que el partit serà llarg i l'èxit difícilment immediat”.

Els internautes corroboren que veuen amb bons ulls que Netflix s'instal·li a Espanya. “És una bona notícia perquè augmenta les modalitats de contractació i l'oferta de continguts legals, que és una cosa que sempre hem trobat a faltar”, assegura Víctor Domingo, president de l'Associació Espanyola d'Internautes. “Segons els nostres estudis, s'han emès 1.700 sèries, però només n'hi ha 400 a les quals es pugui accedir legalment. La resta són els usuaris els que les han penjat i han dedicat part del seu temps a subtitular-les i fer-les accessibles”.

PERIODISME

L'ARA pren el pols a Barcelona amb un nou suplement els dissabtes

El diari suma amb 'Ara BCN' vuit pàgines setmanals de debat, reportatges i històries

ARA
BARCELONA

Barcelona i la seva àrea metropolitana tindran, a partir del dissabte 21 de març, un nou espai diferenciat a les pàgines de l'ARA. A la cobertura de l'actualitat que ja fa el diari, s'hi sumarà el nou suplement *Ara BCN*, amb el qual es vol oferir un retrat en profunditat de la capital catalana i la gent que la fa possible. Així, l'oferta dels dissabtes tindrà quatre suplementos: *Ara BCN*, *Criatures*, *Ara Llegim* i *Planeta*.

Les vuit pàgines del nou suplement combinaran els debats que sacsegen de manera més clara la ciutat –com el de la gestió del turisme, les desigualtats socials i les grans transformacions urbanístiques– amb les vivències dels seus veïns: cares, sovint poc conegudes, que poden explicar les petites històries que donen identitat a l'entramat urbà. També hi haurà un espai dedicat a l'oci amb propostes per descobrir nous locals o racons especials que, moltes vegades, passen desapercebuts, tant a la mateixa ciutat de Barcelona com a la seva àrea.

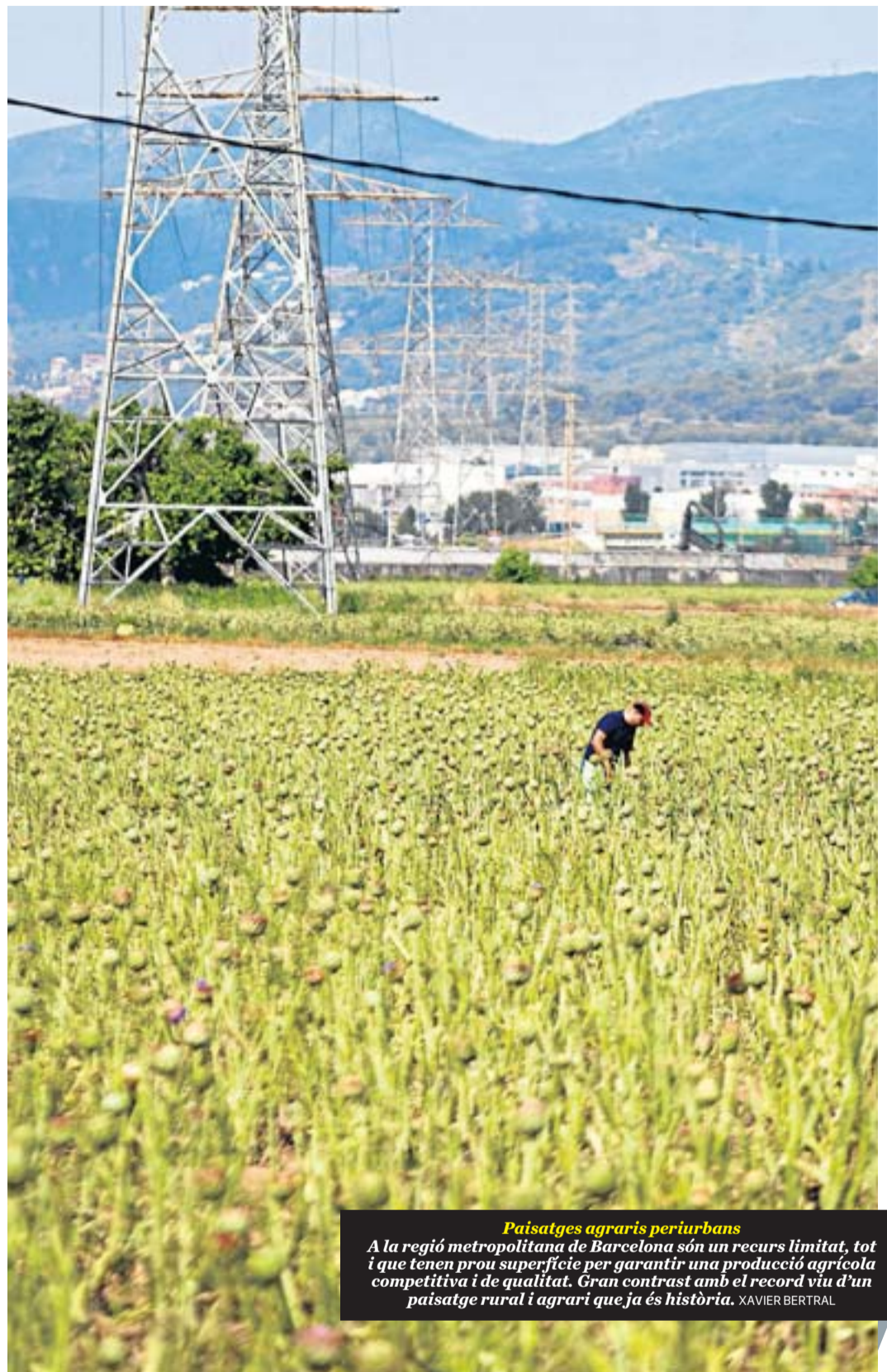
Un dels objectius del suplement serà recollir la identitat pròpia de la ciutat i, per això, les places, que són l'espai que explica més bé el caràcter d'un barri i de la seva gent, hi tindran un espai molt destacat. La periodista Cristina Puig viurà i radiografiarà cada setmana una plaça diferent. La de la Concòrdia, a les Corts, inaugura aquesta ruta.

La mirada més històrica la donarà l'escriptor Xavier Theros, que serà l'encarregat, a través de la secció *Rastres*, d'explicar com la història de la ciutat es reflecteix avui en els seus carrers i locals: una mirada que combinarà passat i present.

L'*Ara BCN* proposarà cada setmana un gran tema que es desgranarà amb detall i amb la voluntat de generar debats. Per això, les opinions i propostes dels lectors hi tindran un espai propi i serviran per donar vida al suplement, ja sigui a través de l'enquesta que es llançarà setmanalment a l'Ara.cat com a través de seccions com *El sí i el no*, que recollirà els aspectes de la ciutat que, a parer dels lectors, funcionen bé o, per contra, són una assignatura a millorar. Els lectors poden enviar les seves propostes a l'adreça de correu electrònic arabcn@ara.cat.

Més històries del Marsupilami amb l'ARA

El dissabte 21 i el diumenge 22 de març es podrà aconseguir amb l'ARA *El nouvingut de la selva*, el tercer volum de les aventures del Marsupilami, el personatge de còmic creat pel belga André Franquin el 1952. Els lectors podran emportar-se aquest llibre per un preu especial de 13,30 euros. Dibuixat inicialment als àlbums *Espirú i Fantàstic*, es va emancipar amb una sèrie d'àlbums dibuixats per Batem. Posseïdor d'una versàtil cua, és originari del fictici país de Palòmbia.

Paisatges agraris periurbans
A la regió metropolitana de Barcelona són un recurs limitat, tot i que tenen prou superfície per garantir una producció agrícola competitiva i de qualitat. Gran contrast amb el record viu d'un paisatge rural i agrari que ja és història. XAVIER BERTRAL

LA VANGUARDIA

CARA A CARA AMB L'ART DEL MÓN

Art d'Àfrica, Àsia, Amèrica i Oceania

UN NOU MUSEU AL C/ MONTCADA, 12

Portes obertes fins al 7 d'abril
museuculturesmon.bcn.cat

MODELS

Paisatges de la transhumància
Als prats alpins de les capçaleres del Pirineu s'hi ha practicat durant segles la pastura d'estiu. Alguns camins ramaders, petits refugis i construccions de pedra seca han perdurat fins ara. A la foto, un ramat creuant Camprodon. LAURA BUSQUETS / ACN

Bündchen deixa la passarel·la

La model té previst anunciar que deixarà de desfilars durant la pròxima celebració de la Fashion Week de São Paulo

À.G.
BARCELONA

Gisele Bündchen està a poques setmanes de fer un gir transcendent en la seva carrera. La model penjarà les sabates de taló d'agulla i abandonarà les desfilades de moda. Aquest adéu a la passarel·la ja té data: serà durant la Fashion Week que comença el 20 d'abril a la ciutat brasilera de São Paulo. Bündchen té programada una desfilada per a la marca Colcci, per a qui ha treballat

nombroses vegades. Segons la web Moda Estado, la decisió de la model d'anunciar-ho en aquesta ocasió obeeix al fet que volia fer-ho al seu país natal.

Però que abandoni la passarel·la no vol dir que la model es retiri: seguirà fent campanyes publicitàries per a les marques que la contracten. La decisió afecta només les desfilades de moda. Bündchen tindrà 34 anys en caminar per últim cop sobre la passarel·la. Entre les marques que encara compten amb ella hi ha Under Armour o Chanel.

Campanyes
La brasilera no ho deixa del tot: seguirà treballant en publicitat

A finals dels anys 90, el Brasil va aportar unes quantes incorporacions a la nòmina de les *top models* mundials. Gisele Bündchen va ser la primera d'aquesta onada, considerada la generació posterior que relljava el *look heroïna chic*, consistent en noies pàl·lides i andrògines, de la qual Calvin Klein va ser un màxim exponent, sobretot amb les seves campanyes amb Kate Moss. Bündchen, per contra, oferia una imatge lluent i exuberant, que entroncava directament amb dues generacions enrere, la representada

per la triada Crawford, Schiffer i Campbell. La popularitat de Bündchen al país es pot mesurar per les vegades que apareix a la televisió brasilera: 6.013 cops el 2014, batent el rècord de Neymar, que suma 5.625 aparicions.

Nascuda l'any 1980, i d'1,80 d'alçada, va ser una de les *angels* que va popularitzar la marca Victoria's Secret, per a qui va treballar entre el 2000 i el 2007. Va ser en aquesta etapa que va desenvolupar una manera de desfilars característica (i imitada), que incloïa una passa dita de cavall, ja que era forta i energètica, amb una elevació pronunciada del genoll a cada pas. Des del 2004 ha sigut la model més ben pagada del món. La seva presència a les llistes mundials ha sigut freqüent: 89a dona més poderosa del món (Forbes, 2014) o 16a dona més rica de la indústria de l'entreteniment (Forbes, 2012), per esmentar-ne un parell. —

ACTORS

Un anell dispara els rumors de compromís entre Shia LaBeouf i Mia Goth

À.G.
BARCELONA

La premsa rosa americana ha posat els focus de les seves càmeres en l'anell que llueix l'actriu Mia Goth des de fa uns dies, amb una bona pedra incrustada que fa pensar que la joia és el segell d'un compromís i futura boda. Goth és relativament

desconeguda a Hollywood, però no ho és en canvi el seu xicot, Shia LaBeouf, un dels actors que més titulars ha acaparat els últims mesos amb la seva vida atribolada, salpebrada de denúncies de plagi, acompanyades de peculiars respostes a aquestes acusacions.

La parella es va conèixer l'any 2013 durant el rodatge de la controvertida pel·lícula *Nymphomaniac*,

Relacions
LaBeouf havia sortit amb Megan Fox i Carey Mulligan

de Lars von Trier. Shia LaBeouf ja era un actor consolidat, amb papers destacats en films com *Indiana Jones i la calavera de cristall*, *Wall Street: el diner mai no dorm* o la sèrie de pel·lícules *Transformers*. Ella debutava encarnant una atractiva i inquietant noia que es dedica a tèrbol·les activitats criminals.

Anteriorment, entre els anys 2004 i 2007, LaBeouf havia sortit

amb China Brezner, tot i que la intensa carrera d'ell com a actor va fer que la relació no acabés mai de consolidar-se. També va sortir amb la britànica Carey Mulligan, durant poc més d'un any, a qui va conèixer també en un rodatge. Altres dones del món cinematogràfic amb qui se l'ha relacionat els últims temps són les també actrius Megan Fox i Isabel Lucas. —

ELS CATARRRES

NOU DISC

BIGBANG

JA A LA VENDA

TOTS ELS CD'S ESTAN
PERSONALITZATS A MÀ
PEL GRUP

CONCERT DE PRESENTACIÓ

BARCELONA

23
ABRIL

**SANT
JORDI
CLUB**

ÚLTIMES ENTRADES A ELSCATTARRES.CAT

CONTRACTACIÓ OBERTA:
ÈXITS PRODUCCIONS &
MANAGEMENT
WWW.EXITS.CAT

MÚSICA
GLOBAL
DISCOGRÀFICA

araquenos'ofenguingú

JUANJO SÁEZ

ABANS D'ARA

De Dauí (Tortosa, 1927 - Barcelona, 2013) a *La Vanguardia* (20-XII-1981). El 1989 es va descobrir un tercer virus de l'hepatitis, el C, amb un cost de tractament objecte ara de controvèrsia.

Vacuna de la hepatitis B, a punto... casi

La hepatitis B es una enfermedad humana cada vez más común. Consiste en una inflamación del hígado, que se manifiesta, entre otros síndromes, por ictericia o tinte amarillo de la piel, producida por la infección de un virus específico –el virus de la hepatitis B– que circula por la sangre de los pacientes durante muchísimo tiempo. La transmisión se produce con gran facilidad por prácticas tan comunes en la vida moderna como son las transfusiones de sangre o las inyecciones endovenosas con jeringas mal esterilizadas. [...] Los norteamericanos calculan que, en su país, se producen cada año unos 100.000 casos de hepatitis B, lo que da una idea de la importancia social de esta enfermedad, cuya mortalidad es de una a dos personas de cada cien. En España no existen datos suficientes para saber cuál es la incidencia de la enfermedad; pero, con seguridad, proporcionalmente, no es inferior. Por ello resulta de enorme interés el hecho de que se pueda disponer ya, en principio, de una vacuna eficaz para controlar la difusión de la hepatitis B. Hace tiempo dimos ya noticia en esta página de que, tras deno-

dados esfuerzos, el profesor Hilleman logró producir una vacuna contra la hepatitis B. [...] Ahora, el severo organismo que autoriza en Estados Unidos la utilización de medicamentos, la FDA, ha dado el visto bueno a la vacuna de Hilleman para su uso rutinario en la prevención de la hepatitis B. La victoria contra esta enfermedad no está, sin embargo, tan cercana. El principal problema estriba, ahora, en que esta vacuna es de fabricación tan compleja, que su coste es elevado. El antígeno o proteína del virus, el llamado HBsAg, que sirve de base a la vacuna, se halla sólo, y aún en cantidades ínfimas, en la sangre de personas que han padecido la enfermedad. Este virus no puede cultivarse en tejidos y debe extraerse del plasma humano. La extracción y purificación del antígeno de la sangre se hace a través de un complicado proceso que dura 65 semanas. Ello explica que el coste de una vacunación en tres dosis se eleve a más de 12.000 pesetas. Los primeros lotes comerciales de esta vacuna se obtendrán hacia mediados de 1982. [...]

Luis Dauí 1981

PECES HISTÒRIQUES TRIADES PER JOSEP MARIA CASASÚS

CATEDRÀTIC EMÈRIT DE LA UPF I MEMBRE DE L'IEC

Gaudeix 'online' dels mots encreuats de l'ARA a <http://passatemps.ara.cat>

PASSATEMPS

mots encreuats

elaborat per Senyor Ventura

1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															

Horizontals 1. Una dona que va per feina. Determino el valor d'alguna cosa. Greix superficial. **2.** Idea bastant superficial. Poso a la vista de tothom. Si se't posa a dins, has begut oli. **3.** Adolescent bell. Es mantenia erecte. **4.** Corre per les venes. Facin volar coloms. Tallant les ales. **5.** Tusti de mala manera el rival dels hutus. Porta el dimoni dins seu. Urani. **6.** És ben burro. Quedi amb algú al centre financer de Londres. Criat dalt d'un arbre. **7.** Adquirint més coneixements dels estricaments necessaris. El rei dels suburbis. **8.** Mai va en parella. Al final, desdejuno. Provoca basques. **9.** Un senyal d'acceptació. Esberlar alguna cosa amb l'ajuda d'un tascó. Titani. **10.** Central d'imatges. A missa, il·lumina els fidels. Compraven a la fira. **11.** Estudia el joc del Madrid a base de manetes. Indret on el conill té el costum de dipositar els fems. S'acaba la quietud. **12.** Doni la gana. Àcid ribonucleic. A l'Índia, té corda. **13.** Pel que fa a les formes, aquesta és molt clàssica. Això és el que diuen els irlandesos quan parlen del seu país. **14.** T'indiquen que tens moltes probabilitats de treure. Ens permet escoltar música d'una altra època.

Verticals 1. Alumne que va a classe però que no entrega els treballs. Colpejaran. **2.** La respiració aliena que arriba al nas propi. El seu enriquiment el fa poderós i temible. Petita presència femenina. **3.** Cor de Maria. Escalfa l'ambient. És poc cauti i surt de l'amagatall. **4.** Amaga les tropes per sorprendre l'enemic. No s'obren fàcilment. **5.** Una reacció superficial. Té poca mili. Lligarà. Van de costat al jeep. **6.** Malgasti mitja paraula. Faci un registre de cines ruïnoses. El més divertit d'Amèrica. **7.** Un negoci no del tot lícit. Sòcol. **8.** Notar per endavant. Falto al respecte. **9.** Donava valor a les gestes dels pirates. Ve a dir el mateix, però amb altres paraules. Si porta te, farà tot un cerimonial. **10.** Típic de desembre. El fas estirant les cames. Barrats papals. Molt típic en un tarambana. **11.** Donen forma d'ou. Parlaries amb el teu superior. **12.** Fugen d'estudi. Exerceixis la teva voluntat perquè els escollits exerceixin la seva. **13.** Fer-se'n és qüestió de temps. Tirà a terra. Van a l'interior de l'aparell. **14.** Pell de xai. Les més clàssiques el vesteixen quan van al ball. Si a dintre hi ha bullici, hauràs d'anar a un altre lloc.

sudoku

fàcil

		4		6		5		
3			9			7	6	
					1		8	
	5	3			8			
	4			7			5	
			5			2	1	
	3		4					
	7	8			6			2
		6		2		4		

difícil

							3	
9	7		4					8
			8		1			6
7	1	5	9					
	6						1	
						6	8	4
2				3		6		
6					5		8	4
		7						

solucions d'ahir

A	R	R	I	S	C	A	R	A	R	A	P	E	L
P	L	E	I	N	C	O	A	R	E	S	E		
A	T	A	S	E	S	T	C	U	P	O			
T	R	O	B	E	U	A	R	T	I	C	A		
S	I	M	A	B	O	T	I	R	A	I	B		
O	B	S	C	U	R	B	A	R	A	N	A		
E	T	T	U	F	A	U	V	E	S	L			
S	A	O	E	R	E	C	T	E	E	D	A		
G	O	F	R	E	N	O	L	A	S	I	N		
L	L	O	O	G	A	M	B	I	N	L	C		
A	I	C	O	N	T	O	R	N	E	J	A		
O	C	T	A	V	I	D	O	G	A	T	A		
N	E	O	A	N	S	E	U	E	D	A	M		
S	U	C	A	T	A	S	S	E	V	E	R	A	

fàcil

8	3	7	2	4	1	6	9	5
5	2	6	3	9	8	1	7	4
9	4	1	7	6	5	8	2	3
7	5	4	6	3	2	9	1	8
2	1	9	4	8	7	5	3	6
3	6	8	5	1	9	7	4	2
4	9	3	8	7	6	2	5	1
1	8	5	9	2	3	4	6	7
6	7	2	1	5	4	3	8	9

difícil

1	8	6	9	3	7	5	4	2
5	4	9	6	2	8	7	3	1
3	7	2	1	5	4	9	8	6
6	9	4	8	7	5	2	1	3
2	3	1	4	9	6	8	7	5
7	5	8	3	1	2	6	9	4
9	2	7	5	4	3	1	6	8
8	1	3	2	6	9	4	5	7
4	6	5	7	8	1	3	2	9

DICCIONARA

Coordina: Fran Domènech

Abraunar-se

Voler anul·lar la llei catalana que veta els toros al nostre país.
@frandomenech

aPenes

Condemnes judicials lleus.
@jsolec

Els Segadoors

Versió pop de l'himne nacional de Catalunya.
@jepjopus

CatalUFO

Polític d'un petit país d'un altre planeta que vaga per l'espai.
@poketuke

desEsperanza Aguirre

Candidata a l'alcaldia de Madrid que no confia en Rajoy per al tema de l'avortament.
@banditcatbdn

Envieu la vostra paraula al Twitter @dicionara (hashtag #dicionara), a facebook.com/dicionara o per e-mail a dicionara@ara.cat

críticatv

MÒNICA PLANAS - PERIODISTA

El poder del cutreanunci

Un estranger arriba a un hotel de Barcelona, de Madrid o d'on sigui, és igual. Entra a l'habitació, deixa la maleta i posa la televisió d'esma. I en aquell moment estan emetent el nou anunci d'Aurgi, aquell que té l'exuberant Rebeca (àlies "la dura de pelar") com a imatge de marca. Ara hi han afegit Mario Vaquerizo. Si la tele transmet els valors i l'evolució d'una comunitat, la impressió que s'emporta aquest nouvingut del país on acaba d'aterrar no pot ser més lamentable. Però durant els vint-i-un segons que dura l'espot no podrà enretirar els ulls de la pantalla. Perquè els anuncis d'Aurgi tenen un poder gairebé hipnòtic. És tan horrorós, tan vulgar, tan xaró, que emet una estranya energia que t'obliga a continuar mirant. Estàs esperant per veure el *Telenotícies* i t'apareix Rebeca enmig d'un magatzem de neumàtics. Ella, embotida com una mortadella en un vestit acrílic ordinari d'on a través dels forats de la roba emergeixen uns pits comprimits i un tros del seu ventre. Al seu costat, Mario Vaquerizo entra com si fos una estrella de cine dins els magatzems. El seu cos esprimatxat està envasat al buit dins d'un vestit de plàstic ne-

gre que pretenen que sembli pell. Tots dos ballen sincopats enmig de passadissos plens de garrafes d'oli per al motor, llaunes de benzina i neumàtics. Canten: "¡Aquí! ¡Y ahora! ¡Aurgi está de moda! ¡Y siempre más barato! ¡Mario! ¡Y la Rebe! ¡Y un montón de gente! ¡No quieren malgas-

taaar!" I acaben abraçant-se i saltant de felicitat mentre els cauen per sobre quilos de confeti.

Si l'anunci anterior d'aquests tallers mecànics ("¡No quiero gastar!" ¡No quiero gastar!") ja semblava el més patètic que es podia emetre per televisió, hem de reconèixer que els creatius s'han superat. Un premi per a ells. És veure'l i que t'agafin ganes d'arrencar-te els ulls. Però ho té tot per triomfar: unes imatges que et queden impregnades a la retina fins al punt de provocar-te dolor de pupil·les i una música enganxosa que queda encallada a les entranyes. És sentir les primeres notes de l'anunci i que dins del cervell s'hi encengui com un neó la paraula Aurgi. Els desaprensus que han fabricat aquest anunci poden semblar mals professionals, però saben el que es fan. Fins i tot contra la voluntat de l'espectador trepanen el cap i t'injecten aquesta porqueria.

T'inoculen una mena de virus infecte la primera vegada que el veus que fa que les properes vegades que sentis l'arrencada de la cançó totes les teves neurones es posin en estat de guàrdia. L'anunci d'Aurgi és a la televisió aquella bufetada inesperada que difícilment oblidaràs.

EL TEMPS

La millor informació i opinió, només amb l'ARA

Divendres
Play

Dissabtes
Planeta
Criatures
Ara Llegim

Diumenges
RAR
Ara Diumenge
Emprenem

MANEL CASCANTE

Avui tornarà a ser un dia insegur i molt canviant d'una hora a una altra. El moment més aprofitable de la jornada serà al matí. Les pluges reapareixeran al Rosselló i a la Costa Brava abans del migdia i s'estendran cap a l'interior.

	AVUI		DEMÀ	
	15 h	21 h	08 h	15 h
Barcelona	13°	10°	7°	14°
Lleida	13°	10°	2°	12°
Girona	11°	8°	3°	12°
Tarragona	14°	11°	6°	15°
València	16°	11°	6°	15°
Palma	13°	10°	5°	12°
Perpinyà	11°	9°	4°	14°
Puigcerdà	4°	1°	-3°	5°
Andorra la Vella	4°	2°	-2°	6°
Valls	12°	10°	4°	11°
Reus	13°	11°	5°	12°
Sabadell	13°	8°	3°	11°

El consell

No marxeu de casa sense les cadenes si us heu de desplaçar. Les temperatures seran tan baixes com ahir i els xàfecs podran ser en forma de neu per sota dels 800 metres.

Que no us sorprengui

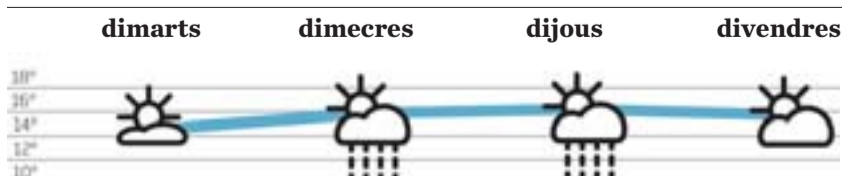
Els termòmetres quedaran tocats i encara trigaran uns quants dies a recuperar-se. A mitjans de setmana s'entreveu un possible episodi de pluges més generals.

Europa

	MÀX.	MÍN.	
Madrid	11°	-2°	variable
Londres	8°	5°	insegur
París	9°	3°	insegur
Berlín	9°	3°	plugim
Roma	17°	8°	pluja
Brussel·les	8°	3°	insegur
Estocolm	7°	-1°	variable
Amsterdam	9°	4°	xàfecs
Praga	9°	2°	xàfecs
Lisboa	19°	7°	cel clar

La setmana

El sol

ALBA	SORTIDA	POSTA	NIT FOSCA
06.36 hores	07.04 hores	18.57 hores	19.25 hores

La lluna

SORTIDA	POSTA
03.15 hores	13.27 hores

El perfil de Montserrat des del Penedès. XAVIER HITA

Barri de la Bordeta, a Barcelona, des de Can Batlló. PERE TORDERA

L'AVE al pel Parc Agrari del Baix Llobregat. MANOLO GARCÍA

N'HI HA QUE NEIXEN ESTRELLATS 14,95 €

Narrativa Catalana 9,95 €